

<i>Potniški promet</i>	5
<i>Tovorni promet</i>	11
<i>Infrastruktura</i>	17
<i>Zaposleni</i>	21
<i>Stanje in izkoriščenost voznih sredstev</i>	25
<i>Investicijska vlaganja</i>	29
<i>Materialno poslovanje</i>	35
<i>Varnost in urejenost prometa</i>	37
<i>Sistem kakovosti</i>	39
<i>Sistem ravnanja z okoljem</i>	43
<i>Bilance uspeha in stanja</i>	45

**Letno poročilo
2000**

Spoštovani!

Gospodarske in družbene spremembe najširšega pomena, imenujmo jih kar evropske, so tudi od Slovenskih železnic terjale nemalo sprememb. Že vse leto 2000 je veljal novi Zakon o železniškem prometu, ki slovensko železniško zakonodajo usklajuje s predpisi Evropske unije. Ti predpisi so pred nas postavili jasno zahtevo po koreniti notranji reorganizaciji našega podjetja, hkrati združeni z novo sistemizacijo.

Ta korak je med železničarji sprva marsikje naletel na vse prej kot ugoden odziv. Toda upravičeni, trdno utemeljeni argumenti so nas prepričali, da je bil takšen korak več kot nujen. Le tako namreč lahko sledimo smernicam Evropske unije, kar z drugimi besedami pomeni nenehno in predvsem pravočasno prilagajanje zahtevam trga. Samo po tej poti se bomo lahko uspešno vključili v sodobne evropske prometne in hkrati gospodarske tokove, in v njih kot priznana in uveljavljena znamka tudi uspešno nastopali. Seveda pa področje transporta, s stališča Evropske unije, s tem še ni zaokrožena, dokončana celota. Nasprotno, naše podjetje je namreč še vedno v obdobju tranzicije, in lastnik, torej država, že pripravlja novi Zakon o reorganizaciji Slovenskih železnic.

Odločno smo se lotili temeljite prenove in posodobitve našega voznega parka potniških vlakov. Tako je septembra med Ljubljano in Mariborom zapeljal prvi med novimi hitrimi medmestnimi vlaki z nagibno tehniko InterCity Slovenija, decembra pa prvi primestni vlak Desiro. Z velikim veseljem ugotavljam, da so nova, pomembno višja merila o kakovosti, kulturi in standardu prevoza naši potniki sprejeli z velikimi simpatijami in odobravanjem. Prijazen odziv so doživeli tudi smučarski, kopalni in veseli decembrski vlaki, še posebej pa avtovlak med Bohinjsko Bistrico in Mostom na Soči, ki je idealno povezal gorenjsko in primorsko regijo. Sicer pa smo v letu 2000 v notranjem potniškem prometu prepeljali za 7,2 odstotka več potnikov, in realizirali za 12,3 odstotka več potniških kilometrov kot smo jih načrtovali, v mednarodnem prometu pa je bil obseg prevozov realiziran približno na načrtovani ravni.

Na področju tovornega prometa smo našo ponudbo popestrili z novimi tovornimi vagoni, naslednji korak pa je nakup večistemskih lokomotiv. Lepo sta se uveljavili storitvi Cement Ekspres in kontejnerski vlak Komar, v sodelovanju z Avstrijskimi zveznimi železnicami pa je stekla nova storitev AS Express, ki po sistemu »od vrat do vrat« ponovno obuja železniški promet med Srednjo Evropo ter Bosno in Hercegovino. Tudi sicer se s tujimi železniškimi upravami dogovarjamamo o skupnih storitvah v tovornem in potniškem prometu, ki jih terja vse bolj odprtji in s tem seveda vse bolj zahtevni mednarodni trg. V letu 2000 smo prepeljali za 1,5 odstotka več ton tovora od načrtovanega, obseg transportnega dela, izražen v netotonskih kilometrih, pa je za načrtom zaostal za 2,3 odstotka.

V okviru pomembnega in zahtevnega projekta gradnje nove železniške povezave med republikama Slovenijo in Madžarsko so bila konec decembra končana vsa gradbena dela, in proga pripravljena. Tako bo napisled sklenjen tudi peti panevropski prometni koridor. Nova prevozna pot pomeni veliko in odprto priložnost za vse gospodarstvo Republike Slovenije.

Spoštovani, dobro se zavedamo, da je konkurenčni boj na trgu, še posebej na trgu prometa, hud in dostikrat neizprosen; tako doma kot v Evropi. Zgledno poslovno obnašanje, pravi tržni prijemi ob pravem času, produktivnost poslovanja – so tiste smernice, ki jim sledimo, saj se želimo prebiti med najboljše, in se med njimi seveda tudi obdržati.

Globoko sem prepričan, da nam strokovnega znanja, volje in delovnih izkušenj ne manjka. Ob kakovostnem delu, hkrati pa ob optimalnem, konstruktivnem sodelovanju vseh zaposlenih, lastnika, se pravi države, Ministrstva za promet in Direkcije za železnice, nam dvig med najboljše preprosto mora uspeti!

mag. Igor Zajec
generalni direktor

Potniški promet

6

Cilji za leto 2000

Cilji v potniškem prometu, opredeljeni v poslovnem načrtu za leto 2000, so bili:

- prepeljati 14,1 mio potnikov
- opraviti 638 mio potniških kilometrov
- ustvariti 5.138 mio tolarjev transportnih prihodkov

Poslovni načrt je opredelil tudi strategijo za doseganje zastavljenih ciljev z namenom izboljšati kakovost storitev, ponuditi nove storitve različnim tržnim segmentom, spremeniti funkcijo postaj, usposobiti osebje, izboljšati podobo Slovenskih železnic z uvedbo novih vlakov InterCity Slovenija in postopno zamenjavo zastarelih elektromotornikov z novimi Siemensovimi vlaki Desiro in z aktivnim trženjem spremeniti odnos javnosti do železnice.

Doseženo leta 2000

Načrtovani obseg dela v potniškem prometu je bil presežen, saj je bilo prepeljanih 15,0 mio potnikov in opravljenih 705 mio potniških kilometrov.

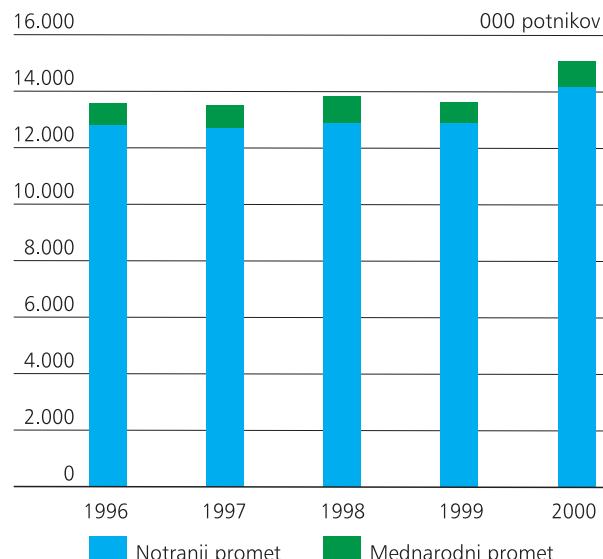
Glede na načrt je bilo v notranjem prometu prepeljanih za 7,2 % več potnikov in realiziranih za 12,3 % več potniških kilometrov. Tudi v primerjavi z letom 1999 je bilo število potnikov v notranjem prometu večje za 9,1 % in za 13,4 % večje število potniških kilometrov. V mednarodnem prometu smo prepeljali približno toliko, kot smo načrtovali, v primerjavi z letom prej pa smo prepeljali za 9,1 % več potnikov in opravili za 12 % več potniških kilometrov.

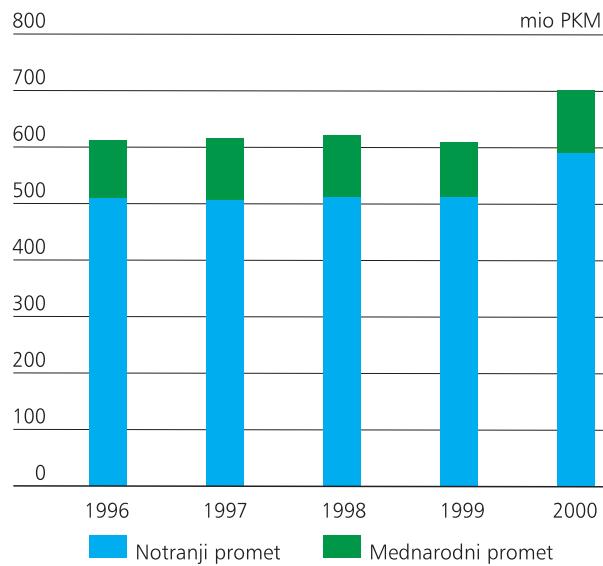
Transportni prihodki so bili manjši od načrtovanih za 8,3 % oziroma 426,5 mio tolarjev.

Gibanje števila prepeljanih potnikov in opravljenih potniških kilometrov je bilo po letu 1996 naslednje:

Prepeljani potniki

Opravljeni PKM

V strukturi potniških prevozov je prevladoval notranji promet s 94 % vseh prepeljanih potnikov in 84 % vseh opravljenih potniških kilometrov. V strukturi transportnih prihodkov pomenijo transportni prihodki notranjega prometa 75 %.

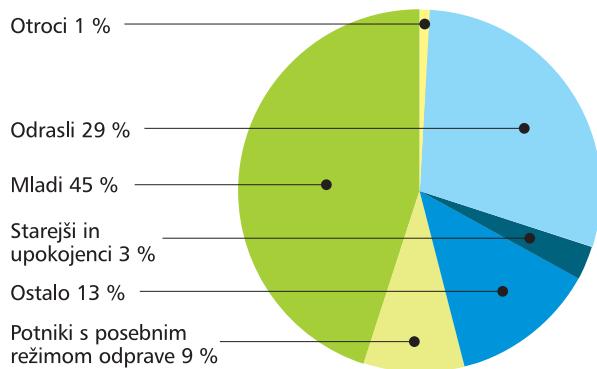
Struktura potnikov

Notranji promet

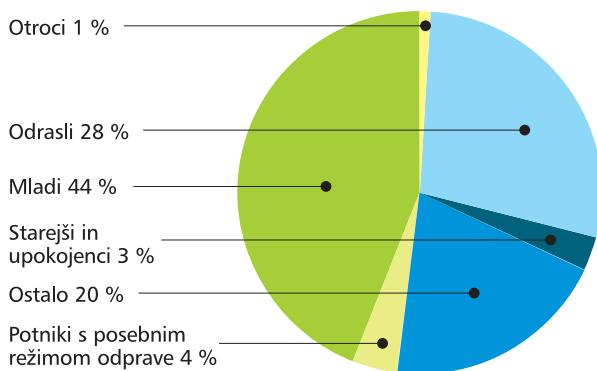
V notranjem prometu so najpomembnejši segment potnikov »mladi«, ki sestavljajo 45 % vseh potnikov. Skoraj 30 % potnikov sestavljajo »odrasli«, ki potujejo z različnimi nameni, kot na primer: vožnja na delo/z dela, nakupi, turizem, rekreacija, kultura, poslovna potovanja.

Struktura potnikov in opravljenih potniških kilometrov je bila leta 2000 naslednja:

Potniki

Potniški kilometri

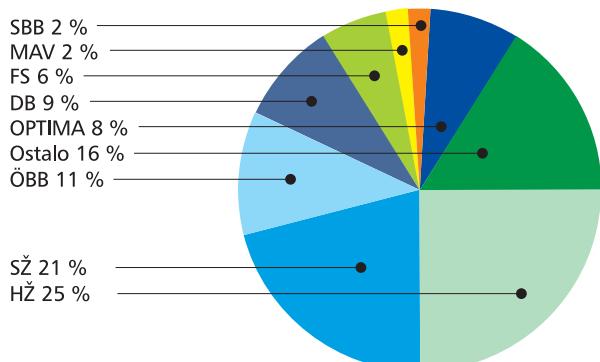

Mednarodni promet

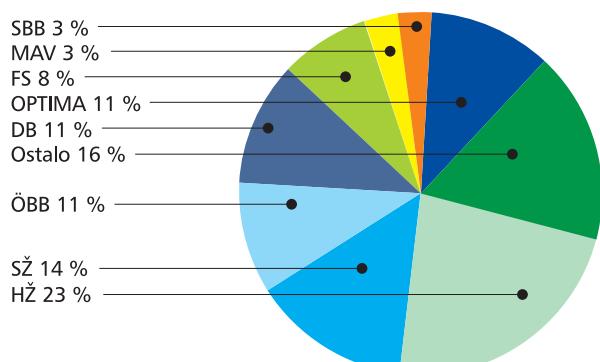
Mednarodni promet spremljamo po geografskih območjih, po državah oziroma območjih železniških uprav. Za mednarodni potniški promet Slovenskih železnic so kot izvor potnikov najpomembnejši trgi Hrvaška, Slovenija, Avstrija, Nemčija in Italija. Leta 2000 je začelo naraščati število potnikov iz Zvezne Republike Jugoslavije. Na visokem mestu so tudi posebni prevozi avtovlakov agencije Optima Tours.

Struktura potnikov in opravljenih potniških kilometrov po železniških upravah (po izvoru potnikov) je bila leta 2000 naslednja:

Potniki

Potniški kilometri

Ponudba Slovenskih železnic

Na Slovenskih železnicah vozijo vlaki InterCity Slovenija, EuroCity, InterCity, mednarodni, regionalni ter lokalni vlaki. Novost so vlaki InterCity Slovenija, ki vozijo od 24. septembra 2000 na relaciji Ljubljana-Maribor in pomenijo najvišji razred potniških vlakov v Sloveniji. V primestnem prometu so se jim konec leta začeli pridruževati najsodobnejši novi Siemensovi vlaki družine Desiro.

Z oblikovanjem ponudbe, ki je skladna s potrebami in željami potnikov, ob hkratnem upoštevanju realnih možnosti organizacije prevoza, so Slovenske železnice namenile največ pozornosti ponudbi za dnevne migrante (delavce, dijake in študente) kot najpomembnejšemu segmentu potnikov v notranjem prometu.

K boljšemu ugledu javnega prevoza je bistveno prispevala uvedba novega vlaka z nagibno tehniko – vlaka InterCity Slovenija in postopna zamenjava zastarelih elektromotornikov z novimi sodobnimi Siemensovimi vlaki Desiro. Septembra 2000 so potekale promocijske vožnje vlaka InterCity Slovenija,

in sicer na relacijah Ljubljana-Zidani Most-Ljubljana, Maribor-Celje-Maribor in Celje-Maribor-Celje, na katerih je bilo prepeljanih 13.448 potnikov.

Decembra 1999 je bil na relaciji Bohinjska Bistrica-Most na Soči-Bohinjska Bistrica uveden avtovlak, najprej za prevoz osebnih avtomobilov, kombijev, poltovornjakov in avtodomov, aprila 2000 pa tudi za prevoz koles. Avtovlak omogoča varen in brezskrben prevoz in boljšo prometno povezanost primorske in gorenjske regije.

V mednarodnem prometu so bile aktivnosti usmerjene predvsem na območje jugovzhodnih in zahodnih evropskih držav in vzpostavitev prometa z državami nekdanje Jugoslavije (uvedba vlaka Ljubljana-Beograd-Bitola, uvedba nove kurzne skupine vagonov na relaciji Beograd-Benetke). Februarja 2000 so bile na sedežu UIC Slovenske železnice imenovane za poslovodno železniško upravo v potniškem prometu na koridorju X.

Leta 2000 so se povečali posebni prevozi avtovlakov v organizaciji agencije Optima Tours na relacijah Beljak-Edirne/Solun. Prepeljanih je bilo 64.140 potnikov.

Tako kot v preteklem letu sta tudi v poletnih mesecih leta 2000 vozila vlaka Ljubljana-Split in Maribor-Split.

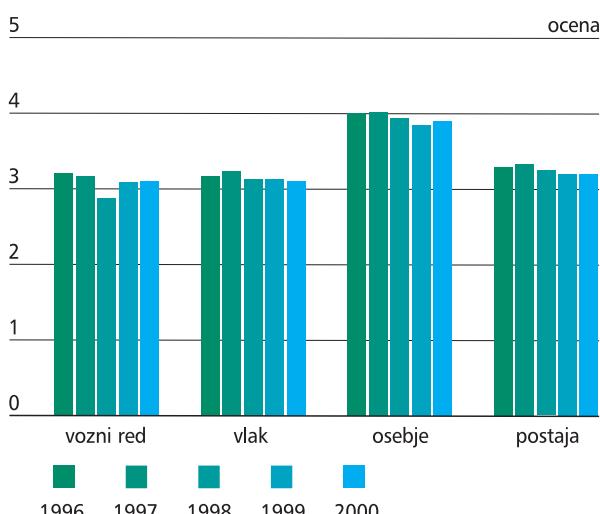
V okviru posodobitve odprave potnikov je bila na 32 postajah uvedena računalniška prodaja vozovnic in tako izboljšan pomemben člen v celotni ponudbi storitev.

Obseg in kakovost dela v potniškem prometu

	1999	2000	Indeks
Število prepeljanih potnikov (000)	13.756	15.010	109,1
• notranji promet	12.987	14.171	109,1
• mednarodni promet	769	839	109,1
Število potniških kilometrov (mio)	623	705	113,2
• notranji promet	523	593	113,4
• mednarodni promet	100	112	112,0
Povprečna pot (km)	45,3	47,0	103,8
• notranji promet	40,3	41,8	103,7
• mednarodni promet	130,0	133,5	102,7
Povprečna komercialna hitrost (km/h)	51,16	51,02	99,7
Zamude na 100 vlakovnih km (min)	2,6	3,4	130,8
Zasedenost sedežev (%)	32,6	33,7	103,4
Povprečno število potnikov na vlak	87	87	100,0
Bruto delo v primerjavi z neto delom	2,71	2,53	93,4
Povprečna teža vlakov (ton)	174,0	174,0	100,0

Kakovost storitev se na Slovenskih železnicah spremlja z vsakoletno anketo potnikov na vseh vlakih na območju Slovenskih železnic. Leta 2000 je bilo v anketo, ki je bila narejena decembra, zajetih 6.033 potnikov. Povprečna ocena kakovosti storitev potniškega prometa znaša 3,30, po posameznih elementih kakovosti pa so povprečne ocene naslednje:

Primerjava ocen elementov kakovosti

Cene in tarife

Cene v notranjem potniškem prometu, ki so pod nadzorom države, so bile skladno s soglasjem vlade Republike Slovenije 6. aprila 2000 povečane za 5 % in 1. julija 2000 za 3 %. Manjše in poznejše povečanje cen od predvidenega v poslovнем načrtu – 1. marca za 9 % in 1. maja za 6 % – se odraža v manjši prihodkovni postavki.

Cene za mednarodni potniški promet so določene v evrih, zato se med letom spreminjajo skladno s spremembom tečaja. Zaradi visokega dviga cen leta 1999 prihaja do strukturnih sprememb v prevozih (preusmerjanje na cenejše ponudbe, uvajanje novih cenejših ponudb, še zlasti za jugovzhodne trge), kar se je odrazilo na padanju realiziranih cen, ki so za 20 % nižje od načrtovanih.

Slovenske železnice potnikom tako v notranjem kot v mednarodnem prometu ponujajo tudi številne popuste.

Donosi in odhodki ter poslovni izid

Dejavnost potniški promet je leta 2000 ustvarila 15.551,5 mio tolarjev donosov in izkazala 17.237,7 mio tolarjev odhodkov. Poslovni rezultat leta 2000 je bil negativen, izguba je znašala 1.686,2 mio tolarjev.

Realizirani donosi so bili za 8,3 % večji od doseženih leta 1999 in za 1 % manjši od načrtovanih.

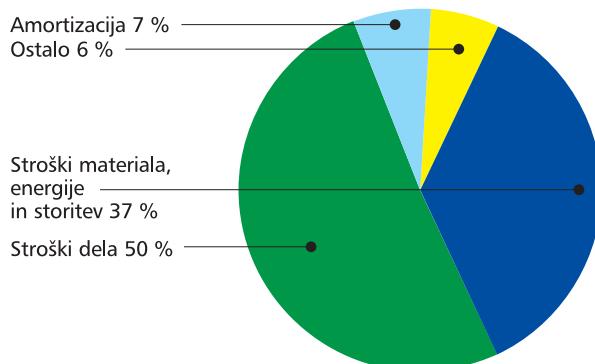
Potniški promet

10

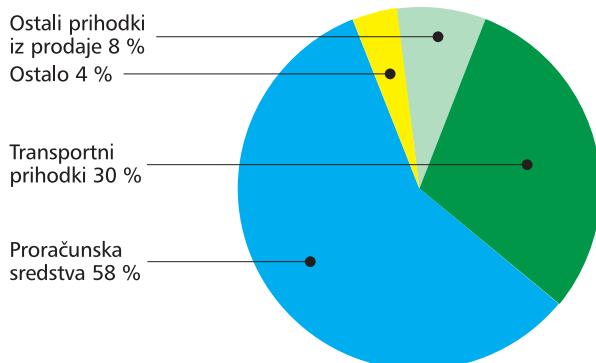
Proračunska sredstva so sestavljala 58 % donosov, ki so bila realizirana v načrtovani višini. Transportni prihodki so bili manjši od načrtovanih, saj je glede na načrt, kljub večjemu obsegu dela, izpadlo 426,5 milijonov tolarjev prihodkov, od tega v notranjem potniškem prometu 171,1 milijonov tolarjev in v mednarodnem potniškem prometu 255,4 milijonov tolarjev. Vzrok za izpad prihodkov so nižje prihodkovne postavke, ki zaradi poznejšega in manjšega povečanja cen in spremembe strukture potnikov niso dosegle načrtovanih.

Realizirani odhodki so bili za 14,9 % večji od doseženih leta 1999 in za 9,7 % večji od načrtovanih. Na odstopanje od načrta so vplivali predvsem večji stroški dela, ki sestavljajo polovico vseh realiziranih odhodkov. Oblikovali so se skladno z zakonodajo ter skladno s spremembami in dopolnitvami Kolektivne pogodbe za dejavnost železniškega prometa, ki so bile uveljavljene 1. aprila 2000. Na višino odhodkov so vplivale tudi večkratne spremembe cen tekočih goriv, ki v začetku leta 2000 niso bile predvidene. Višji od načrtovanih so bili tudi popravki vrednosti terjatev, zaradi odpisa vseh terjatev, ki so starejše od enega leta. Visoki so bili tudi odhodki financiranja, ki zaradi obresti od kreditov za nabavo novih voznih sredstev iz leta v leto rastejo in so glede na leto 1999 za 1,7-krat večji. Zaradi sprememb tečajev rastejo tudi negativne tečajne razlike, ki so glede na leto 1999 za 2,7-krat večje.

Struktura realiziranih odhodkov

Struktura realiziranih donosov

12

Cilji za leto 2000

Cilji, določeni v poslovнем načrtu za leto 2000, so bili:

- prepeljati 14.843 tisoč ton tovora
- opraviti 2.923 mio NTKM
- ustvariti 20.770,2 mio tolarjev transportnih prihodkov

Poslovni načrt je opredelil tudi strategijo za doseganje zastavljenih ciljev na domaćem in tujem trgu ter po posameznih elementih trženjskega spletka za prevoz vagonskih pošiljk.

Doseženo leta 2000

Iz rezultatov o obsegu in vrednosti prodaje za leto 2000 je razvidno, da je bilo glede na načrt prepeljanih za 1,5 % več ton tovora. Obseg transportnega dela, izražen v netotonskih kilometrih, je za načrtom zaostal za 2,3 % oziroma za 66 mio netotonskih kilometrov. Doseženi transportni prihodki so bili manjši od načrtovanih za 4,6 % oziroma 948,4 mio tolarjev.

Vagonske pošiljke

Leta 2000 je bilo prepeljanih 15,0 mio ton blaga in opravljenih 2.857,3 mio netotonskih kilometrov, kar pomeni, da je bil načrt prepeljanih ton presežen za 1,5 %, načrtovano število netotonskih kilometrov pa je bilo doseženo s 97,7 %. Rezultati so bili bistveno boljši v prevozih za slovensko gospodarstvo, kjer so količine leta 2000 presegle načrtovane in tudi tiste iz leta 1999 za dobrih 10 %. Slabši so bili rezultati v prevozih za tujе gospodarstvo, kjer načrt ni bil

dosežen, prav tako je bil obseg dela manjši od realiziranega leta 1999. Zaradi slabših rezultatov v tranzitu, kjer se blago prevaža po daljši prevozni poti, se je skrajšala povprečna pot prepeljanega blaga: glede na leto 1999 za 6 km, glede na načrt pa za 7 km. Krajsa prevozna pot je vplivala na število netotonskih kilometrov, katerih realizacija je bila slabša kot realizacija prepeljanih ton blaga.

Za potrebe **slovenskega gospodarstva** (notranji promet, uvoz, izvoz) je bilo prepeljanih 55 % vseh količin, kar je za 5 odstotnih točk več glede na načrtovano strukturo in za 3 odstotne točke več kot v preteklem letu. V teh prevozih je bil presežen tako načrtovani obseg prodaje kot rezultati iz leta 1999.

Relativno največje preseganje načrtovanega obsega prodaje in rezultatov iz leta 1999 je doseženo v **notranjem prometu**. Načrt za leto 2000 in prepeljane količine leta 1999 so bile presežene za 16 %, pri opravljenem transportnem delu pa je bil načrt in opravljen obseg dela iz leta 1999 presežen za dobro tretjino. Poglavitni razlog za preseganje načrta in rezultatov iz leta 1999 je povečanje prevozov za poslovno področje infrastruktura (remonti prog in gradnja proge proti Madžarski) ter za potrebe gradnje avtocestnega omrežja. Za te potrebe je bilo prepeljanih predvsem več kamenih agregatov, peska in cementa. Delež teh prevozov je znašal okrog 30 % vsega prepeljanega blaga v notranjem prometu.

V uvozu je bilo prepeljanih 30 % vseh prepeljanih količin. Najmočnejši tokovi blaga in prevozi po železnici so tekli iz smeri Luke Koper, preko kopenskih mejnih prehodov pa je bilo največ blaga prepeljano iz Avstrije, Madžarske, Hrvaške, Češke, Italije in Nemčije. Načrtovane količine prepeljanega tovora niso bile dosežene le aprila in oktobra, ob koncu leta je bil načrt presežen za 11 %, realizacija leta 1999 pa za 13,7 %. V uvozu preko Luke Koper je bil načrtovani

prevoz nafte in derivatov presežen za tretjino. V uvozu preko kopenskih mejnih prehodov so bile v segmentu klasičnega prevoza vagonskih pošiljk prepeljane večje količine kmetijskih proizvodov, gradbenega materiala, lesa in lesnih izdelkov, proizvodov črne metalurgije in starega železa.

V izvozu so Slovenske železnice zaradi posebne strukture in lastnosti tovora manj konkurenčen prevoznik. Zato in tudi zaradi šibkejših tokov v tej smeri je bil delež izvoza v skupni količini prepeljanega blaga 11-odstoten in za več kot polovico manjši od deleža uvoza. Predvideni obseg prepeljanega tovora za leto 2000 je bil tako presežen za 4,4 %, predvideni obseg transportnega dela pa za dober odstotek. Presežen je bil tudi obseg prodaje iz leta 1999. Načrt je bil občutnejše presežen pri prevozu proizvodov črne metalurgije, starega železa, bele tehnike ter avtomobilov. Prevoz proizvodov črne metalurgije se je povečal v izvozu v Avstrijo in Italijo, prevoz starega železa v izvozu preko Luke, prevoz bele tehnike pa predvsem v izvozu v Nemčijo.

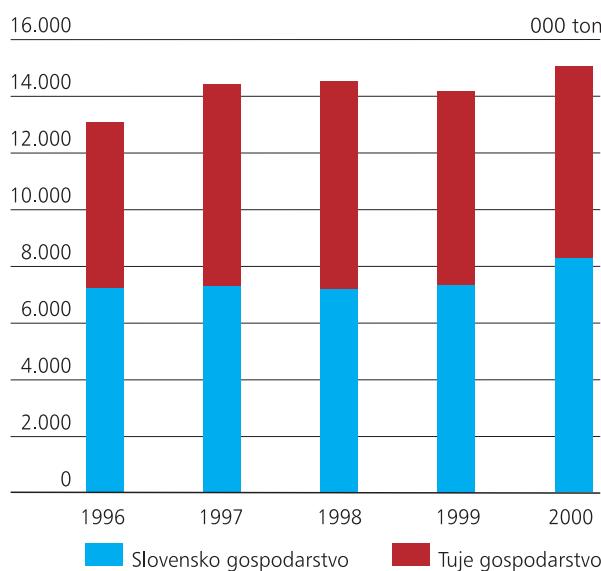
Delež prevozov za potrebe **tujega gospodarstva** (prevozi v tranzitu) je leta 2000 znašal 45 %, kar je za 5 odstotnih točk manj od načrtovanega in za 3 odstotne točke manj kot v letu prej. Blagovni tokovi so tako v luškem kot v kopenskem tranzitu močni, obseg prevoza pa je odvisen le od nekaj vrst blaga, ki so količinsko obsežne (žita, les, rude, staro železo), vendar sezonsko in konjunktурno zelo občutljive, zato v tem segmentu morebitne spremembe okoliščin na trgu lahko hitro in močno vplivajo tako na obseg kot na vrednost prodaje. Zaradi spremenjenih okoliščin na trgih, ki pomenijo največje izvore in ponore blaga v tranzitu, ni bilo mogoče realizirati predvidenega povečanja obsega in vrednosti prodaje, vendar pa so se v kopenskem tranzitu ustavile težnje zmanjševanja iz leta 1999.

V kopenskem tranzitu je bil mesečni obseg prodaje celo leto manjši od predvidevanj poslovnega načrta, tako da je ob koncu leta za načrtom zaostal za 13 %. Prepeljane količine tovora so bile sicer na ravni leta 1999, obseg opravljenega dela pa je zaostal za 12 %. Doseganje načrta je bilo pogojeno s stoolstotno realizacijo v poslovнем načrtu upoštevanih predpostavk, vendar do tega ni prišlo oziroma so se razmere še poslabšale. Zaradi političnih razmer v Jugoslaviji ni prišlo do predvidenega povečanja prevozov po balkanski magistrali, poleg tega zaradi slabše letine žit ni bilo mogoče realizirati načrtovanih prevozov iz Madžarske, Češke in Avstrije. Načrtovani prevoz nafte in derivatov je bil, zaradi podražitev na svetovnem trgu, realiziran le 50-odstotno. Samo pri prevozu lesa v Italijo so bila predvidevanja o povečanju zmogljivosti italijske lesnopredelovalne industrije pravilna, saj je bilo kljub enomesecnemu izpadu prevoza lesa za največjega italijskega kupca (posledica požara), prepeljano več blaga, kot je bilo načrtovano.

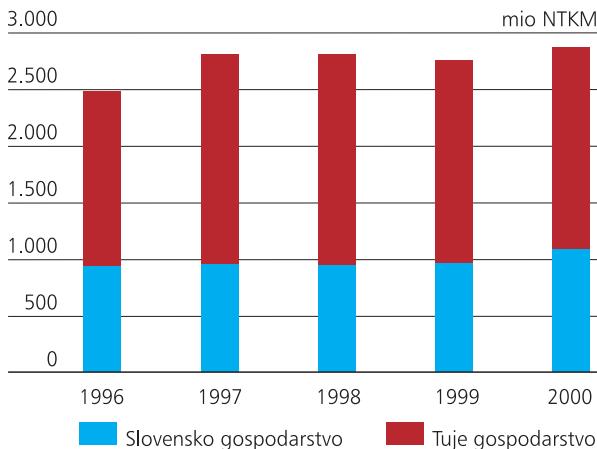
V luškem tranzitu je bilo zaostajanje za načrtom 3,7-odstotno pri prepeljanih tonah blaga in

6,4-odstotno pri opravljenih netotonskih kilometrih, realizacija pa je bila manjša tudi od leta 1999: pri prepeljanih tonah za 1,8 %, pri opravljenih netotonskih kilometrih pa za 4,9 %. Zaostanek je predvsem posledica izpada prevozov žit, saj je bil načrtovani prevoz realiziran le 50-odstotno. Poglavitni vzrok je slabša letina žit na Češkem in v Avstriji, Madžarska pa letine 2000 še ni izvažala. Pri prevozu avtomobilov je prišlo do večjega izpada prevoza razstavljenih avtomobilov Daewoo na Poljsko. Prepeljanih je bilo le 60 % količin iz leta 1999, ker je prišlo do zaključka posla. Izguba prevoza osebnih vozil Volkswagen iz Nemčije v Grčijo (izpad zaradi carinskih predpisov, po katerih se sme blago, ki izvira iz Evropske skupnosti, uvoziti brez dajatev le, če tranzitira države članice Evropske unije oziroma cone s posebnim carinskim statusom) pa je bila nadomeščena s povečanjem prodaje oziroma prevozom osebnih vozil na sredozemski trg in tovornih vozil v Turčijo.

Prepeljano blago

Opravljeni NTKM

14

Kombinirani transport

Leta 2000 je bilo v kombiniranem transportu prepeljanih 1.634,8 tisoč ton ali okrog 11 % vseh prevozov. Slaba polovica blaga je bila prepeljana v spremljanem oprtnem prometu, 41 % blaga v kontejnerskem prometu, 12 % pa v nespremljanem oprtnem prometu. Zastavljeni cilji za leto 2000 in tudi rezultati iz leta 1999 so bili preseženi za okrog 12 %.

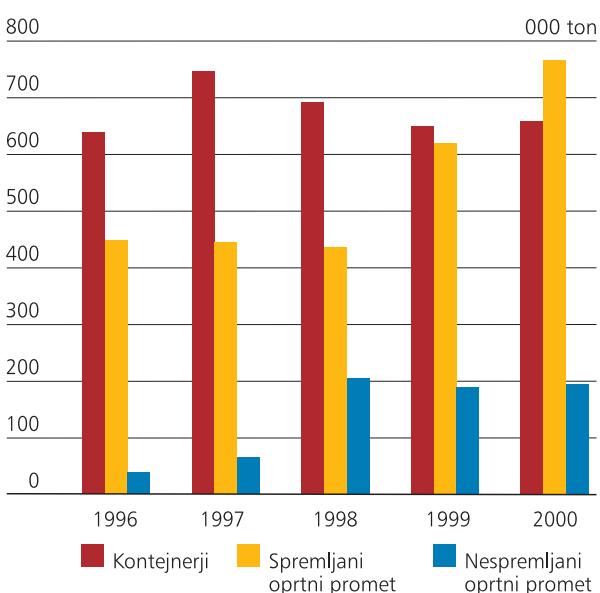
V kontejnerskem prometu odpade na prevoze v notranjem prometu zanemarljivo majhen delež. Prepeljanih je bilo le 285 ton blaga. V uvozu in izvozu je bilo prepeljanih 228.452 ton, kar je 10 % več kot v letu prej. Uspešno so se nadaljevali prevozi s kontejnerskim vlakom Komar, ki je začel voziti junija 1999 na relaciji Koper-Luka-Ljubljana KT-Celje-Maribor in nazaj. Zaradi vse večjega povpraševanja je bil konec maja spremenjen koledar vožnje vlaka, tako da vlak vozi enkrat na dan v obe smeri, od ponedeljka do sobote. V kopenskem tranzitu se je obseg prevozov zmanjal za 30 %, prepeljanih je bilo 43,3 tisoč ton tovora. Vzroka za zmanjšanje sta preusmeritev prevozov na konkurenčno obvozno pot iz Italije preko Avstrije do Soprona in zmanjšanje tokov. V luškem tranzitu se je promet povečal za 9 %. Prepeljanih je bilo 394,2 tisoč ton tovora. Najmočnejši tokovi so potekali v smeri proti Madžarski in nazaj, in sicer zaradi dobre izkoriščenosti vlaka TEC (train eurocombine) Jadran Express, ki vozi na relaciji Koper Luka-Budimpešta in nazaj. Kljub februarski stavki na madžarskih železnicah je na tej relaciji vozilo 347 vlakov. Omenjeni vlak vozi iz Luke Koper v Budimpešto trikrat na teden, v obratni smeri pa petkrat na teden.

Nespremljanega oprtnega prometa v notranjem prometu in luškem tranzitu ni, v drugih vrstah prometa pa je bilo prepeljanih 193,8 tisoč ton, kar je za 4 % več kot leta 1999. Povečali so prevozi v uvozu in izvozu, v kopenskem tranzitu se je prevoz zmanjal za 30 %, in sicer zaradi zmanjšanja blagovnih tokov med Italijo in državami Vzhodne Evrope ter delne preusmeritve prevozov na obvozno pot preko Avstrije.

Spremljani oprtni promet je leta 2000 potekal le v uvozu in izvozu. Oprtna vlaka vozita na dveh relacijah, in sicer: Ljubljana KT-Salzburg in nazaj, ter Sežana-Kiskundorozsma in nazaj. V primerjavi z letom 1999 je bilo na relaciji Ljubljana KT-Salzburg prepeljanih 24 % več ton tovora. Že v prvi polovici leta je bil na tej relaciji uveden tretji oprtni vlak, novembra in decembra pa je poskusno obratoval tudi oprtni vlak na relaciji Ljubljana KT-Wels in nazaj. Na relaciji z Madžarsko je prišlo do padca prometa. Vzrok za padec je predvsem ta, da je oprtni vlak vozil vsak dan v obe smeri (od ponedeljka do sobote) šele od 28. maja, leta 1999 pa je tako pogosto vozil že od začetka leta.

Prepeljano blago v kombiniranem prometu

Male pošiljke

Dejavnost prevoza malih pošiljk se je začela z ustanovitvijo Sekcije za prevoz malih pošiljk leta 1997 in se je na trgu uveljavila z blagovno znamko SŽ Ekspres. Storitve v okviru te dejavnosti so naslednje:

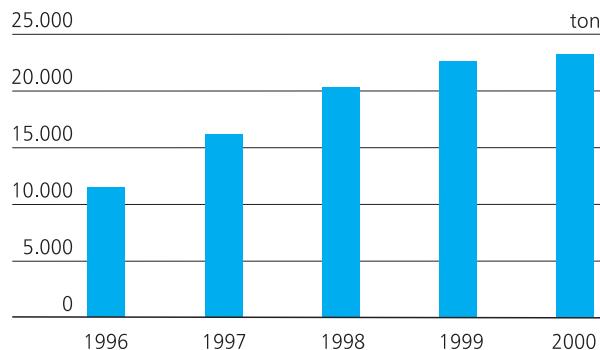
- dostava pošiljk po vsej Sloveniji po sistemu Od vrat do vrat v 24 urah
- prevoz pošiljk, težkih do 3.500 kg
- prevoz predmetov, dolgih do 6 m, po dogovoru tudi daljših
- uporaba lastnega carinskega skladišča v mednarodnem prometu
- prevoz pošiljk po RID-u/ADR-u

Leta 2000 je bilo prepeljanih 23.709 ton pošiljk. Od tega je bilo 22.070 ton prepeljanih v notranjem prometu in v mednarodnem prometu 1.738 ton. Načrtovane količine niso bile dosežene v celoti, vendar pa so bile za 4,3 % večje kot leta 1999.

Razlogi za neizpolnitev načrta so predvsem še nerealizirane investicije v posodobitev sledljivosti pošiljk od izvora do ponora, z vsemi prodajnimi in poprodajnimi aktivnostmi, ter v transportno in cestno mehanizacijo. Ker se vedno več podjetij odloča za zunanje prevoznike, prihaja tudi do pomanjkanja skladiščnih zmogljivosti, ki bi nam omogočale ponujanje celovitih logističnih storitev. Poleg tega se na trgu srečujemo z nelojalno konkurenco manjših organizatorjev prevoza malih pošiljk, ki z agresivnimi nekoreknimi aktivnostmi prevzemajo manjše kupce.

Primerjava količin prepeljanih ton malih pošiljk od leta 1996 do 2000:

Male pošiljke

Obseg in kakovost dela v tovornem prometu

	1999	2000	Indeks
VAGONSKE POŠILJKE			
Prepeljane tone (000)	14.203	15.040	105,9
• notranji promet	1.730	2.006	116,0
• mednarodni promet	12.473	13.036	104,5
– izvoz	1.592	1.677	105,3
– uvoz	4.027	4.580	113,7
– suhozemni tranzit	2.849	2.844	99,8
– luški tranzit	4.005	3.934	98,2
Netotonski kilometri (mio)	2.784	2.857	102,6
• notranji promet	222	297	133,8
• mednarodni promet	2.562	2.560	99,9
– izvoz	211	217	102,8
– uvoz	559	621	111,1
– suhozemni tranzit	644	630	97,8
– luški tranzit	1.148	1.092	95,1
Povprečna prevozna pot (km)	196,0	190,0	96,9
• notranji promet	128,3	148,1	115,4
• mednarodni promet	205,4	196,4	95,6
Povprečna komercialna hitrost (km/h)	34,68	33,96	97,9
Zamude na 100 vlakovnih km (min)	19,7	24,9	126,4
Obtek tovornih vagonov (dan)	4,6	4,8	104,3
Povprečna teža vlaka (ton)	731,4	740,7	101,3
Bruto delo v primerjavi z neto delom	2,01	1,96	97,5
MALE POŠILJKE			
Prepeljane tone (000)	23	24	104,3
• notranji promet	21	22	104,8
• mednarodni promet	2	2	100,0

Tovorni promet

16

Cene in tarife

Na slovenskem transportnem trgu vlada med prevozniki močna konkurenca. Če so hotele Slovenske železnice leta 2000 slediti ciljem v poslovnu načrtu, so morale cene prilagoditi tržnim razmeram. Več kot 90 % vsega tovora so prepeljale po pogodbenu dogovorjenih cenah, ki so bile rezultat pogajanj in konkurence, tako da so tarife, kot drugje v Evropi, izgubile vlogo odločilnega merila za določanje prevoznih cen.

Transportni prihodek vagonskih pošiljk, izražen v tolarjih na enoto dela, je bil leta 2000 realiziran v višini 6,84 tolarjev za netotonski kilometar, kar je za 1,9 % več kot leta 1999 in za 1 % manj, kot je bilo načrtovano.

Zaradi spremenjene blagovne strukture v notranjem prometu načrtovana pa tudi realizirana postavka iz leta 1999 nista bili doseženi. V notranjem prometu se je povečal delež prevoz tistih vrst blaga, ki imajo nižjo dodano vrednost in ne prenesejo visokih stroškov prevoza (kameni agregati, drugi mineralni proizvodi).

V mednarodnem prometu je bila načrtovana prihodkovna postavka realizirana, obenem je bila za 3,7 % večja od dosežene leta 1999.

Donosi in odhodki ter poslovni izid

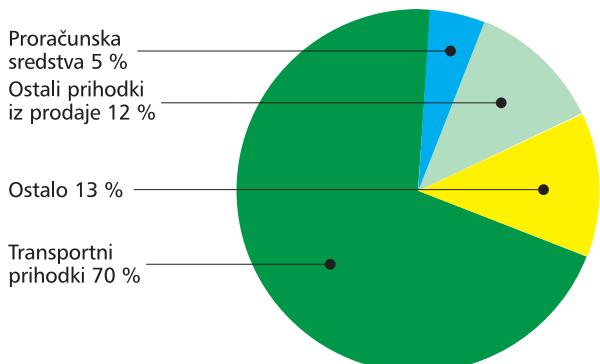
V dejavnosti tovorni promet je bilo leta 2000 ustvarjenih 28.402,8 mio tolarjev donosov in realiziranih 28.972,3 mio tolarjev odhodkov. Poslovni rezultat je bil negativen, izguba je znašala 569,4 mio tolarjev.

Donosi so bili za 5,7 % večji od načrtovanih, na kar so vplivali skoraj petkrat večji izredni prihodki iz preteklih let iz naslova odpisa dela obveznosti do tujih železniških uprav. Obveznosti izhajajo iz prevozov v času od oktobra 1991 do sklenitve bilateralnih kontokorentnih sporazumov s tujimi upravami in znašajo 2.103,4 mio tolarjev.

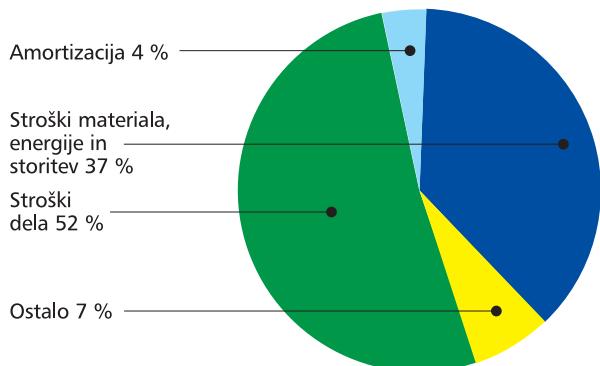
Transportni prihodki so bili za 4,6 % ali 948,4 mio tolarjev manjši od načrtovanih, predvsem iz naslova tranzitnih prevozov, kjer načrtovani obseg dela ni bil v celoti realiziran.

Odhodki so presegli načrtovane za 7,9 %, med njimi je največje preseganje pri odhodkih financiranja iz naslova obresti od kreditov in negativnih tečajnih razlik. Višji od načrtovanih so bili tudi stroški v zvezi z odpisom zapadlih terjatev in stroški amortizacije. Tako kot v dejavnosti potniški promet so tudi v dejavnosti tovorni promet iz enakih razlogov presegli načrtovani stroški dela, ki sestavljajo 52,4 % vseh odhodkov.

Struktura realiziranih donosov

Struktura realiziranih odhodkov

18

Železniško infrastrukturo je leta 2000 urejal Zakon o železniškem prometu, ki je bil sprejet novembra 1999.

Pri določitvi ciljev železniške infrastrukture za leto 2000 je bila upoštevana tehnična raven funkcionalne sposobnosti prog in drugih sredstev infrastrukture, zahteve vozneg reda in dejstvo, da je železniško infrastrukturo treba vzdrževati na ravni, ki omogoča njenou uporabo skladno z Zakonom o varnosti v železniškem prometu in ustreznimi pravilniki.

Cilji za leto 2000 so bili:

- zagotoviti nepretrgano in pravilno delovanje sredstev in naprav in tako ustvariti take razmere za odvijanje prometa, ki bodo vsaj na ravni sedanjih
- realizirati projekte, ki so v okviru SŽ projekta financirani iz kreditov EBRD in EIB
- prednostno dokončati investicije oziroma posamezne faze investicij, ki že potekajo oziroma za katere je material že nabavljen. Z zgraditvijo železniške povezave z Madžarsko je sklenjen zadnji, manjkajoči del, V. železniškega koridorja
- skrbeti za varen in urejen železniški promet
- zagotoviti nemoteno dobavo električne energije

Pri vzdrževanju prog nekatera dela, ki sodijo med tekoče vzdrževanje, zaradi manjših proračunskih sredstev niso bila v celoti narejena: manjše je bilo redno zatiranje vegetacije, obseg brušenja tirnic, smerna in višinska regulacija tirov in kretnic. Pri investicijskem vzdrževanju pa se porajajo težave pri kretnicah. Od zadnje večje zamenjave kretnic leta 1993, ko smo jih zamenjali 200, se nenehno povečuje število napak izven toleranc. Izveden je bil delni remont tirov na odseku Višnja Gora-Grosuplje. Skupaj z DRSC nam je uspelo urediti deset potnih prehodov.

Slabo je tudi stanje signalnovarnostnih naprav. Leta 2000 je bilo narejeno le tisto, kar je pomembno za najnujnejše ohranjanje vitalnosti in zanesljivosti delovanja SV naprav. Prvotni načrt investicijskega vzdrževanja je bil drastično okrnjen, kar lahko v nekaj let trajajočem zniževanju pripelje do bistvenega zmanjšanja razpoložljivosti delovanja SV naprav in s tem do neposrednega negativnega vpliva na izvajanje rednega železniškega prometa.

Pri vzdrževanju telekomunikacijskih naprav so potekala dela na železniških telefonskih centralah, linijah in kablih, napravah za prenos podatkov in telekomunikacijskih napravah za postajna opravila. Pri investicijskem vzdrževanju pa so bila sredstva porabljeni za sanacijo ozemljitev na najbolj kritičnih lokacijah, sanacijo prostih zračnih vodov in kabelskih tras, sanacijo UKV naprav in napajalnih sistemov. Zaradi izpada potrebnih investicijskih vzdrževalnih posegov se že pojavljajo težave na prometnih telefonskih vodih in motnje pri vzpostavljanju nujno potrebnih komunikacijskih povezav. To pa pomeni

manjšo kakovost storitev za uporabnike in oteženo delo prometnega osebja.

Sredstva za vzdrževanje elektroenergetskih objektov so bila porabljeni za vzdrževanje stabilnih naprav za električno vleko, naprav in napeljav jakega toka, naprav za ogrevanje kretnic in elektronapajalnih naprav. Pri investicijskem vzdrževanju pa je bilo v okviru dodeljenih sredstev narejeno naslednje: zamenjava kontaktnega vodnika, dotrajane železne opreme, sanacija temeljev drogov vozne mreže, antikoroziska zaščita drogov vozne mreže, obnova zunanjih razsvetljave, obnova razdelilnikov in zgradb.

Problemi, na katere je treba opozoriti, so velika fluktuacija delovne sile in upadanje števila operativnih izvajalcev, slaba opremljenost in zato nižja produktivnost. Glede na klasifikacijo napak je predvsem skrb zbujoče to, da se povprečna raven števila in teže napak dviga. V naslednjih letih bodo zato potrebna večja vlaganja v zamenjave posameznih elementov in poostreno izvajanje monitoringa in meritev na sodobnejši (strojni) način.

Z doslednim uresničevanjem nacionalnega programa razvoja slovenske železniške infrastrukture bo lahko splošna ocena stanja slovenske železniške infrastrukture v naslednjih letih spodbudnejša.

V primerjavi z letom 1999 in načrtom 2000 so bila proračunska sredstva naslednja:

Proračunska sredstva tisoč SIT	Doseženo 1999	Načrt 2000	Doseženo 2000	Indeks dos. 2000/1999	% doseg. načrta
• tekoče vzdrževanje železniške infrastrukture	6.501.736	7.084.611	7.173.403	110,3	101,3
• investicijsko vzdrževanje železniške infrastrukture	1.481.997	1.148.867	1.052.295	71,0	91,6
• upravni stroški	648.852	670.849	616.929	95,1	92,0
• splošni stroški	631.300	591.531	591.531	93,7	100,0
• zavarovalne premije	316.647	385.344	335.842	106,1	87,2
• investicije	2.583.643	4.175.216	3.941.216	152,5	94,4
Skupaj	12.164.175	14.056.418	13.711.216	112,7	97,5

Za tekoče in investicijsko vzdrževanje železniške infrastrukture so Slovenske železnice leta 2000 porabile 10.286,5 mio tolarjev. Razlika med

porabljenimi sredstvi in proračunskimi sredstvi je bila pokrita s prihodki, ki jih je dejavnost ustvarila na trgu z dopolnilnimi dejavnostmi.

Vzdrževanje tisoč SIT	Doseženo 1999	Doseženo 2000	Indeks
Tekoče vzdrževanje	7.976.438	8.943.539	112,1
Tekoče vzdrževanje SV in TK naprav	1.916.128	2.389.986	124,7
Tekoče vzdrževanje vozne mreže in elektroenergetskih objektov	1.020.036	1.125.514	110,3
Tekoče vzdrževanje prog	5.040.274	5.428.039	107,7
Investicijsko vzdrževanje	1.581.779	1.342.924	84,9
Investicijsko vzdrževanje SV in TK naprav	375.050	153.711	41,0
Investicijsko vzdrževanje vozne mreže in elektroenergetskih objektov	208.757	187.051	89,6
Investicijsko vzdrževanje prog	997.972	1.002.162	100,4
Skupaj	9.558.217	10.286.463	107,6

Obseg dela in zaposlenost v dejavnosti infrastrukture

	1999		2000	
	Ure	Struktura	Ure	Struktura
Število opravljenih ur pri vzdrževanju:				
• tekoče vzdrževanje	2.899.848	93,6	2.687.376	90,9
• investicijsko vzdrževanje	152.070	4,9	197.557	6,7
• druge dejavnosti	44.766	1,5	71.287	2,4
Skupaj	3.096.684	100,0	2.956.220	100,0
Število opravljenih ur po vrstah sekcij:				
• sekcije za vzdrževanje prog	1.934.277	62,5	1.825.025	61,7
• sekcije za vzdrževanje SV in TK naprav	690.704	22,3	667.088	22,6
• sekcija za vzdrževanje EE	471.703	15,2	464.107	15,7
Skupaj	3.096.684	100,0	2.956.220	100,0

	1999	2000	Indeks
Število delavcev (stanje 31.12.)			
• sekcije za vzdrževanje prog	1.439	1.370	95,2
• sekcije za vzdrževanje SV in TK naprav	491	483	98,4
• sekcija za vzdrževanje EE	310	303	97,7
Skupaj	2.240	2.156	96,3
Zaposleni na km proge	7,6	7,5	98,7
Zaposleni v infrastrukturi na km proge	1,9	1,8	94,7
Izkoriščenost prog			
• reducirani tonski km/km proge	2,9	3,0	103,4
• brutotonski km/km proge	6,2	6,2	100,0

Donosi in odhodki ter poslovni izid

Leta 2000 je bilo v poslovнем področju infrastruktura realiziranih 12.818,9 mio tolarjev donosov in 12.955,3 mio tolarjev odhodkov, izkazana je bila izguba v višini 136,4 mio tolarjev. Donosi in odhodki leta 2000 niso primerljivi z letom 1999 oziroma z načrtom za leto 2000. Leta 2000 je bila na postavkah amortizacija, obresti od kreditov in odprava dolgoročnih rezervacij izločena javna železniška infrastruktura, kar je povzročilo, da so bili donosi in odhodki za okrog 30 % nižji.

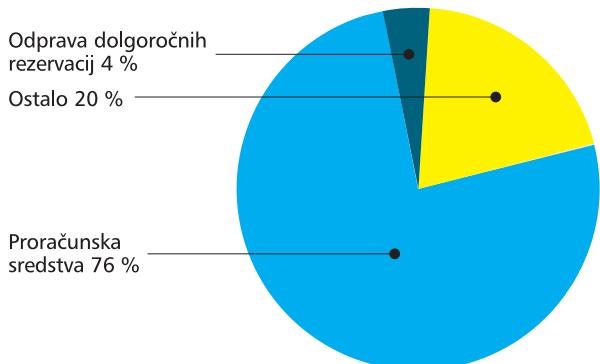
76,2 % donosov so sestavljala proračunska sredstva, ki so bila namenjena pokrivanju stroškov tekočega in investicijskega vzdrževanja infrastrukturnih objektov, upravnih in splošnih stroškov, zavarovalnih premij in bančnih stroškov.

Dejavnost infrastrukture je ustvarila tudi lastne prihodke. Predvsem so to prihodki od najemnin poslovnih, ležarinskih in stanovanjskih prostorov ter zemljišč v višini 373,8 mio tolarjev, prihodki od vzdrževanja cestnih prehodov in cepnih kretnic v višini 273,8 mio tolarjev, prihodki od storitev v stranski dejavnosti v višini 268,2 mio tolarjev, v višini 597,4 mio tolarjev pa so izkazani tudi prihodki, ki so v skladu s poslovnim načrtom pokrili obratovalne stroške v tistih objektih, ki jih uporabljajo delavci prometne dejavnosti.

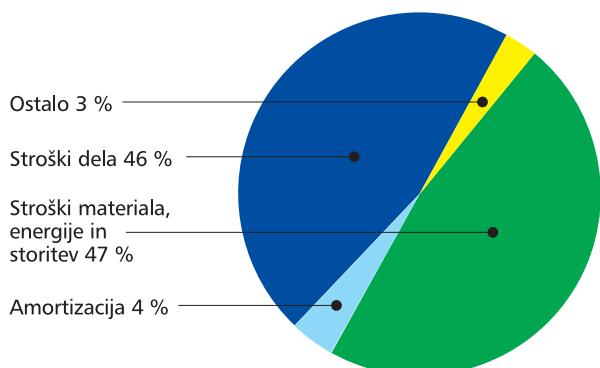
Med donosi so glede na načrt visoki izredni prihodki, predvsem zaradi prihodkov iz naslova prejetih odškodnin od zavarovalnice, ki so bili v višini 295,5 mio tolarjev namenjeni pokrivanju stroškov nastalih škod zaradi izrednih dogodkov in niso bili načrtovani.

V strukturi odhodkov je odpadlo na stroške dela 45,8 % vseh odhodkov, stroški materiala in storitev sestavljajo 46,4 %, preostalih 7,8 % odhodkov pa zajemajo stroški odpisov obratnih sredstev, ki so zaradi odpisa terjatev, starejših od enega leta, trikrat večji od načrtovanih, izredni odhodki in drugi manjši stroški.

Struktura realiziranih donosov

Struktura realiziranih odhodkov

Zaposleni

22

Na Slovenskih železnicah je bilo konec leta 2000 zaposlenih 9.026 delavcev, kar jih po številu zaposlenih uvršča na prvo mesto med gospodarskimi družbami v Sloveniji, z izrazito delovno in kapitalno intenzivno dejavnostjo. V primerjavi z letom 1999 se je število zaposlenih povečalo zaradi novih sprejemov na delovnih mestih v izvršilni službi, z namenom zagotoviti varen in nemoten proces dela. Zaradi reorganizacije Slovenskih železnic podatki o številu zaposlenih po 1. novembru 2000 niso primerljivi s podatki koniec leta 1999, saj so delavci, ki opravljajo vodenje prometa, po tem datumu zajeti v poslovнем področju infrastruktura, spremenila pa se je tudi razmejitev delavcev uprave.

Področje	31.12.1999	31.10.2000
Promet	5.918	6.039
Infrastruktura	2.240	2.205
Uprava	815	820
Skupaj	8.973	9.064

Področje	1.11.2000	31.12.2000
PP transport	5.016	5.000
PP infrastruktura	3.553	3.540
Uprava	488	486
Skupaj	9.057	9.026

Gibanje števila zaposlenih leta 2000:

Gibanje	Število delavcev
Stanje 31.12.1999	8.973
Sprejemi 2000	261
Izstopi 2000	201
Stanje 31.12.2000	9.026
Načrt 31.12.2000	9.043

Leta 2000 je bilo od skupnih 261 sprejemov največ sprejemov na delovnem mestu kandidat za pomočnika strojevodje/strojevodja II. (60 delavcev), izobraževanje iz dela za III. stopnjo izobrazbe – za premikača (57 delavcev), progar (31 delavcev), izobraževanje iz dela za IV. stopnjo izobrazbe – za sprevodnika (29 delavcev), kandidat za preglednika vagonov (22 delavcev), pripravnik (12 delavcev), premikač (osem delavcev), kandidat za strojevodjo (šest delavcev) in preglednik vagonov (trije delavci). Razrešen pa je bil 201 delavec, predvsem na delovnih mestih: pomožni delavec (27 delavcev), progar (24 delavcev) in strojevodja (23 delavcev).

Izboljšanje kadrovske strukture

V primerjavi s prejšnjim letom je opaziti, da se je leta 2000 znižal delež zaposlenih z nižjimi stopnjami strokovne izobrazbe ter povečal delež zaposlenih s VII. stopnjo strokovne izobrazbe, kar je posledica spodbujanja študija ob delu, štipendiranja za deficitarne poklice in zaposlovanja delavcev z ustrezno izobrazbo.

Leta 2000 je šolanje uspešno končalo 39 delavcev, največ na prometni in ekonomski smeri, sledijo pa elektro, strojna in gradbena smer.

Skupno število štipendistov leta 2000 je bilo 58, kar je 5 % oziroma trije štipendisti manj kot leta 1999. Leta 2000 so bile sklenjene štipendijske pogodbe z 11 štipendisti, predvsem za deficitarne poklice (ekonomska VII/VSS, pravo VII/UN, promet VII/UN).

Leta 2000 se je zaposlilo 12 pripravnikov, in sicer dva s V. stopnjo strokovne izobrazbe, trije s VI. stopnjo strokovne izobrazbe in pet s VII. stopnjo strokovne izobrazbe.

Primerjava zaposlenih po stopnji strokovne usposobljenosti leta 1999 in 2000:

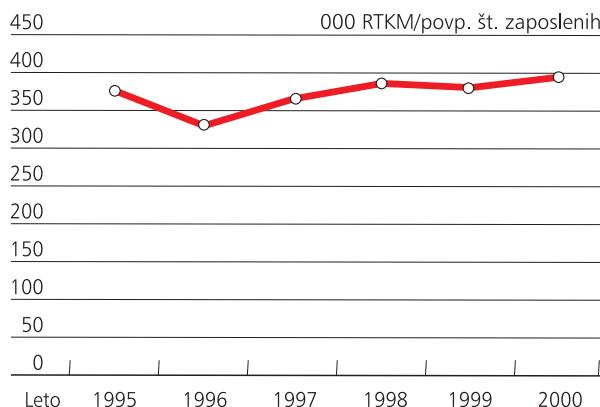
Stopnja strokovne usposobljenosti	1999		2000	
	Število delavcev	%	Število delavcev	%
I.	191	2,1	178	2,0
II.	1.598	17,8	1.578	17,5
III.	106	1,2	101	1,1
IV.	2.537	28,3	2.558	28,3
V.	3.792	42,3	3.859	42,7
VI.	489	5,4	479	5,3
VII.	242	2,7	258	2,8
VIII.	16	0,2	13	0,1
IX.	2	0,0	2	0,0
Skupaj	8.973	100,0	9.026	100,0

Produktivnost

Produktivnost dela, izražena v tisoč reduciranih tonskih kilometrih na zaposlenega, je bila leta 2000 za 4,8 % višja kot leta 1999 in najboljša v zadnjih desetih letih. V posameznih letih pa je bila naslednja:

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Potniški kilometri (mio PKM)	595	613	616	645	623	705
Netotonski kilometri (mio NTKM)	3.076	2.550	2.852	2.859	2.784	2.857
Reducirani tonski kilometri (mio RTKM)	3.671	3.163	3.468	3.504	3.407	3.562
Povprečno število zaposlenih	9.844	9.737	9.407	9.150	9.037	9.015
PRODUKTIVNOST (000 RTKM/zaposlenega)	372,9	324,8	368,7	383,0	377,0	395,2
Bazni indeks (1995=100)	100,0	87,1	98,9	102,7	101,1	106,0
Verižni indeks		87,1	113,5	103,9	98,4	104,8

Produktivnost Slovenskih železnic

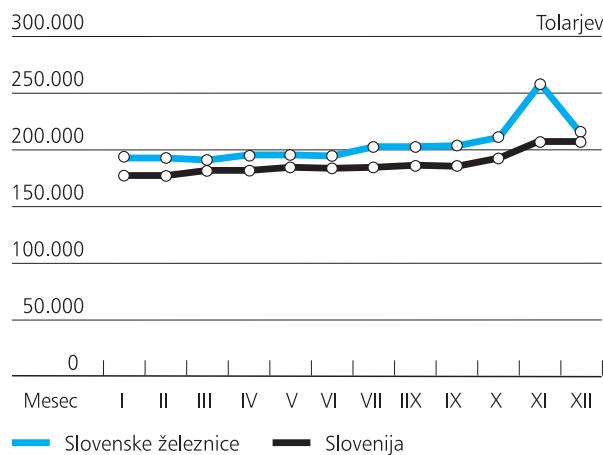
Povprečna izhodiščna plača je leta 2000 znašala 52.056 tolarjev in je bila za 13,2 % višja od povprečne v letu 1999. Izhodiščna plača se je na podlagi nove tarifne priloge h KPDŽP 1. aprila 2000 povečala za 1,5 %, 1. oktobra 2000 za 3,0 % in 1. decembra 2000 za 1,5 %. Na podlagi zakona pa se je izhodiščna plača 1. januarja 2000 povečala za 2,4 % (Uradni list RS, št. 3/2000) in 1. julija 2000 za 3,7 % (Uradni list RS, št. 62/2000).

Ob upoštevanju rasti cen življenjskih potrebščin kot merilu inflacije, ki je za leto 2000 znašala 8,9 %, so se bruto plače na Slovenskih železnicah leta 2000 realno povečale za 8,7 %, neto plače pa za 7,7 %.

Regres za letni dopust je bil izplačan v skladu s tarifno prilogu h KPDŽP v višini 116.234 tolarjev bruto (8.243 delavcem), delavcem, katerih bruto plača za polni delovni čas za mesec maj 2000 ni presegala 117.000 tolarjev bruto, pa v višini 121.980 tolarjev bruto (851 delavcem). Višina regresa je bila za 7 % višja kot leta 1999.

Mesečna dinamika gibanja plač v Republiki Sloveniji in v javnem podjetju Slovenske železnice je bila leta 2000 naslednja:

Povprečne bruto plače v letu 2000

Primerjava povprečne plače v javnem podjetju Slovenske železnice s povprečnimi plačami vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji je naslednja:

Oblika plače	Slovenske železnice		Republika Slovenija		Indeks SŽ/RS 1999	Indeks SŽ/RS 2000
	1999	2000	1999	2000		
Bruto plače	172.157	203.847	173.245	191.669	99,4	106,4
Neto plače	113.551	133.158	109.279	120.689	103,9	110,3

Izobraževanje

V skladu s ponudbo in načrtom izobraževanja je leta 2000 potekalo izobraževanje in usposabljanje na naslednjih področjih:

Vrsta usposabljanja	Število udeležencev
• Strokovno usposabljanje delavcev, ki neposredno sodelujejo pri opravljanju železniškega prometa	484
• Strokovno usposabljanje delavcev, ki posredno sodelujejo pri opravljanju železniškega prometa	210
• Usposabljanje delavcev po zahtevanih predpisih	151
• Računalniško izobraževanje	613
• Jezikovno izobraževanje	65
• Izobraževanje za kakovost	120
• Splošno izobraževanje	412
• Redno izobraževanje delavcev, ki neposredno sodelujejo pri opravljanju železniškega prometa	4.536
Skupaj	6.591

Za izobraževanje je bilo porabljenih 48,6 mio tolarjev, v kar pa niso všteti stroški nadomestil delavcev.

Preventivno zdravstveno varstvo

Preventivno zdravstveno varstvo za delavce Slovenskih železnic izvaja Železniški zdravstveni dom Ljubljana. Sedanja organiziranost zdravstva v okviru železnice omogoča železničarjem kompleksno zdravstveno varstvo, ki se izvaja v 12 obratnih ambulantah, sedmih specialističnih ambulantah in dveh zobnih ambulantah. Izredni zdravstveni pregledi so se povečali predvsem v sekcijah prometa. Na preventivnih zdravstvenih pregledih je bila namreč populacija, ki je imela več zaporednih izrednih zdravstvenih pregledov.

Problematika invalidov

Konec leta 2000 je bilo na Slovenskih železnicah zaposlenih 549 delovnih invalidov, in sicer v področju transporta 324, v področju infrastrukture 205 in v upravi 20 invalidov, kar je 6,1 % vseh zaposlenih. V primerjavi z letom 1999 se je število delovnih invalidov povečalo za 2,4 % oziroma za 50 novih invalidov, in sicer osem invalidov II. in 42 invalidov III. kategorije. Glede na vzrok nastanka invalidnosti je bilo 39 delovnih invalidov zaradi bolezni, šest zaradi poškodbe pri delu in pet zaradi poškodb izven dela. Največ invalidov je nastalo v progovzdrževalni dejavnosti na delovnem mestu progovni čuvaj in progar. Iz analiz o invalidski problematiki je razvidno, da število invalidov iz leta v leto narašča, zato so tudi vedno večje težave pri iskanju ustreznih zaposlitev. Eden od vzrokov je tudi zelo nizka izobrazbena struktura, saj ima 56,3 % delovnih invalidov končano samo osnovno šolo ali manj. V Železniškem invalidskem podjetju so v preteklem letu zaposlili 35 delovnih invalidov, kar je veliko manj, kot so potrebe javnega podjetja. V letu 2000 se je 29 invalidov invalidsko upokojilo.

Počitniške zmogljivosti

S sprejetjem Zakona o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 92/99) novembra 1999 je prenehal veljati Zakon o gospodarjenju s počitniškimi kapacetetami Slovenskih železnic (Uradni list RS, št. 64/95), kar pomeni, da so lastništvo nad počitniškimi zmogljivostmi ponovno prevzele Slovenske železnice.

Slovenske železnice so leta 1995 s pogodbo prenesle upravljanje in vzdrževanje počitniških zmogljivosti na Železniško invalidsko podjetje Ljubljana. Tedaj je bilo prenesenih 204 počitniških zmogljivosti, maja 2000 pa še sedem (počitniški dom v Kranjski Gori, Lucija, Podkoren, Gozd Martuljek, Bohinjska Bistrica-Rodica in Rateče-Planica).

V vseh počitniških zmogljivostih Slovenskih železnic je leta 2000 letovalo 7.781 delavcev in njihovih družinskih članov. Vseh prenočitev je bilo 64.738, kar je nekoliko manj kot leta 1999. Manjše število prenočitev je posledica zelo slabega obiska počitniškega doma v Kranjski Gori in nekaterih drugih objektov (Karlovci, Gorjuše).

Aktivni oddih

Leta 2000 je bil organiziran 7-dnevni aktivni oddih delavcev. V Atomske Toplicah je bilo na aktivnem oddihu 435 delavcev, v Kranjski Gori 28, v Novem Vinodolskem 45, v Zdravilišču Laško 67, na Korčuli 81, v Termah Zreče 75 in v Moravskih Toplicah 120 delavcev. Skupaj je bilo na aktivnem oddihu 851 zaposlenih.

Varnost pri delu – poškodbe pri delu

Leta 2000 se je zgodilo 274 poškodb pri delu, od tega 223 na delu in 51 na poti na delo oziroma z dela. 164 poškodb je nastalih v področju prometa, 105 v področju infrastrukture in 5 v upravi družbe. Zaradi poškodb pri delu je bilo izgubljenih 5.505 delovnih dni, od tega 4.481 na delu in 1.024 na poti na delo in z dela.

Kazalci varnosti pri delu so se v primerjavi z letom 1999 izboljšali, saj je skupno število poškodb za 19,6 % manjše, od tega so bile poškodbe na delu manjše za 14,9 %. Skupno število izgubljenih delovnih dni je bilo manjše za 1,2 %.

Stanje in izkoriščenost voznih sredstev

26

Vlečna sredstva

Za opravljanje temeljne dejavnosti na Slovenskih železnicah, to je prevoz potnikov in blaga, se uporabljajo električne in dizelske lokomotive, ter elektromotorne in dizelmotorne garniture. Po številu posameznih vozil tako pri lokomotivah, kot tudi pri garniturah prevladujejo dizelska vozila.

Stanje vlečnih vozil in skupna moč za posamezne vrste vozil sta bila konec leta 2000 v primerjavi z letom 1999 naslednja:

Vrsta vlečnih vozil	Število		Skupna moč	
	1999	2000	v 000 kW 1999	2000
Električne lokomotive	88	87	211	209
Dizelske lokomotive	94	94	95	95
Elektromotorne garniture	29	33	30	41
Dizelmotorne garniture	81	81	28	28
Muzejske parne lokomotive	5	5	4	4
Skupaj	297	300	368	377

Leta 2000 so bile kasirane tri elektromotorne garniture 311/315 ter električna lokomotiva 342-026. V promet so bile uvedene tri nove elektromotorne garniture vrste 310/316 nagibne tehnike pendolino, ki so začele redno voziti ob prehodu s poletnega na

zimski vozni red. Poleg tega so bile do konca leta 2000 v promet postopno uvedene štiri Siemensove elektromotorne garniture vrste 312 – Desiro. Tako je bil ob koncu leta 2000 v primerjavi z letom 1999 inventarski park večji za tri vlečna vozila.

Vozni park na Slovenskih železnicah je z izjemo dizelskih lokomotiv 664 ter dizelmotornih garnitur 713 in seveda neupoštevaje nove elektromotorne garniture, sorazmerno star.

Povprečne starosti posameznih vrst vlečnih vozil na dan 31.12.2000:

Vrsta vlečnih vozil	Povprečna starost
Električne lokomotive	29 let
Dizel lokomotive za progo	23 let
Dizel lokomotive za premik	28 let
Elektromotorne garniture ¹⁾	30 let
Dizelmotorne garniture	23 let

¹⁾ Pri elektromotornih garniturah še niso upoštevane elektromotorne garniture 310/316 in 312, kar pa bistveno ne spreminja povprečne starosti elektromotornih garnitur, ker so bila nova vozila v promet vključena šele konec leta 2000.

Opravljeno delo z vlečnimi vozili

Izkoriščenost vlečnih sredstev se meri z opravljenim delom v brutotonskih in mazalnih kilometrih na vlečno vozilo v uporabi.

Vrsta vlečnih vozil	000 BRTKM na vozilo		Indeks 2000/1999	Mazalni km na vozilo		Indeks 2000/1999
	1999	2000		1999	2000	
Električne lokomotive	95.867	91.887	95,8	166.014	158.085	95,2
Dizelske lokomotive	14.050	14.061	100,1	49.894	48.862	97,9
Elektromotorne garniture	31.152	35.305	113,3	167.020	186.128	111,4
Dizelmotorne garniture	6.656	6.548	98,4	89.440	88.449	98,9

Kazalnik izkoriščenosti vlečnih sredstev, izražen v brutotonskih kilometrih, se je poslabšal pri električnih lokomotivah, ki so v povprečju opravile manj dela za 4,2 % in dizelmotornih garniturah za 1,6%, pri dizelskih lokomotivah je ostal na ravni iz leta 1999, pri elektromotornih garniturah pa se je izboljšal. Pri elektromotornih garniturah je treba upoštevati, da so v skupne brutotonske kilometre vključeni tudi kilometri, opravljeni pri preizkusnih vožnjah z novimi vozili (vožnje izven rednega prometa), brez tega bi bil indeks glede na preteklo leto nižji od izkazanega.

Če primerjamo izkoriščenost vlečnih vozil glede na mazalne kilometre, so kazalniki podobni kot pri delu,

izraženem v brutotonskih kilometrih. Vlečna vozila, razen elektromotornih garnitur, so opravila manj mazalnih kilometrov. Tako je na primer z večjim številom električnih lokomotiv (po turnusu) leta 2000 opravljeno manj mazalnih kilometrov, kot leta 1999 z manjšim številom lokomotiv. Za elektromotorne garniture velja enaka ugotovitev, glede vključenih preizkusnih voženj z novimi vozili, ki vplivajo na rast obsega dela glede na preteklo leto.

Povprečno dnevno število izločenih vozil po posameznih vrstah vleke kaže spodnja tabela:

Vrsta vlečnih vozil	Število izločenih vozil 1999	Število izločenih vozil 2000	Indeks
Električne lokomotive	32,2	29,9	93
Dizelske lokomotive	36,4	38,5	106
Elektromotorne garniture	9,0	8,8	98
Dizelmotorne garniture	25,8	26,4	102

Pri elektro in dizelmotornih garniturah je s stališča prevoznih zmogljivosti pomemben podatek o številu sedežev na teh vozilih. Na vseh motornih garniturah je bilo leta 2000 18.004 sedežev, kar je za 432 več kot v letu 1999. Do spremembe je prišlo zaradi kasacij elektromotornih garnitur 311/315 in nabave novih elektromotornih garnitur vrste 310/316 in 312/317.

Potniški vagoni

Slovenske železnice so imele ob koncu leta 2000 skupno 157 4-osnih klasičnih vagonov in 31 2-osnih potniških vagonov. Od tega je šest vagonov restavracij, 15 vagonov spalnikov, štirje ležalniki in sedem službenih vagonov. V vseh sedežnih vagonih je skupaj 9.622 sedežev. Povprečna starost potniških vagonov je 27,9 leta. Za potrebe voznega reda se vzdržuje 134 4-osnih in sedem 2-osnih klasičnih potniških vagonov. Drugi vagoni niso v uporabi.

Vagoni, ki se uporabljajo v notranjem prometu, so označeni za hitrost 120 km/h. S tem je podaljšan rok rednih pregledov na dve leti z možnostjo dodatka šest mesecev. Vagoni, ki vozijo v mednarodnem prometu s hitrostjo 140 km/h in 160 km/h, imajo redno popravilo na 18 oziroma na 12 mesecev.

Najnovejši klimatizirani vagoni so usposobljeni za vožnjo s hitrostjo 200 km/h in so do maja 2000 vozili v vlakih EC 10 in EC 11. Sedaj vozijo v vlakih 150/151 in 290/291 na relaciji Ljubljana-Dunaj oziroma München-Beograd. Vagoni, ki so bili obnovljeni leta 1994 in so tehnično sposobni za hitrosti 160 km/h, vozijo v vlakih IC 502 in IC 503 na relaciji Maribor-Koper s hitrostjo do 120 km/h, zato so tudi primerno označeni. Njihov rok rednega popravila je tako na vsaki dve leti.

Med letom sta bila dva 2-osna vagona prirejena za prevoz koles. Namenjena sta predvsem prevozu koles skozi Bohinjski predor.

V TVT – NOVA so rekonstruirali oziroma modernizirali sedem potniških vagonov.

Tovorni vagoni

Slovenske železnice imajo v inventarskem parku 5.952 tovornih vagonov, s skupno nosilnostjo 288.421 ton. K temu številu je treba prištetи še 37 službenih vagonov Utz, ki pa se zaradi drugačne namembnosti (namenjeni so prvenstveno za prevoz službenega osebja) tudi v statističnih preglednicah vodijo povsem ločeno. Povprečna nosilnost je konec leta 2000 znašala 48,5 tone. Tehnična struktura vagonov kaže, da je v parku največ vagonov navadnega odprtega in

zaprtega tipa serij E in G, ki sestavljajo 48,5 % celotnega inventarskega parka. Od drugih serij imajo pomembnejšo zastopanost odprti vagoni specialnega tipa serije F za prevoz rude in gramoza, ki jih je 8,5 %, ter specialni vagoni s premično streho, katerih je 14,6 %. Delež navadnih dvoosnih in štiriosnih vagonov ploščnikov serij K in R je 9,4 %, specialni vagoni ploščniki serije S so v inventarskem parku zastopani s 6,2 %. Cisterne za prevoz tekočin in cisterne za prevoz snovi v prahu serije Z in U so udeležene v parku s 4,8 %. Serija L, ki je namenjena predvsem za prevoz avtomobilov, sestavlja 2,3 % inventarskega parka, 5,7 % inventarskega parka pa sestavljajo specialni pokriti vagoni serije H.

Povprečna starost tovornih vagonov znaša 21,2 leta. Od skupnega števila vagonov je 4,0 % starejših od 40 let, 3,1 % je starih med 30 in 40 let, 44,5 % je starih od 20 let do 30 let, mlajših od 20 let je 48,4 % vagonov. Po letu 1989 je bilo nabavljenih le 1,8 % vagonov. Konec leta 1999 je bilo nabavljenih 50 novih velikoprostorskih vagonov serije H, v promet in v inventarski park so bili uvrščeni v začetku leta 2000. Po mednarodnih normativih znaša življenjska doba tovornih vagonov 30 let in vagonov z izboljšano konstrukcijo (specialni vagoni) 25 let.

Stanje obstoječega parka količinsko presega sedanje potrebe po prevozih, po strukturi pa ne ustrezava povsem zahtevam trga. Zato vzdržujemo le 51,5 % inventarski park, 43 % vagonov je nevzdrževanih, 5,5 % vagonov pa je v postopku kasacije ali prodaje. Glede na tržne potrebe predelujemo določene vrste vagonov. Tako je bilo leta 2000 iz 20 posameznih vagonov serije Hbis sestavljenih 10 vagonskih enot serije Hirrs.

Od skupnega števila vagonov je za mednarodni promet sposobnih 94,2 %, za hitrost do 100 km/h 93,2 % in le 2,2 % za hitrost 120 km/h.

Investicijska vlaganja

30

Poslovno področje promet

Leta 2000 so v poslovнем področju promet znašale investicijske naložbe 7.171,5 mio tolarjev. Največ sredstev je bilo namenjenih nabavi novih voznih sredstev ter poravnati obveznosti iz leta 1999. Načrt investicijskih naložb, ki je znašal 10.301,8 mio tolarjev, je bil realiziran 69,7-odstotno, predvsem zaradi nizke realizacije investicij, za katere je bilo načrtovano financiranje iz novega kredita, ki je bil najet pozneje, kot je bilo načrtovano.

Realizacija investicijskih naložb in viri financiranja so bili naslednji:

V okviru predelav in izboljšav voznih sredstev je bilo porabljenih 14,9 mio tolarjev za končanje predelave vagonov Fals v vagone Tals, vgradnjo klimatskih naprav v lokomotive serije 363, vgradnjo avtostop naprav v lokomotive serije 642 ter preureditev gretja v 18 službenih vagonih. Zaradi pomanjkanja lastnih sredstev so za ta dela Slovenske železnice najele finančni kredit v višini 1,8 mlrd tolarjev. Poraba kredita se bo nadaljevala v letu 2001.

Iz naslova postavke projekt računalniške prodaje vozovnic so bili nabavljeni računalniki, računalniški programi ter licence za delovanje računalniškega sistema prodaje vozovnic.

Investicijske naložbe tisoč SIT	Doseženo 2000	Viri financiranja			
		Lastna sredstva	Odobreni krediti	Novi krediti	Ostalo
1. Obveznosti iz leta 1999	1.479.133	125.161	1.338.972		15.000
2. Nabava novih voznih sredstev	4.354.012	31.205	4.077.669	245.138	
– vlaki z nagibno tehniko	2.819.214	19.387	2.669.053	130.774	
– elektromotorni vlaki	1.100.110	9.450	1.090.660		
– tovorni vagoni	434.688	2.368	317.956	114.364	
3. Vzdrževanje voznih sredstev	436.209			436.209	
4. Predelave in izboljšave voznih sredstev	14.855			14.855	
5. Oprema, mehanizacija in objekti sekcij in uprave SŽ	385.186	303.850	31.312	24.893	25.131
5.1. Projekt računalniške prodaje vozovnic	139.887	139.887			
5.2. Oprema sekcij v področju prometa	32.928	32.568			360
5.3. Oprema uprave SŽ in železniškega muzeja	149.586	93.503	31.312		24.771
5.4. Prekladalna mehanizacija	2.453	2.453			
5.5. Cestna mehanizacija	48.088	23.195			24.893
5.6. Komercialni objekti	12.244	12.244			
6. Obnova stavbe Kolodvorska 11	24.047	24.047			
7. Obnova počitniških zmogljivosti	32.814	32.814			
8. Ureditev prostorov Kopitarjeva 5, Maribor	95.367	95.367			
9. Projekti	3.442	3.442			
10. Informatika	25.253				25.253
11. Finančne naložbe	321.222	321.222			
Skupaj	7.171.540	937.108	5.447.953	746.348	40.131

V okviru obveznosti iz leta 1999 so bila sredstva porabljena za financiranje dokončanja del na voznih sredstvih, ki so se začela leta 1999 in so bila zaradi dinamike dokončana leta 2000. Del sredstev je bil porabljen za plačilo nabavljenih opreme, ki je bila zaradi zamika plačil realizirana leta 2000.

Dobrih 60 % sredstev je bilo namenjenih za nabavo novih voznih sredstev, za nakup tovornih vagonov in delna plačila pri nabavi štirih elektromotornih vlakov in treh vlakov z nagibno tehniko.

Skladno z določili, ki izhajajo iz računovodskeih standardov, so bile iz naslova investicij financirane obnove petih elektro lokomotiv, 16 dizel lokomotiv, štirih dizelmotornih vlakov, 30 tovornih vagonov ter 18 potniških vagonov v skupni višini 436,2 mio tolarjev.

Za potrebe sekcij prometne dejavnosti, uprave Slovenskih železnic in železniškega muzeja je bila leta 2000 nabavljena različna oprema v višini 182,5 mio tolarjev: notranja oprema (pohištvena oprema, grelna telesa, ventilatorji, svetila, senčila), računalniška oprema, fotokopirni stroji, merilni instrumenti, telefonski aparati in telefaksi, muzejski eksponati in drugo.

Iz naslova postavke prekladalna mehanizacija so bili nabavljeni trije viličarji.

Za potrebe cestne mehanizacije sta bila nabavljena dva vlačilca, dva kontejnerska vlačilca, dve kontejnerski polpriskolici, pet dostavnih vozil ter trije osebni avtomobili, ostala sredstva pa so bila namenjena za lizing plačilo dostavnih vozil Fiat Ducato za prevoze malih pošiljk.

V okviru postavke komercialni objekti je bila končana prenova sanitarij in kuhinje v samskem domu Zalog, obnova toplotne postaje na objektu Trg OF 5a, dograditev hlajenja na postaji Ljubljana ter izdelava in montaža nadstreška na postaji Črnomelj.

Dokončana je bila obnova strehe stavbe na Kolodvorski 11, pričela pa se je tudi adaptacija pritličja, ki bo dokončana leta 2001.

V okviru postavke obnova počitniških zmogljivosti so bila sredstva porabljeni za dobavo in montažo klimatskih naprav v počitniškem domu na Korčuli, za zamenjavo glavne razdelilne električne omarice v počitniški enoti Crveni vrh, za ureditev kanalizacije v počitniškem naselju Bašanija ter za nakup opreme v počitniški enoti Ukanc in Vogel.

Dokončana je bila tudi ureditev prostorov na Kopitarjevi 5 v Mariboru, in sicer: zamenjava oken, obnova električne in vodovodne instalacije, instalacija centralne kurjave, telekomunikacijska in računalniška povezava ŽAT omrežja Slovenskih železnic s hišno centralo, oprema prostorov.

V okviru postavke projekti so bila sredstva porabljeni za izdelavo projektov obnove pritličja v upravni stavbi ter za izdelavo tehnične dokumentacije in pridobitev gradbenega dovoljenja za obnovo kotlovnice v Mariboru.

V okviru informatike so bila sredstva porabljeni za prenovo poslovno informacijskega sistema na Slovenskih železnicah, in sicer za dobavo in montažo modemov, usmerjevalnikov, internet stikal, povezavo LAN v WAN omrežje, ter za šolanje projektnega tima.

Realiziran je bil nakup delnic Feršpeda v višini 1,1 milijonov tolarjev in delnic Telemacha v višini 320,1 milijonov tolarjev.

Poslovno področje infrastruktura

Zajeta so investicijska vlaganja v sredstva javne železniške infrastrukture, ki so bila v skladu z zakonom o železniškem prometu po stanju na dan 31. decembra 1999 izločena iz premoženja javnega podjetja Slovenske železnice, d.d., in investicijska vlaganja v sredstva področja infrastrukture, ki niso javna železniška infrastruktura.

Investicijska vlaganja so bila leta 2000 realizirana v višini 22.927,5 milijonov tolarjev, kar je 96,0 % načrtovanih naložb, opredeljenih v poslovнем načrtu za leto 2000. Od tega je bila polovica naložb v gradnjo prog proti Madžarski, za remonte magistralnih prog je bilo namenjenih 19,1 % naložb, za naložbe v elektroenergetske objekte, vključno z naložbami v

Investicijska vlaganja

32

modernizacijo SV naprav na progi Ljubljana–Sežana, pa 22,6 % naložb. Sredstva so bila zagotovljena iz republiškega proračuna v višini 3.913,1 mio tolarjev, iz naslova tujih kreditov je bilo porabljenih 8.025,2 mio tolarjev, 10.316,4 mio tolarjev je bilo

zagotovljenih iz kredita domačih bank, porabljena pa so bila tudi sredstva DARS-a, občin in drugih v višini 672,8 mio tolarjev.

Pregled investicijskih vlaganj in virov financiranja:

Investicijske naložbe tisoč SIT	Doseženo 2000	Proračunska sredstva	Viri financiranja		
			Domači krediti	Tuji krediti	Ostalo
1. Nova železniška povezava Slovenija-Madžarska	11.455.513	1.139.123	10.316.390		
2. Remonti zgornjega in spodnjega ustroja	4.370.223	622.500		3.640.807	106.916
2.1. Remonti magistralnih prog	3.005.092	622.500		2.382.592	
– Divača–Hrpelje-Kozina	77.500	77.500			
– Murska Sobota–Puconci	545.000	545.000			
– obnova levega in desnega tira na odseku proge Grobelno–Ponikva	560.521			560.521	
– obnova levega in desnega tira na odseku proge Zagorje–Sava	1.119.639			1.119.639	
– obnova levega tira železniške proge Zidani Most–Rimske Toplice	702.432			702.432	
2.2. Objekti spodnjega ustroja	1.365.131			1.258.215	106.916
– sanacija podpornega zidu v km 540+000 (Litija–Kresnice) žel. proge Zidani Most–Ljubljana	73.340			73.340	
– sanacija podpornega zidu od km 543+795 do km 544+187 (Kresnice–Laze) žel. proge Zidani Most–Ljubljana	45.428			45.428	
– deviacija proge od km 536+427 do km 536+964 med postajama Litija–Kresnice	246.789			246.789	
– sanacija viadukta Štampetov most	330.956			297.998	32.958
– sanacija predora Počehova	446.809			446.809	
– sanacija predora Karavanke	147.851			147.851	
– podhod Ješenca v km 581+093 (Zidani Most–Šentilj)	2.424			2.424	
– nadvoz Zamušani	71.534			71.534	
3. Elektroenergetski objekti, SV in TK naprave	5.178.837	1.195.041		3.729.978	253.818
3.1. Po programu EBRD	3.268.487	348.292		2.920.195	
– modernizacija SV naprav na progi Ljubljana–Sežana	3.268.487	348.292		2.920.195	
3.2. Ostali elektroenergetski objekti	1.910.350	846.749		809.783	253.818
– UKV naprave in registrofonske naprave na železniških postajah Sežana, Trbovlje in Sevnica	50.000	50.000			
– obnova vozne mreže na odsekih železniške proge Ljubljana–Zalog, Sava–Litija, Zidani Most–Hrastnik, Gornje Ležeče–Divača in Divača–Sežana ter na postajah Sava, Gornje Ležeče, Divača	809.783			809.783	
– kabliranje na odseku proge Pivka–Ilirska Bistrica–državna meja	3.508	3.508			
– CPr Osluševci	39.952			39.952	
– CPr Ivanjkovci	40.000			40.000	
– CPr Pragersko	30.000			30.000	
– CPr Obrežje	6.798			6.798	
– CPr Reber	22.990			22.990	
– CPr Okroglica	35.000			35.000	
– CPr Vrečarjeva	20.089			20.089	
– CPr Škofja Loka 12 A	22.700	22.700			
– CPr 12 B (Ljubljana–Jesenice)	36.967	36.967			
– CPr 12 C (Ljubljana–Jesenice)	32.572	32.572			
– CPr Rožni dol (Ljubljana–Metlika)	24.188	24.188			
– CPr Limbuš (Maribor–Dravograd)	40.000	40.000			
– CPr Limbuš – Lesarska šola (Maribor–Dravograd)	47.556	23.778			23.778
– CPr Dolenji Boštanj (Sevnica–Trebnje)	28.759	21.259			7.500

Investicijske naložbe tisoč SIT	Doseženo 2000	Proračunska sredstva	Viri financiranja		
			Domači krediti	Tuji krediti	Ostalo
– CPr Podstenje (Pivka-Illirska Bistrica)	39.998	39.998			
– preureditev CPr KS v sistem DK Sevnica-Trebnje	22.313	22.313			
– železniški prehod Šentlovrenc	38.464	10.753			27.711
– obnova vozne mreže na postaji Šentjur	15.352	15.352			
– SV naprave na proggi Ljubljana-Maribor	416.545	416.545			
– ureditev varnostnih naprav na postajah	52.040	52.040			
– avtostop naprave na ranžirni postaji Zalog	34.776	34.776			
4. Ostali objekti	476.925	165.396		311.529	
– sanacija železniške postaje Hrpelje-Kozina	148.918	98.398			50.520
– zgraditev servisne ceste ob železniški proggi Laško-Celje	33.092				33.092
– povezovalna cesta na odseku proge Stopče-Grobelno	45.595				45.595
– nadomestna cesta – železniški prehod Šempeter	76.581				76.581
– nadomestna cesta ob ukinitvi prehoda Lušečka vas 1	9.068				9.068
– nadomestna cesta ob ukinitvi prehoda Lušečka vas 2	8.330				8.330
– povezovalna cesta – Ješenca	35.153				35.153
– ureditev obvozne ceste – železniški prehod Brežnica	4.998	4.998			
– rekonstrukcija tirnih naprav in gradnja podhoda Litija	19.802				19.802
– zgraditev obvoznih cest na proggi Zidani Most-Ljubljana (Ponoviče, Kresnice, Zgornji Log)	61.720	61.720			
– pridobitev lokacijske in projektne dokumentacije ter odkup zemljišč za nadvoz Lipa-Šture	20.000				20.000
– odkup zemljišč	13.668	280			13.388
5. Projektna dokumentacija	947.195	292.763		654.432	
6. LSIF – lastna udeležba Phare	27.000	27.000			
7. ISPA – lastna udeležba Phare	6.368	6.368			
8. Računalniška in komunikacijska oprema	287.140	287.140			
9. Oprema	178.291	177.755			536
Skupaj	22.927.492	3.913.086¹⁾	10.316.390	8.025.217	672.799

¹⁾ vključen je tudi znesek neplačanih obveznosti po sklenjenih pogodbah za izvršena dela v letu 2000 (240.369 tisoč tolarjev), za katera so bili izdani računi in le-ti poslati na Direkcijo za železniški promet, Ministrstvo za finance pa plačil ni izvršilo.

Nadaljevala se je gradnja železniške proge proti Madžarski, sredstva pa so bila porabljena tudi za nakup zemljišč in spremembe njihove namembnosti, za strokovni nadzor nad gradnjo ter za plačilo davka na dodano vrednost.

Dokončana so bila dela na remontu proge Murska Sobota-Puconci v okviru nove slovensko-madžarske povezave.

Na odsekih železniške proge Grobelno-Ponikva, Zagorje-Sava in Zidani Most-Rimske Toplice so bila končana obnovitvena dela, ki so zajemala zamenjavo zgornjega ustroja (pragi, tirnice, drobnotirni material, tolčenec) in delno sanacijo spodnjega ustroja.

Saniranih je bilo tudi več objektov spodnjega ustroja: podpora zidova na odseku proge Ljubljana-Zidani Most, deviacija proge med postajama Kresnice-Laze, viadukt Štampetov most, predor Počehova, podhod Ješenca in nadvoz Zamušani, pričela pa se je tudi prva faza obnove predora Karavanke.

Investicijska vlaganja

34

Nadaljevala so se dela pri vgradnji SV naprav na progi Ljubljana-Sežana, obnovljena je bila vozna mreža na odsekih Ljubljana-Ljubljana Zalog, Sava-Litija, Zidani Most-Hrastnik, Gornje Ležeče-Divača in Divača-Sežana ter na postajah Sava, Gornje Ležeče, Divača in Šentjur.

Zavarovanih je bilo več nivojskih križanj cest z železnico. Od drugih elektroenergetskih objektov, SV in TK naprav so bila končana dela pri vgradnji avtostop naprav na postaji Zalog, obnovi SV naprav na progi Ljubljana-Maribor, dela pri kabliranju na odseku proge Pivka-IIlirska Bistrica-državna meja ter montaža UKV naprav in registrofonskih naprav na železniških postajah Sežana, Trbovlje in Sevnica.

Zaradi požara na železniški postaji Hrpelje-Kozina, v katerem je bil poškodovan objekt in uničene naprave za daljinsko vodenje prometa, signalnovarnostne naprave ter telekomunikacijske naprave, so bile leta 2000 sanirane signalnovarnostne naprave in telekomunikacijske naprave ter opravljena vsa obrtniška in instalacijska dela.

Zaradi ukiniteve več cestnih prehodov je bilo zgrajenih več povezovalnih oziroma nadomestnih cest.

Sredstva za projektno dokumentacijo so bila porabljeni za izdelavo projektov, geodetskih načrtov, študij in drugih potrebnih dokumentacij s področja infrastrukture ter za izdelavo študij vplivov na okolje

in izdelavo prostorske dokumentacije za II. tir Divača-Koper, v pripravi pa je tudi izdelava idejnega načrta, ki je del lokacijskega načrta.

Sredstva so bila porabljeni tudi za izdelavo investicijske in razpisne dokumentacije po pravilih Phare za izvedbo prve faze posodobitve proge Ormož-Murska Sobota ter za izdelavo tenderske dokumentacije po pravilih Phare za sanacijo Križnega vrha.

V okviru postavke računalniška in komunikacijska oprema so bila sredstva porabljeni za posodobitev informacijskega sistema Slovenskih železnic SAP R/3: šolanje, dobava, vgradnja in predaja v obratovanje standardnih poslovnih aplikacij in pripadajočo računalniško opremo (PIS) in dobava in vgradnja materiala ter opreme za razširitev podatkovnega omrežja (TIS).

Za potrebe sekcij infrastrukturne dejavnosti je bila leta 2000 nabavljena različna oprema, in sicer: računalniška oprema, oprema za intervencijski vlak, merilni instrumenti za potrebe sekcij za vzdrževanje SVTK naprav. Preostala sredstva pa so bila porabljeni za povečanje priključne električne moči na postaji Beltinci ter za priključek vodovoda na postaji Jesenice.

Materialno poslovanje

36

Center za nabavo nabavlja, skladišči in distribuirja material, rezervne dele in drobni inventar za potrebe Slovenskih železnic in skrbi za kakovostno in cenovno ugodno preskrbo uporabnikov.

Nabava in prodaja

Slovenske železnice nabavljajo potrebnji material, nadomestne dele in drobni inventar na domačem trgu in iz uvoza. Na slednjega je leta 2000 odpadlo 22 % celotne vrednosti nabave. Vrednostni obseg nabav se je leta 2000 v primerjavi z letom 1999 povečal za 40 milijonov tolarjev, kar pomeni enoodstotno povečanje, poraba materiala, nadomestnih delov in drobnega inventarja pa je v primerjavi z letom prej prav tako večja za odstotek. Leta 2000 so Slovenske železnice poslovale s 302 dobaviteljema, leta prej s 337 dobavitelji in realizirale 131,2 milijonov tolarjev od prodaje materiala, kar pomeni 93,7 % načrtovane prodaje leta 2000.

Zaloge

Konec leta 2000 je bilo aktivnih 20.797 vrst materiala, rezervnih delov in drobnega inventarja, od tega v prometu 14.607 in v infrastrukturi 6.190. V primerjavi s koncem leta 1999 se je število aktivnih vrst zmanjšalo za 5 %.

Na podlagi ABC metode razvrščanja vrednosti zalog je bilo ugotovljeno, da se v prometu 70 % vrednosti zalog nahaja na 5,3 % aktivnih vrst ali na 777 šifrah, v infrastrukturi pa se 70 % vrednosti zalog nahaja na 5,0 % aktivnih vrst oziroma na 311 šifrah.

Vrednost zalog se je leta 2000 v primerjavi z letom 1999 v prometu zmanjšala za 9,5 %, v infrastrukturi pa se je povečala za 26,3 %.

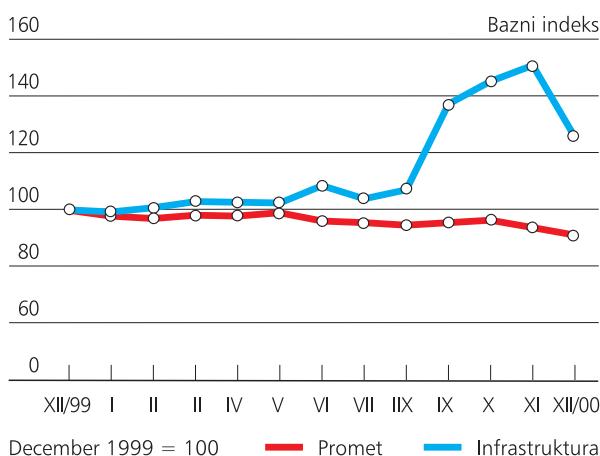
Letni koeficient obračanja zalog so se leta 2000 v primerjavi z letom 1999 izboljšali:

	1999	2000	Indeks
Promet	1.208	1.257	104,1
Infrastruktura	1.478	1.496	101,8
Skupni letni koeficient obračanja	1,280	1,320	103,1

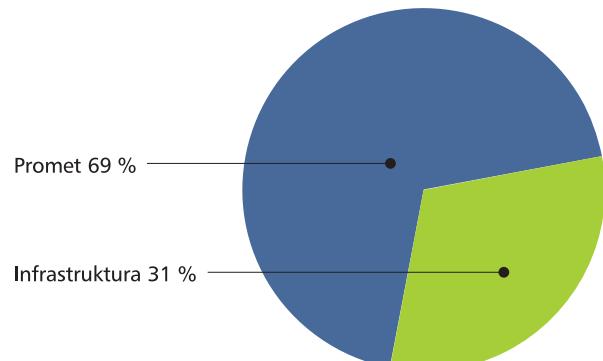
Gibanje zalog tisoč SIT	Promet	Indeks 00/99	Infrastruktura	Indeks 00/99	Skupaj	Indeks 00/99
Vrednost zalog 1.1.2000	2.394.795	98,6	765.223	101,1	3.160.018	99,2
Prejem	2.217.522	89,9	1.453.236	125,0	3.670.758	101,1
Izdaja	2.502.876	97,3	1.284.580	109,2	3.787.456	101,1
Učinek revalorizacije zalog	56.686	80,0	32.446	149,3	89.132	96,3
Vrednost zalog 31.12.2000	2.166.127	90,5	966.325	126,3	3.132.452	99,2

Struktura zalog Stanje 31.12.2000, tisoč SIT	Promet	Struktura	Infrastruktura	Struktura	Skupaj	Struktura
Zaloge materialov	380.683	17,6	597.879	61,9	978.562	31,2
Zaloge nadomestnih delov	1.719.781	79,4	325.791	33,7	2.045.572	65,3
Zaloge drobnega inventarja	65.663	3,0	42.655	4,4	108.318	3,5
Skupaj	2.166.127	100,0	966.325	100,0	3.132.452	100,0

Mesečno gibanje zalog v letu 2000

Struktura zalog 31. 12. 2000

Varnost in urejenost prometa

38

Varnost železniškega prometa je leta 2000 ocenjena kot zelo ugodna. Število izrednih dogodkov, na podlagi katerih ocenjujemo varnost, se je glede na leto 1999 zmanjšalo za tri (s 142 na 139) in doseglo najnižjo številko v zadnjih 30 letih. Število izrednih dogodkov, za katere je odgovorna železnica, se je povečalo za 19 (z 48 na 67), in za katere železnica ni odgovorna, zmanjšalo za 22 (s 94 na 72).

Tudi primerjava izrednih dogodkov z upoštevanjem obsega dela, merjenega z vlakovnimi kilometri, kaže ugodnejšo sliko, kot v preteklih letih.

Urejenost prometa se ocenjuje s številom motenj v primerjavi s preteklim obdobjem. Število motenj se je glede na leto prej zmanjšalo za 28 (s 1.059 na 1.031), po odgovornosti železnice se je povečalo za osem (s 618 na 626), in zaradi odgovornosti drugih zmanjšalo za 36 (s 441 na 405).

Ugodna ocena varnosti se kaže tudi v manjših učinkih oziroma posledicah, ki so jih povzročili izredni dogodki in motnje. Tako se je v izrednih dogodkih smrtno ponesrečilo 13 oseb (15 oseb manj kot leta 1999), 43 oseb je bilo ranjenih (37 manj kot leta 1999). Po odgovornosti železnice sta bili mrtvi dve osebi, kar se je po letu 1993 zgodilo prvič, ranjenih pa pet oseb (enako kot leta 1999).

Za smrti in telesne poškodbe so največkrat odgovorni ljudje sami, ker ne upoštevajo cestnoprometnih predpisov na potnih prehodih (šest mrtvih in 19 ranjenih), hodijo po progi ali preko nje, kjer je to prepovedano (pet mrtvih in dva

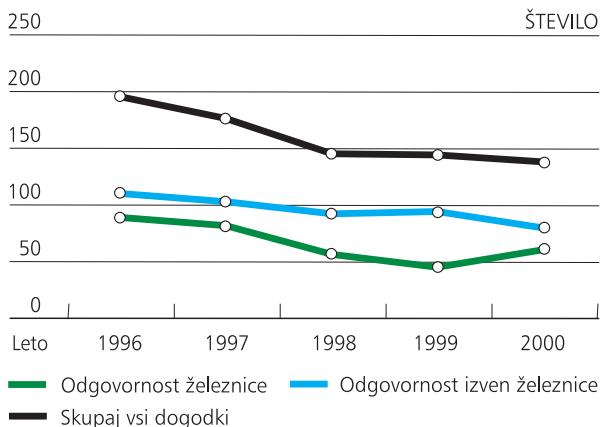

ranjena), ne spoštujejo pravilnika o notranjem redu na železnici (šest ranjenih), skačejo ali padajo iz vozečega vlaka (štirje ranjeni) in ne upoštevajo predpisov o varnem delu na železnici (sedem ranjenih železniških delavcev).

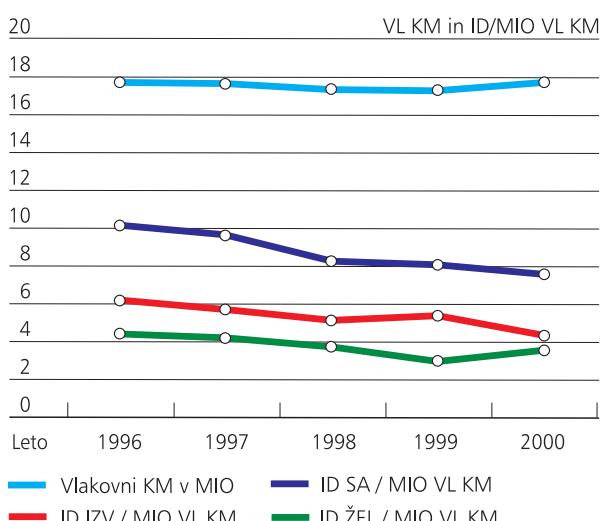
Ocenjena materialna škoda zaradi izrednih dogodkov in motenj je manjša, kot je bila leto prej za 277,2 milijonov tolarjev ali 29,4 %, od tega je po odgovornosti železnice manjša za 152,8 milijonov tolarjev in po odgovornosti zunaj železnice za 176,4 milijonov tolarjev.

Varnost in urejenost prometa se ocenjujeta s številom izrednih dogodkov in motenj, z obsegom zamud ter stanjem urejenosti vlakov in postaj. Ob upoštevanju vseh kazalcev je bila varnost in urejenost prometa kljub večjemu številu izrednih dogodkov in motenj po odgovornosti železnice ter daljšega časa prekinitev prometa zelo ugodna, predvsem glede na povzročene posledice.

Izredni dogodki v letih 1996-2000

Izredni dogodki v primerjavi z opravljenimi vlakovnimi kilometri

Sistem kakovosti

40

Slovenske železnice so leta 2000 opravile prvo recertifikacijo sistema kakovosti in podaljšale veljavnost certifikata ISO 9001 za nadaljnja tri leta. Leta 2000 je bila opravljena obsežna priprava na recertifikacijsko presojo z namenom ureditve nekaterih sistemskih neskladnosti. Večina zadev je bila tudi urejena, tako da presojevalci BVQI niso ugotovili večjih neskladnosti, podali pa so pripombe in predloge za izboljšave.

Politiko in cilje kakovosti smo uresničevali skladno z možnostmi in napredkom poslovanja Slovenskih železnic. Nova organiziranost, ki je bila uveljavljena konec leta, je povzročila spremembe v sistemu kakovosti, zato so bili spremenjeni Poslovnik kakovosti in vsi organizacijski predpisi o poslovanju organizacijskih enot ter drugi predpisi in navodila.

Poročilo o uresničevanju ciljev kakovosti:

Cilj

Razvoj sistema kakovosti po standardih skupine ISO 9000

Doseženo leta 2000

Leta 2000 so bile izvedene:

- notranja presoja v vseh področjih, službah in sekcijah, ki je pokazala 103 neskladnosti. Odpravljenih je bilo 80 % neskladnosti, druge pa se še odpravljajo.
- kontrolna presoja BVQI, ki je podala 21 pripomb in predlogov. Večinoma so bile upoštevane.
- recertifikacijska presoja BVQI, ki ni pokazala večjih neskladnosti, podala pa je 19 pripomb in predlogov za izboljšave. Te pripombe so delno urejene, delno pa se še urejajo.

Izobraževanje zaposlenih o ciljih in postopkih za delo ter preventivnih in korektivnih ukrepov

Izobraževanje zaposlenih je potekalo po načrtu izobraževanja. Izvedenih je bilo 109 izobraževanj na temo sistema kakovosti, ravnanja z okoljem in prenovo procesov dela.

Spremljanje kakovosti na opredeljenih kontrolnih mestih

Odpravljenih je bilo 1.054.000 opazovanj in pri tem ugotovljenih 0,05 neskladnosti na opazovanje. Podatki za pretekla leta so:

	1997	1998	1999	2000
Število napak na opazovanje	0,072	0,052	0,051	0,050

Stanje se rahlo izboljšuje. Opozoriti pa kaže na spremembo načina zajema leta 2000, ki ni povsem primerljiv s prejšnjimi leti.

Še naprej izboljševati varnost prometa

Število izrednih dogodkov in motenj za katere je odgovorna železnica je bilo naslednje:

	1997	1998	1999	2000
Izredni dogodki – odgov. žel.	72	56	48	67
Motnje – odgovornost želez.	587	556	618	626

Po dvoletnem izboljševanju varnosti prometa, merjenega s številom izrednih dogodkov, za katere je odgovorna železnica, nam tega ni uspelo obdržati tudi leta 2000. Število izrednih dogodkov se je povečalo, vendar ne presega petletnega povprečja. Teža izrednih dogodkov prav tako ne izstopa iz večletnega povprečja. Leta 2000 so bila izvedena obsežna progovzdrževalna dela na glavni progi, število izrednih dogodkov in motenj se je povečalo. Po sprejemu korektivnih ukrepov se je v zadnjem četrтletju stanje občutno izboljšalo.

Cilj**Doseženo leta 2000**

Doseči, da bodo uporabniki ocenili 85 % storitev z oceno dobro (3) in več (storitve se ocenjujejo z ocenami od 1–5)

V preteklih letih so bile dosežene naslednje ocene, ki izhajajo iz anket uporabnikov naših storitev (odstotek ocen dobro in več):

	1997	1998	1999	2000
Potniški promet	80,37	76,79	77,49	77,08
Tovorni promet	89	89	90	-

V potniškem prometu, po mnenju uporabnikov, kakovost stagnira na ravni pod zastavljenim ciljem. Vzrok so zastarela vozila ter neskladnosti, povezane z deli na progi in urejenostjo infrastrukture. Nova vozila naj bi prispevala k izboljšanju stanja.

V tovornem prometu bo anketa zaradi prevzemanja enotne metodologije UIC narejena leta 2001.

Zmanjšati število reklamacij in pritožb uporabnikov storitev

Stanje na področju reklamacij in pritožb je bilo naslednje:

Potniški promet

	1997	1998	1999	2000
• pritožbe in pripombe	320	340	346	420
• pohvale	17	36	27	37

Leta 2000 zaznavamo večjo odzivnost potnikov in javnosti na kakovost v potniškem prometu. Precej tega gre na uvajanje novih vlakov in sprememb voznegra reda v septembru 2000.

Tovorni promet

	1997	1998	1999	2000
• pritožbe in pripombe	61	29	24	27
• zapisnik o dejanskem stanju	4.073	6.428	5.062	4.436
• reklamacije (število na obračunane pošiljke v %)	3,42	3,85	3,53	3,56
• reklamacije (vrednost bremepisov na višino realizacije v %)	1,10	0,79	1,28	1,34
• odškodninski zahtevki (število)	1.006	773	934	407
• odškodninski zahtevki (vrednost na višino transportnih prihodkov v %)	0,197	0,283	0,025	0,117

V tovornem prometu sta se bistveno izboljšala kazalca pri zapisnikih o dejanskem stanju, ki kažejo pripombe uporabnikov na neskladnosti pri pošiljkah, ter pri odškodninskih zahtevkih, ki kažejo strošek slabe kakovosti pri prevozu pošiljk. Drugi kazalci kakovosti ne kažejo bistvenih odstopanj.

Sistem kakovosti

42

Cilj

Benchmarking v okviru evropskih železnic

Doseženo leta 2000

Služba za statistiko primerja kazalce Slovenskih železnic z drugimi evropskimi železnicami. Določene primerjave so bile izvedene v področju Ekonomike in na področju kakovosti. Slovenske železnice še ne dosegajo kazalcev železnic držav članic Evropske zveze, večinoma pa presegajo kazalce drugih evropskih držav. Leta 2001 pričakujemo benchmarking analizo dvanajstih evropskih železnic za področje tovornega prometa, v kateri sodelujejo tudi Slovenske železnice.

Spodbujanje dobaviteljev za uvajanje sistema kakovosti ISO 9000

Večina pomembnih dobaviteljev proizvodov in storitev ima že pridobljen certifikat kakovosti ISO 9001 ali ISO 9002. Odvisne družbe pa so že pridobile certifikat oziroma so v postopku pridobivanja.

Prenova procesov dela

Dobro obvladovani procesi dela so temelj za ustrezno kakovost. Leta 2000 so bili posneti procesi dela po metodologiji ARIS. Glede na reorganizacijo jih bo treba leta 2001 prilagoditi dejanskemu stanju in začeti analize in dejansko prenovo ter izboljšave in racionalizacijo.

Za učinkovito obvladovanje procesov dela je nujno treba vzpostaviti optimalne odnose med zahtevami trga, notranjimi procesi dela, organizacijo dela in zaposlenimi, kar je prikazano na sliki.

Sistem ravnanja z okoljem

44

Slovenske železnice so največji slovenski prevoznik, ki je v primerjavi z drugimi vrstami transporta ekološko najbolj primeren, zato svojo okoljsko naravnost opredeljujemo kot del vodenja. Na Slovenskih železnicah so v okviru prizadevanj za sistematsko obvladovanje okoljskega delovanja leta 2000 potekale naslednje aktivnosti:

Ocenjevanje okoljskih vidikov

Leta 2000 smo na področju sistema ravnanja z okoljem ocenili vse prepoznane okoljske vidike na Slovenskih železnicah ter tako postavili izhodišče za nadaljnji razvoj sistema.

Na Slovenskih železnicah so bili prepoznani in ocenjeni naslednji okoljski vidiki:

Šifra okoljskega vidika	Okoljski vidik	Ocena pomembnosti okoljskega vidika
MA07	odpadki	20
HR01	hrup	16
MA02	azbest	16
MA13	PCB	16
EN01	električna energija	12
EN02	kurilno olje	12
EN06	premog	12
MA04	CFC	12
MA05	herbicidi	12
VO01	voda	12
EN03	motorno gorivo	9
MA08	maziva	9
MA11	nevarne snovi	9
EM01	emisije	6
MA06	kemikalije	6
MA09	ostanki parne vleke	6
MA10	topila	6
MA01	antifriz	3
MA12	glizantin	3
EN04	plin	2
EN05	svetilni petrolej	2
MA03	barve	2

Najvišja možna ocena je 25, prednost imajo vidiki z višjo oceno. Vsak vidik, katerega ocena je večja oziroma enaka 8, je pomemben, vidiki z oceno več kot 12, so prednostni. Vsi pomembni vidiki morajo biti nadzorovani, prednostni vidiki pa so za izboljšanje najprej na vrsti. Ne glede na opisani način ocenjevanja se okoljski vidik lahko opredeli kot nepomemben, pomemben oziroma prednosten, če je zajet v okoljski politiki, ga obravnava zakonodaja oziroma želimo, da je nadzorovan.

Načrtovanje in uvajanje ter delovanje

Leta 2000 je vodstvo Slovenskih železnic sprejelo okoljsko politiko, ki pomeni temelj okoljskega delovanja organizacije. Okoljsko politiko morajo poznati in spoštovati vsi zaposleni na Slovenskih železnicah, prav tako tudi pogodbeniki, ki sodelujejo s Slovenskimi železnicami. Vodstvo Slovenskih železnic je s sprejetjem okoljske politike jasno začrtaло okoljsko pot organizacije in tako omogočilo prehod v fazu načrtovanja in uvajanja ter delovanja.

Slovenske železnice so izdale dva ključna dokumenta, ki zagotavljata nemoteno izvajanje sistema ravnanja z okoljem:

- Poslovnik sistema ravnanja z okoljem, v katerem je podana okoljska politika Slovenskih železnic, ključne odgovornosti v sistemu ter opis sistema ravnanja z okoljem s temeljnimi izhodišči za nemoteno izvajanje sistema.
- Priročnik sistema ravnanja z okoljem je dokument, v katerem so opredeljeni vsi okoljski postopki, ki so v veljavi na Slovenskih železnicah. Namen priročnika je, da natančno definira okoljsko dejavnost organizacije ter tako omogoči doseganje zastavljenih okoljskih ciljev.

Na podlagi omenjenih dokumentov bodo izdelana delovna navodila, v katerih bo natančno opределjeno izvajanje posameznih nalog, ter tako zagotovljeno doseganje zastavljenih okoljskih ciljev.

Bilance uspeha in stanja

46

Bilance uspeha in stanja so izdelane na podlagi Zakona o gospodarskih družbah in Slovenskih računovodskih standardov ter Zakona o železniškem prometu, ki je opredelil status javne železniške infrastrukture.

Izkaz uspeha družbe je seštevek bilanc uspeha poslovnega področja promet in poslovnega področja infrastruktura, pri čemer so medsebojna razmerja izključena. Bilanca stanja družbe pa je seštevek bilanc stanja poslovnega področja promet, poslovnega področja infrastruktura in javne železniške infrastrukture v upravljanju, pri čemer so tudi izločena medsebojna razmerja.

Realizirane ekonomske kategorije so prikazane za leti 1999 in 2000. Podatki v bilancah uspeha za leto 2000 so primerjani tudi s poslovnim načrtom za to leto.

V rezultatih družbe kot celote in poslovnih področij so zajeti tudi učinki revalorizacije sredstev in revalorizacije stroškov ter sorazmerni deli dobička odvisnih družb, ki so jih dosegle leta 2000.

Treba pa je poudariti, da po izločitvi javne železniške infrastrukture iz premoženja Slovenskih železnic postavke v bilanci uspeha in stanja leta 2000 niso v celoti primerljive z letom 1999, kar je pojasnjeno pri posameznih postavkah.

Bilanca uspeha Slovenskih železnic

Leta 2000 so Slovenske železnice ustvarile 54.666.075 tisoč tolarjev donosov, ki sestojijo iz prihodkov od

poslovanja (49.655.449 tisoč tolarjev), prihodkov od financiranja (1.501.646 tisoč tolarjev) in izrednih prihodkov (3.508.980 tisoč tolarjev). Donosi so seštevek donosov poslovnih področij promet in infrastruktura, ki je zmanjšan za konsolidirani znesek donosov v višini 2.107.226 tisoč tolarjev in izhaja iz prihodkov iz internih razmerij in prihodkov iz naslova priračunanih stroškov uprave in splošnih stroškov družbe.

Odhodki družbe Slovenske železnice so leta 2000 znašali 57.058.085 tisoč tolarjev. Odhodke sestavljajo stroški poslovanja (54.383.921 tisoč tolarjev), odhodki financiranja (2.125.069 tisoč tolarjev) in izredni odhodki (549.095 tisoč tolarjev). Tudi odhodki so seštevek odhodkov obeh poslovnih področij in so zmanjšani za isti konsolidirani znesek kot donosi.

Poslovno leto so Slovenske železnice končale z izgubo v višini 2.392.010 tisoč tolarjev. Izguba je ugotovljena na dejavnosti poslovanja (razlika med prihodki od poslovanja in stroški poslovanja) v višini 4.728.472 tisoč tolarjev in dejavnosti financiranja (razlika med prihodki od financiranja in odhodki financiranja) v višini 623.423 tisoč tolarjev, razlika med izrednimi prihodki in izrednimi odhodki pa je pozitivna in znaša 2.959.885 tisoč tolarjev.

Po izločitvi javne železniške infrastrukture iz premoženja Slovenskih železnic po stanju na dan 31. decembra 1999 kategorije proračunska sredstva, prihodki od financiranja, amortizacija in odhodki financiranja niso v celoti primerljive z letom 1999, prav tako pa tudi ne s poslovnim načrtom.

BILANCA USPEHA SLOVENSKIH ŽELEZNIC tisoč SIT	Doseženo 1999	Poslovni načrt 2000	Doseženo 2000	Indeks dos. 2000/1999	% realiz. posl. načrta
DONOSI					
Transportni prihodki	23.085.836	25.908.682	24.533.871	106,3	94,7
• Potniški promet	4.254.572	5.138.492	4.712.036	110,8	91,7
• Tovorni promet	18.831.264	20.770.190	19.821.835	105,3	95,4
Ostali prihodki iz prodaje	3.932.627	3.882.412	4.288.635	109,1	110,5
Proračunska sredstva	23.737.858	25.523.374	20.813.859	87,7	81,5
Vrednost usredstvenih lastnih proizvodov	16.593	17.174	19.084	115,0	111,1
Prihodki od poslovanja	50.772.914	55.331.642	49.655.449	97,8	89,7
Prihodki od financiranja	2.824.013	2.724.079	1.501.646	53,2	55,1
Izredni prihodki	1.640.953	873.870	3.508.980	213,8	401,5
Skupaj donosi	55.237.880	58.929.591	54.666.075	99,0	92,8
ODHODKI					
Stroški materiala in energije	7.175.182	7.376.494	7.980.250	111,2	108,2
Stroški storitev	12.431.839	12.969.334	12.984.616	104,4	100,1
Stroški dela	25.215.551	27.011.536	29.785.719	118,1	110,3
Amortizacija	6.406.985	7.064.649	2.848.392	44,5	40,3
Drugi stroški	654.161	479.768	784.944	120,0	163,6
Stroški poslovanja	51.883.718	54.901.781	54.383.921	104,8	99,1
Odhodki financiranja	3.196.890	3.328.454	2.125.069	66,5	63,8
Izredni odhodki	858.058	680.118	549.095	64,0	80,7
Skupaj odhodki	55.938.666	58.910.353	57.058.085	102,0	96,9
Čisti dobiček/izguba	-700.786	19.238	-2.392.010		

Bilanca uspeha poslovnega področja promet

Leta 2000 je poslovno področje promet ugotovilo 43.954.371 tisoč tolarjev donosov iz naslova prihodkov od poslovanja, prihodkov od financiranja in izrednih prihodkov. Doseženi donosi so za 11,4 % višji kot leta 1999 in za 3,2 % višji od načrtovanih. Prihodki od poslovanja sestavljajo 90,4 %, prihodki od financiranja 2,5 % in izredni prihodki 7,1 % donosov. Delež prihodkov od poslovanja je nižji kot leto prej, ko je znašal 95,0 %.

Odhodki prometne dejavnosti so bili leta 2000 realizirani v višini 46.210.016 tisoč tolarjev. V primerjavi z letom prej so višji za 13,0 % in 8,6 % višji od načrtovanih. Stroški poslovanja sestavljajo 94,5 %, odhodki financiranja 4,5 % in izredni odhodki odstotek odhodkov.

Poslovno področje promet je leto 2000 končalo z izgubo v višini 2.255.645 tisoč tolarjev. Izguba izhaja iz izgube poslovne dejavnosti (razlika med prihodki od poslovanja in stroški poslovanja) v znesku 3.920.768 tisoč tolarjev in izgube dejavnosti financiranja (razlika med prihodki od financiranja in odhodki financiranja) v višini 990.067 tisoč tolarjev, zmanjšujejo pa jo izredni prihodki, ki so za 2.655.190 tisoč tolarjev večji od izrednih odhodkov.

Donosi

Transportni prihodki

Slovenske železnice so leta 2000 s prevozom potnikov in blaga ustvarile 24.533.871 tisoč tolarjev, ki so za 6,3 % večji kot leta 1999 in dosegajo 94,7 % načrtovanih. Delež transportnih prihodkov v poslovnih prihodkih znaša 61,8 % in je skoraj enak deležu, ki je bil dosežen leto prej in je znašal 61,6 %.

Transportni prihodki potniškega prometa pomenijo 19,2 % transportnih prihodkov. V primerjavi z letom 1999 so večji za 10,8 %, za načrtovanimi pa zaostajajo za 8,3 %. Dobre tri četrtine transportnih prihodkov potniškega prometa je doseženih na domačem trgu. Večji transportni prihodki izhajajo iz večjega obsega dela, ki je, merjen s številom opravljenih potniških kilometrov, za 13,2 % večji kot leto prej, in višjih prevoznih cen, ki so bile v notranjem prometu s soglasjem vlade povečane 6. aprila 2000 za 5 % in 1. julija 2000 za 3 %. V mednarodnem potniškem prometu so cene določene v evrih in se spreminjajo s tečajem evra.

Večji del transportnih prihodkov, in sicer 80,8 %, ustvarja tovorni promet. Slabih deset odstotkov transportnih prihodkov tovornega prometa je doseženih na domačem trgu, ki so, ob 33,8-odstotnem povečanju števila opravljenih netotonskih kilometrov, v primerjavi z letom prej večji za 12 %.

72,9 % transportnih prihodkov ustvarijo Slovenske železnice v mednarodnem tovornem prometu. Doseženi transportni prihodki v mednarodnem tovornem

BILANCA USPEHA POSLOVNega PODROČJA PROMET tisoč SIT	Doseženo 1999	Poslovni načrt 2000	Doseženo 2000	Indeks dos. 2000/1999	% realiz. posl. načrta
DONOSI					
Transportni prihodki	23.085.836	25.908.682	24.533.871	106,3	94,7
• Potniški promet	4.254.572	5.138.492	4.712.036	110,8	91,7
• Tovorni promet	18.831.264	20.770.190	19.821.835	105,3	95,4
Ostali prihodki iz prodaje	4.394.488	4.607.941	4.701.124	107,0	102,0
Proračunska sredstva	10.004.944	10.490.821	10.490.821	104,9	100,0
Vrednost usredstvenih lastnih proizvodov	1.904	2.044	1.927	101,2	94,3
Prihodki od poslovanja	37.487.172	41.009.488	39.727.743	106,0	96,9
Prihodki od financiranja	751.536	750.000	1.104.656	147,0	147,3
Izredni prihodki	1.206.336	812.099	3.121.972	258,8	384,4
Skupaj donosi	39.445.044	42.571.587	43.954.371	111,4	103,2
ODHODKI					
Stroški materiala in energije	5.494.798	5.710.518	6.091.084	110,9	106,7
Stroški storitev	10.193.196	10.966.483	10.970.022	107,6	100,0
Stroški dela	20.113.316	21.396.571	23.855.575	118,6	111,5
Amortizacija	2.146.204	2.202.854	2.268.190	105,7	103,0
Drugi stroški	546.083	380.381	463.640	84,9	121,9
Stroški poslovanja	38.493.597	40.656.807	43.648.511	113,4	107,4
Odhodki financiranja	1.783.080	1.435.042	2.094.723	117,5	146,0
Izredni odhodki	610.062	460.500	466.782	76,5	101,4
Skupaj odhodki	40.886.739	42.552.349	46.210.016	113,0	108,6
Čisti dobiček/izguba	-1.441.695	19.238	-2.255.645	156,5	

Bilance uspeha in stanja

48

prometu so za 4,6 % večji kot leta 1999, načrtovane pa dosegajo s 94,3 %. Obseg dela, izražen v netotonotnih kilometrih, je leta 2000 na ravni leta prej.

Ostali prihodki iz prodaje

Ostali prihodki iz prodaje sestavljajo 10,7 % donosov. Največja postavka so prihodki od nadomestil za uporabo tovornih in potniških vagonov v mednarodnem prometu (1.617.607 tisoč tolarjev), ki sestavljajo več kot tretjino ostalih prihodkov iz prodaje, razmerja med železniškimi upravami so urejena s pravilnikoma RIV in RIC. Pomemben delež, skoraj 30 %, imajo prihodki za kritje stroškov uprave in splošnih stroškov družbe (1.395.153 tisoč tolarjev), ki odpadejo na poslovno področje infrastruktura in so v celoti voden na poslovem področju promet, na ravni družbe pa so konsolidirani. Ostale prihodke iz prodaje tvorijo še prihodki od obmejnih storitev

(304.671 tisoč tolarjev), prihodki od najemnin za poslovne, ležarske in druge prostore (302.675 tisoč tolarjev), prihodki cestnega prometa (122.438 tisoč tolarjev) in drugi manjši prihodki.

Sredstva proračuna

Sredstva proračuna pomenijo 23,9 % donosov. Največji del je namenjen subvencioniranju storitev potniškega prometa. Sredstva v višini 8.995.800 tisoč tolarjev so Slovenske železnice prejele na podlagi pogodb, ki na tem področju ureja odnose z državo, in so bila realizirana v načrtovani višini.

Sredstva proračuna so pokrila tudi razliko med stroški za prevoze v kombiniranem tovornem prometu na dogovorjenih relacijah in prihodki, ki jih je za storitve mogoče doseči na trgu transportnih storitev.

TRANSPORTNI PRIHODKI tisoč SIT	Doseženo 1999	Poslovni načrt 2000	Doseženo 2000	Indeks dos. 2000/1999	% realiz. posl. načrta
Potniški promet					
Na domačem trgu	3.222.611	3.731.592	3.560.490	110,5	95,4
• Tarifni prihodki	2.988.597	3.479.780	3.308.884	110,7	95,1
• Regresi za prevoze	234.014	251.812	251.606	107,5	99,9
Na tujem trgu	1.031.961	1.406.900	1.151.546	111,6	81,8
Tovorni promet	18.831.264	20.770.190	19.821.835	105,3	95,4
Na domačem trgu	1.726.238	1.806.726	1.934.207	112,0	107,1
Na tujem trgu	17.105.026	18.963.464	17.887.628	104,6	94,3
Skupaj	23.085.836	25.908.682	24.533.871	106,3	94,7

OSTALI PRIHODKI IZ PRODAJE tisoč SIT	Doseženo 1999	Poslovni načrt 2000	Doseženo 2000	Indeks dos. 2000/1999	% realiz. posl. načrta
Nadomestila za uporabo tovornih vagonov	871.544	1.008.911	1.031.004	118,3	102,2
Nadomestila za uporabo potniških vagonov	671.524	528.100	586.603	87,4	111,1
Vagonske najemnine	137.632	139.291	124.049	90,1	89,1
Najemnine za poslovne in ležarske prostore, garaže in druge prostore	261.855	268.776	302.675	115,6	112,6
Prihodki samskih domov	59.745	58.584	72.563	98,1	123,9
Obmejne storitve	311.332	310.607	304.671	97,9	98,1
Prihodki cestnega prometa	107.877	114.311	122.438	113,5	107,1
Prihodki od prevoza malih pošiljk	68.140	70.377	57.968	85,1	82,4
Prodaja proizvodov in storitev	74.129	74.614	160.229	216,1	214,7
Prihodki interne dejavnosti	78.224	61.708	84.534	108,1	137,0
Prihodki od prodaje materiala	78.949	86.900	68.712	87,0	79,1
Prihodki od priračunanih stroškov uprave	707.192	772.332	869.736	123,0	112,6
Prihodki od priračunanih splošnih stroškov družbe	637.984	668.211	525.417	82,4	78,6
Drugi prihodki	328.361	445.219	390.525	118,9	87,7
Skupaj	4.394.488	4.607.941	4.701.124	107,0	102,0

SREDSTVA PRORAČUNA tisoč SIT	Doseženo 1999	Poslovni načrt 2000	Doseženo 2000	Indeks dos. 2000/1999	% realiz. posl. načrta
Potniški promet	8.285.530	8.995.800	8.995.800	108,6	100,0
Kombinirani promet	1.155.185	1.485.021	1.485.021	128,6	100,0
Odplačilo glavnic dolgoročnih kreditov	524.229				
Drugi prihodki iz proračuna	40.000	10.000	10.000	25,0	100,0
Skupaj	10.004.944	10.490.821	10.490.821	104,9	100,0

Nepovratna sredstva v višini 10.000 tisoč tolarjev so nakazilo Ministrstvo za kulturo in so namenjena obnovi in spodbudi muzejske dejavnosti na Slovenskih železnicah.

Prihodki od financiranja

V strukturi donosov je delež prihodkov od financiranja 2,5-odstoten. Sestavljajo jih prihodki od sorazmernih deležev v dobičku družb in zavodov v skupini, prihodki od sorazmernih deležev v dobičku drugih povezanih družb, prihodki od sorazmernih deležev v dobičku drugih, prihodki od obresti, prihodki od pozitivnih tečajnih razlik, drugi prihodki od financiranja in revalorizacijski presežek.

Prihodki od sorazmernih deležev iz dobička družb in zavoda v skupini v znesku 162.909 tisoč tolarjev pomenijo uskladitev dolgoročnih finančnih naložb matične družbe s kapitalom odvisnih družb in zavoda, ki so ugotovili dobiček, in sicer SŽ Centralne delavnice, d.o.o., Ljubljana (7.743 tisoč tolarjev), Prometni inštitut, d.o.o., Ljubljana (3.151 tisoč tolarjev), SŽ Železniška tiskarna, d.d., Ljubljana (11.601 tisoč tolarjev) in SŽ Železniški zdravstveni dom Ljubljana (140.414 tisoč tolarjev).

Med prihodke na podlagi sorazmernega deleža v dobičku drugih povezanih družb je vključen delež Slovenskih železnic v dobičku Feršpeda, d.d., v znesku 41.045 tisoč tolarjev, ki je bil na žiro račun Slovenskih železnic nakazan leta 2000.

Med prihodke od sorazmernih deležev iz dobička drugih, ki znašajo 15.587 tisoč tolarjev, so vključeni deleži Slovenskih železnic, d.d., v dobičku drugih podjetij in družb, ki so bili na račun družbe nakazani v letu 2000. Prihodki iz tega naslova so nakazila Eurofime (12.987 tisoč tolarjev) in Banke Celje (2.600 tisoč tolarjev).

Prihodki od obresti znašajo 511.260 tisoč tolarjev in pomenijo 46,3 % prihodkov od financiranja. Vključujejo zamudne obresti od tolarских kratkoročnih terjatev (300.627 tisoč tolarjev), obresti, nastale pri plačilih terjatev, varovanih z devizno klavzulo (146.285 tisoč tolarjev), zamudne obresti od deviznih terjatev (41.784 tisoč tolarjev) ter druge manjše prihodke od obresti.

Prihodke od financiranja oblikujejo še drugi prihodki od financiranja, ki pretežno pomenijo prihodke iz naslova odloženih obračunov pri kontokorentih (20.852 tisoč tolarjev).

Med prihodke od financiranja sodi tudi revalorizacijski presežek v višini 71.588 tisoč tolarjev. Revalorizacija sredstev in virov sredstev ter revalorizacija stroškov (materiala in amortizacije) je bila opravljena v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi. Revalorizacijski izid so oblikovali učinki revalorizacije sredstev in stroškov v znesku 3.468.589 tisoč tolarjev, črpali pa učinki revalorizacije kapitala, dolgoročnih rezervacij in obveznosti v znesku 3.397.001 tisoč tolarjev.

Izredni prihodki

Izredni prihodki povečujejo donose poslovnega področja promet za 3.121.972 tisoč tolarjev, kar pomeni 7,1 % donosov. Izredne prihodke oblikujejo prihodki iz preteklih let (2.352.247 tisoč tolarjev), prihodki iz naslova prejetih kazni in odškodnin (553.077 tisoč tolarjev), prihodki iz naslova prodaje (izločitve) osnovnih sredstev (75.238 tisoč tolarjev), izterjane odpisane terjatve iz preteklih let (25.481 tisoč tolarjev), popisni presežki pri osnovnih sredstvih (20.552 tisoč tolarjev), prihodki iz naslova uravnoteženja popravkov vrednosti terjatev (15.118 tisoč tolarjev) ter drugi manjši prihodki, ki jih Slovenski računovodski standardi opredeljujejo kot neobičajne postavke.

Med prihodki iz preteklih let pomenijo največjo postavko prihodki, ki izhajajo iz spremembe ocene stanja obveznosti Slovenskih železnic do tujih železniških uprav in znašajo 2.103.366 tisoč tolarjev. Obveznost izhaja iz poslovanja Slovenskih železnic od oktobra 1991 do izdelave ločenih obračunov po sklenjenih kontokorentnih sporazumih. Ocena višine obveznosti (razlika med višino obveznosti in terjatev), ki je bila izkazana leta 1999, je zmanjšana za razliko med ocenjeno višino obveznosti Slovenskih železnic do tujih železniških uprav na podlagi dokumentacije nekdanje Skupnosti jugoslovanskih železnic in vrednostjo leta 1999 poravnanih obveznosti Slovenskih železnic do tretjih železnic, izkazanih v globalni bilanci CORFER, ki je bila sprejeta na finančnem komiteju UIC-C3. Poravnava je bila izvedena na podlagi soglasja Slovenskih in Hrvaških železnic o izvedbi multilateralne kompenzacije, ki jo je predlagal CORFER. Med izrednimi prihodki, ki izhajajo iz preteklih let, so izkazani še prihodki iz naslova uporabe tovornih vagonov v mednarodnem prometu, ki pomenijo razliko med vkalkuliranimi prihodki in dejanskim obračunom za december 1999 (23.436 tisoč tolarjev), prihodki iz naslova obmejnih storitev (23.754 tisoč tolarjev), prihodki iz naslova zamudnih obresti iz preteklih let po sklepih sodišč na podlagi dobljenih tožb (35.015 tisoč tolarjev) ter drugi manjši prihodki, ki izhajajo iz preteklih let.

Bilance uspeha in stanja

50

Odhodki

Stroški materiala in energije

Stroški materiala in energije imajo v strukturi odhodkov 13,2-odstotni delež. Večji del stroškov materiala, skoraj tri četrtine, je vrednost porabljenega materiala in nadomestnih delov za vzdrževanje osnovnih sredstev. V strukturi stroškov porabljeni energije odpade na stroške energije pri vleki vlakov 93,2 %, druga energija je porabljena v cestnem prometu, za ogrevanje in razsvetljavo.

Stroški storitev

Stroški storitev sestavljajo 23,7 % odhodkov poslovnega področja promet, med njimi so največji stroški storitev vzdrževanja voznih sredstev in opreme, ki sestavljajo 44,6 % stroškov storitev.

Med stroški drugih storitev so največji stroški najemnin tovornih in potniških vagonov (1.757.875 tisoč tolarjev), ki so obračunani v skladu s

pravilnikoma, ki urejata to področje. Iz istega naslova je bilo realiziranih 1.617.607 tisoč tolarjev donosov.

Povračila stroškov delavcem so obračunana v skladu z Zakonom o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov, Zakonom o začasni določitvi osnove za določanje plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja in podpisano tarifno prilogo h Kolektivni pogodbi za dejavnost železniškega prometa, ki se uporablja od 1. aprila 2000 naprej. Vključujejo dnevnice in povračila drugih stroškov na službenih potovanjih (184.154 tisoč tolarjev), povračila za nastanitev in prehrano na terenu (243.237 tisoč tolarjev), stroške za izobraževanje delavcev (45.122 tisoč tolarjev) ter povračila delavcem za druge stroške (21.894 tisoč tolarjev).

Med stroški drugih storitev v višini 1.541.993 tisoč tolarjev so stroški mejnih storitev tujih železniških uprav (488.254 tisoč tolarjev), stroški storitev Železniškega invalidskega podjetja, predvsem za varovanje objektov (343.721 tisoč tolarjev), stroški

STROŠKI MATERIALA IN ENERGIJE tisoč SIT	Doseženo 1999	Poslovni načrt 2000	Doseženo 2000	Indeks dos. 2000/1999	% realiz. posl. načrta
Material					
Izdelavni material	2.368.063	2.424.608	2.597.010	109,7	107,1
Material in nadomestni deli za vzdrževanje osnovnih sredstev	151.992	174.062	160.723	105,7	92,3
Drobni inventar	1.868.782	1.870.028	1.913.133	102,4	102,3
Pisarniški material	161.192	171.457	159.701	99,1	93,1
Drugo	131.043	147.276	159.295	121,6	108,2
	55.054	61.785	204.158	370,8	330,4
Porabljena energija					
Vleka vlakov	3.126.735	3.285.910	3.494.074	111,7	106,3
Cestni promet	2.897.420	3.033.094	3.257.055	112,4	107,4
Kurivo za ogrevanje	66.177	70.221	81.118	122,6	115,5
Drugo	37.191	49.828	45.570	122,5	91,5
	125.947	132.767	110.331	87,6	83,1
Skupaj	5.494.798	5.710.518	6.091.084	110,9	106,7

STROŠKI STORITEV tisoč SIT	Doseženo 1999	Poslovni načrt 2000	Doseženo 2000	Indeks dos. 2000/1999	% realiz. posl. načrta
Storitve vzdrževanja					
Vzdrževanje voznih sredstev	4.530.027	4.991.798	4.895.048	108,1	98,1
Vzdrževanje opreme	3.571.338	3.807.023	3.808.749	106,6	100,0
	958.689	1.184.775	1.086.299	113,3	91,7
Druge storitve					
Prevozne storitve	5.663.169	5.974.685	6.074.974	107,3	101,7
Storitve interne dejavnosti	277.424	312.032	321.654	115,9	103,1
Povračila stroškov delavcem	21.289	16.903	30.138	141,6	178,3
Storitve plačilnega prometa in bančnih storitev	428.759	446.889	494.407	115,3	110,6
Intelektualne in osebne storitve	488.188	449.637	380.352	77,9	84,6
Zavarovalne premije	338.630	356.492	421.473	124,5	118,2
Reklama, propaganda in reprezentanca	326.543	391.476	352.281	107,9	90,0
Najemnine tovornih vagonov	136.287	118.825	177.419	130,2	149,3
Najemnine potniških vagonov	1.176.165	1.388.491	1.214.870	103,3	87,5
Stroški storitev infrastrukture prometu	615.138	664.500	542.987	88,3	81,7
Stroški drugih storitev	560.436	550.000	597.400	106,6	108,6
	1.294.310	1.279.440	1.541.993	119,1	120,5
Skupaj	10.193.196	10.966.483	10.970.022	107,6	100,0

čiščenja prostorov in zunanjih površin (109.319 tisoč tolarjev), stroški komunalnih storitev (103.240 tisoč tolarjev), stroški najemnin (83.765 tisoč tolarjev), stroški članarin (75.035 tisoč tolarjev) ter stroški drugih manjših storitev.

Stroški dela

Največji strošek poslovnega področja promet so stroški dela. V strukturi odhodkov imajo 51,6-odstotni delež. V primerjavi z doseženimi stroški leta 1999 so višji za 18,6 %, načrtovane vrednosti pa presegajo za 11,5 %.

Plače in druge stroške dela je leta 2000 določala Kolektivna pogodba za dejavnost železniškega prometa in tarifna priloga h kolektivni pogodbi, ki se je uporabljala do 31. marca 2000, ter nova tarifna priloga, ki je veljala od 1. aprila 2000 naprej. Kot instrument politike plač so se upoštevali tudi Zakon o minimalni plači, o načinu usklajevanja plač in o regresu za letni dopust v obdobju 1999-2001, Zakon o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov ter Zakon o prispevkih za socialno varnost.

Povprečna izhodiščna plača je leta 2000 znašala 52.056 tolarjev in je bila za 13,2 % višja kot leto prej. Regres za letni dopust je bil izplačan v skladu s tarifno prilogo h Kolektivni pogodbi za dejavnost železniškega prometa v višini 116.234 tolarjev, delavcem, katerih plača v maju 2000 ni presegala 117.000 tolarjev, pa v višini 121.980 tolarjev.

Amortizacija

Strošek amortizacije neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev znaša v odhodkih poslovnega področja promet 4,9 %. Leta 2000 je strošek amortizacije za 5,7 % večji kot leto prej. Strošek amortizacije vključuje tudi dodatno amortizacijo za dizel motorne in elektromotorne vlake, električne in dizel lokomotive in potniške vagone v višini 167.355 tisoč tolarjev. Neodpisana vrednost teh sredstev je namreč večja od zneskov amortizacije, ki jih bo mogoče pokriti z ustreznimi bodočimi prihodki v času uporabnosti teh sredstev.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev je obračunana po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, to je po metodi enakih letnih kvot v celotni dobi uporabnosti opredmetenih osnovnih sredstev. Amortizacija se obračunava posamično, skupinsko le pri tistih osnovnih sredstvih, katerih posamična vrednost je manjša od 500 evrov, in pri drobnem inventarju, ki se šteje kot opredmeteno osnovno sredstvo. Amortizacijske stopnje so določene na podlagi ocenjene dobe uporabnosti opredmetenih osnovnih sredstev.

V skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi je bila opravljena revalorizacija amortizacije s kumulativnim koeficientom rasti cen življenjskih potrebščin od začetka leta oziroma od meseca, v katerem je bilo osnovno sredstvo usposobljeno za uporabo, do konca leta 2000.

Drugi stroški

Odstotek odhodkov so drugi stroški. Poleg stroškov nabavne vrednosti prodanega blaga (20.533 tisoč tolarjev) vključujejo še odpise obratnih sredstev (301.868 tisoč tolarjev), nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (111.818 tisoč tolarjev), štipendije dijakom in študentom (14.076 tisoč tolarjev) ter druge manjše stroške. Odpisi obratnih sredstev pomenijo dodatne stroške, nastale pri oblikovanju popravkov vrednosti neporavnanih kratkoročnih in dolgoročnih terjatev iz poslovanja konec leta 2000 v znesku 295.812 tisoč tolarjev in odpis nekurantrih zalog v vrednosti 6.056 tisoč tolarjev.

Odhodki financiranja

Odhodki financiranja pomenijo 4,5 % odhodkov. Oblikujejo jih popravki dolgoročnih finančnih naložb, odhodki za obresti, odhodki za negativne tečajne razlike ter drugi manjši odhodki financiranja.

Odhodki iz naslova popravkov dolgoročnih finančnih naložb v znesku 224.535 tisoč tolarjev izhajajo iz popravka vrednosti dolgoročne finančne naložbe v kapital Slovenijaturista (134.535 tisoč tolarjev) in Slovenskih železarn (90.000 tisoč tolarjev) zaradi izgube pri poslovanju.

STROŠKI DELA tisoč SIT	Doseženo 1999	Poslovni načrt 2000	Doseženo 2000	Indeks dos. 2000/1999	% realiz. posl. načrta
Plače in nadomestila	14.644.728	15.611.866	17.421.546	119,0	111,6
Dajatve na plače	2.806.826	2.982.254	3.346.406	119,2	112,2
Drugi stroški dela	2.661.762	2.802.451	3.087.623	116,0	110,2
Prehrana med delom	766.506	797.189	811.302	105,8	101,8
Regres za letni dopust	742.465	776.216	796.577	107,3	102,6
Prevoz na delo	425.666	442.141	550.863	129,4	124,6
Drugi stroški dela	727.125	786.905	928.881	127,7	118,0
Skupaj	20.113.316	21.396.571	23.855.575	118,6	111,5

Bilance uspeha in stanja

52

Med odhodke za obresti (1.357.767 tisoč tolarjev) so vključene realne, interkalarne in zamudne obresti od deviznih in tolarskih kreditov za osnovna sredstva v znesku 969.427 tisoč tolarjev, obresti za dobljena kratkoročna posojila in depozite v znesku 216.173 tisoč tolarjev, realne obresti od tolarskih in deviznih kreditov za obratna sredstva v znesku 96.280 tisoč tolarjev, zamudne obresti za nepravocasno poravnane obveznosti dobaviteljem v znesku 73.758 tisoč tolarjev ter drugi manjši stroški za obresti. Med odhodke financiranja sodijo še negativne tečajne razlike, ki so leta 2000 znašale 493.203 tisoč tolarjev.

Izredni odhodki

Izredni odhodki znašajo 466.782 tisoč tolarjev in pomenijo odstotek odhodkov. Kot izredni odhodki so izkazani pozneje ugotovljeni odhodki iz prejšnjih let (290.378 tisoč tolarjev), denarne kazni in odškodnine za povzročeno škodo pravnim in fizičnim osebam ter odškodnine delavcem (71.294 tisoč tolarjev), izgube pri izločitvi osnovnih sredstev (42.036 tisoč tolarjev), obračunane zamudne obresti iz prejšnjih let (29.212 tisoč tolarjev) in drugi izredni odhodki.

postavke bilance uspeha namreč niso primerljive z letom 1999, kar je pojasnjeno pri posameznih postavkah.

Prihodki od poslovanja sestavljajo 93,9 % donosov poslovnega področja infrastruktura, prihodki od financiranja 3,1 % in izredni prihodki 3 %.

Pri poslovanju je poslovno področje infrastruktura ugotovilo 12.955.295 tisoč tolarjev odhodkov. Tudi odhodki niso v posameznih postavkah primerljivi z letom prej.

Stroški poslovanja pomenijo 99,2 % odhodkov, odhodki financiranja 0,2 % in izredni odhodki 0,6 % vseh odhodkov.

Leta 2000 je poslovno področje infrastruktura ugotovilo izgubo v višini 136.365 tisoč tolarjev. Izguba izhaja iz izgube na poslovni dejavnosti (razlika med prihodki od poslovanja in stroški poslovanja) v višini 807.704 tisoč tolarjev, zmanjšuje jo pozitivna razlika med prihodki od financiranja in odhodki financiranja, ki znaša 366.644 tisoč tolarjev, in razlika med izrednimi prihodki in izrednimi odhodki v višini 304.695 tisoč tolarjev.

Bilanca uspeha poslovnega področja infrastrukture

Poslovno področje infrastruktura je leta 2000 ustvarilo 12.818.930 tisoč tolarjev donosov iz naslova prihodkov od poslovanja, prihodkov od financiranja in izrednih prihodkov. Doseženi prihodki so skoraj 30 % nižji tako od doseženih leta 1999 kot tudi od načrtovanih za leto 2000. Po izločitvi javne železniške infrastrukture, ki jo je opredelil Zakon o železniškem prometu, posamezne

BILANCA USPEHA POSLOVNega PODROČJA INFRASTRUKTURA tisoč SIT	Doseženo 1999	Poslovni načrt 2000	Doseženo 2000	Indeks dos. 2000/1999	% realiz. posl. načrta
DONOSI					
Prihodki od prodaje	1.543.264	1.345.628	1.694.737	109,8	125,9
Proračunska sredstva	13.732.914	15.032.553	10.323.038	75,2	68,7
Vrednost usredstvenih lastnih proizvodov	14.689	15.130	17.157	116,8	113,4
Prihodki od poslovanja	15.290.867	16.393.311	12.034.932	78,7	73,4
Prihodki od financiranja	2.491.049	1.974.079	396.990	15,9	20,1
Izredni prihodki	434.617	61.771	387.008	89,0	626,5
Skupaj donosi	18.216.533	18.429.161	12.818.930	70,4	69,6
ODHODKI					
Stroški materiala in energije	1.680.384	1.665.976	1.889.166	112,4	113,4
Stroški storitev	4.243.768	4.074.008	4.121.820	97,1	101,2
Stroški dela	5.102.235	5.614.965	5.930.144	116,2	105,6
Amortizacija	4.260.781	4.861.795	580.202	13,6	11,9
Drugi stroški	108.078	99.387	321.304	297,3	323,3
Stroški poslovanja	15.395.246	16.316.131	12.842.636	83,4	78,7
Odhodki financiranja	1.832.382	1.893.412	30.346	1,7	1,6
Izredni odhodki	247.996	219.618	82.313	33,2	37,5
Skupaj odhodki	17.475.624	18.429.161	12.955.295	74,1	70,3
Čisti dobiček/izguba	740.909		-136.365		

Donosi

Prihodki od prodaje

Prihodki od prodaje pomenijo 13,2 % donosov poslovnega področja infrastrukture. Največji delež prihodkov od prodaje, dobrej 35 %, imajo prihodki, ki pokrivajo obratovalne stroške v zgradbah, ki jih uporabljajo delavci prometa (597.400 tisoč tolarjev). Pomemben delež imajo tudi prihodki od najemnin za poslovne in druge prostore (373.840 tisoč tolarjev), prihodki od vzdrževanja cestnih prehodov (252.258 tisoč tolarjev) in cepnih kretnic (21.550 tisoč tolarjev) ter prihodki od storitev, ki jih je poslovno področje infrastrukture opravilo po naročilih neželezniških strank (294.318 tisoč tolarjev). Prihodke od prodaje tvorijo še prihodki interne dejavnosti, prihodki od prodaje materiala in drugi prihodki.

Sredstva proračuna

Sredstva proračuna zagotavljajo ohranjanje obratovalne sposobnosti infrastrukture. Višino sredstev opredeljuje pogodba, sklenjena med Slovenskimi železnicami in državo. Prihodki od proračunskih sredstev pomenijo 85,8 % poslovnih prihodkov. Namenjena so za kritje stroškov sprotnega in investicijskega vzdrževanja infrastrukture (8.225.698 tisoč tolarjev) in zavarovalnih premij ter splošnih in upravnih stroškov (1.544.302 tisoč tolarjev). Kot proračunska sredstva se upoštevajo tudi prihodki od odprave dolgoročnih rezervacij, ki so leta 2000 znašali 553.038 tisoč tolarjev in pomenijo nadomestilo stroškov amortizacije osnovnih sredstev železniške infrastrukture. V primerjavi z letom prej so se prihodki od odprave dolgoročnih rezervacij zmanjšali za 86,6 %, kar izhaja iz uveljavitve Zakona o železniškem prometu, po katerem je javna železniška infrastruktura s 1. januarjem 2000 izločena iz premoženja Slovenskih železnic, amortizacija sredstev

javne železniške infrastrukture pa zmanjšuje obveznost Slovenskih železnic za sredstva, prejeta v upravljanje, za 3.981.121 tisoč tolarjev.

Prihodki od financiranja

Prihodki od financiranja sestavljajo 3,1 % donosov. Prihodki od financiranja so prihodki, sestavljeni iz sorazmerne deleža v dobičku odvisne družbe SŽ Železniško gradbeno podjetje v višini 244.506 tisoč tolarjev, prihodkov od obresti v višini 23.041 tisoč tolarjev, revalorizacijskega presežka v znesku 129.019 tisoč tolarjev ter drugih manjših prihodkov od financiranja. Prihodki od financiranja dosegajo leta 2000 le 15,9 % realiziranih leta 1999. Obresti za osnovna sredstva javne železniške infrastrukture, ki jih pokriva proračun Republike Slovenije, so po izločitvi teh sredstev iz premoženja Slovenskih železnic izkazane med dolgoročnimi obveznostmi v bilanci stanja javne železniške infrastrukture v upravljanju (1.814.233 tisoč tolarjev).

Revalorizacijski presežek je rezultat revalorizacije sredstev in virov sredstev ter revalorizacije stroškov (materiala in amortizacije), ki je bila opravljena v skladu z določili Slovenskih računovodskeih standardov. Revalorizacijski izid poslovnega področja infrastrukturna so oblikovali učinki revalorizacije sredstev in stroškov v znesku 769.058 tisoč tolarjev, črpali pa učinki revalorizacije kapitala in obveznosti v znesku 640.039 tisoč tolarjev.

Izredni prihodki

Izredni prihodki so bili leta 2000 realizirani v višini 387.008 tisoč tolarjev. Največji del izhaja iz naslova prejetih odškodnin in nadomestil za škode in poškodbe od zavarovalnice (306.928 tisoč tolarjev), drugo so prihodki od prodaje (izločitve) osnovnih sredstev (31.137 tisoč tolarjev), prihodki iz preteklih let (17.008 tisoč tolarjev) in drugi manjši izredni prihodki.

PRIHODKI OD PRODAJE tisoč SIT	Doseženo 1999	Poslovni načrt 2000	Doseženo 2000	Indeks dos. 2000/1999	% realiz. posl. načrta
Najemnine za poslovne in ležarske prostore, garaže in druge prostore	345.969	315.924	373.840	108,1	118,3
Vzdrževanje cestnih prehodov in kretnic	312.366	242.636	273.808	87,7	112,8
Prodaja proizvodov in storitev	159.944	105.289	294.318	184,0	279,5
Prihodki interne dejavnosti	21.289	18.906	30.139	141,6	159,4
Priračun obratovalnih stroškov prometu	560.436	550.000	597.400	106,6	108,6
Prihodki od prodaje materiala	48.366	53.100	57.631	119,2	108,5
Drugi prihodki	94.894	59.773	67.601	71,2	113,1
Skupaj	1.543.264	1.345.628	1.694.737	109,8	125,9

SREDSTVA PRORAČUNA tisoč SIT	Doseženo 1999	Poslovni načrt 2000	Doseženo 2000	Indeks dos. 2000/1999	% realiz. posl. načrta
Prihodki iz naslova odprave dolgoročnih rezervacij	4.119.233	4.712.454	553.039	13,4	11,7
Vzdrževanje objektov infrastrukture	7.983.733	8.595.725	8.225.697	103,0	95,7
Upravni in splošni stroški in zavarovalne premije	1.596.799	1.647.724	1.544.302	96,7	93,7
Drugi prihodki iz proračuna	33.149	76.650			
Skupaj	13.732.914	15.032.553	10.323.038	75,2	68,7

Bilance uspeha in stanja

54

Odhodki

Stroški materiala in energije

V strukturi odhodkov imajo stroški materiala in energije 14,6-odstotni delež. Leta 2000 so za 12,4 % večji od doseženih leta 1999 in 13,4 % večji od načrtovanih. Višji stroški so posledica odprave posledic izrednih dogodkov, ki jih krije Zavarovalnica, in nenačrtovanega vzdrževanja železniških križanj z državnimi cestami. Večidel stroškov materiala so stroški izdelavnega materiala in nadomestnih delov za vzdrževanje železniške infrastrukture.

Stroški storitev

Stroški storitev sestavljajo 31,8 % odhodkov poslovnega področja infrastruktura. Največji strošek, 31,5 % vseh stroškov storitev, pomenijo stroški storitev sprotnega in investicijskega vzdrževanja železniške infrastrukture, ki so v primerjavi z letom prej nižji za dobro petino in 2,2 % višji od načrtovanih vrednosti.

Med stroški drugih storitev so pomembni stroški storitev uprave (869.736 tisoč tolarjev) in splošnih stroškov družbe (525.417 tisoč tolarjev), ki se na ravni družbe konsolidirajo, ter stroški drugih storitev, med katerimi so največji stroški čiščenja prostorov in zunanjih površin (280.655 tisoč tolarjev), stroški

komunalnih storitev (144.777 tisoč tolarjev), vključeni so še drugi manjši stroški storitev.

Višina povračil stroškov delavcem je bila leta 2000 določena z istimi zakonskimi podlagami kot na poslovнем področju promet in je znašala 252.242 tisoč tolarjev, največ za nastanitev in prehrano na terenu (222.257 tisoč tolarjev).

Stroški dela

V strukturi odhodkov imajo stroški dela 45,8-odstotni delež. Njihovo višino je leta 2000 opredeljevala enaka plačna politika, kot je opisana pri poslovнем področju promet.

Amortizacija

Stroški amortizacije sestavljajo 4,5 % odhodkov. V primerjavi z letom 1999 je strošek amortizacije nižji za 86,4 %. Amortizacija, izkazana v bilanci uspeha, pomeni strošek amortizacije železniške infrastrukture, amortizacija javne železniške infrastrukture, ki je s 1. januarjem 2000 izločena iz premoženja Slovenskih železnic, pa je izkazana v bilanci stanja javne železniške infrastrukture v upravljanju in zmanjšuje obveznost Slovenskih železnic za sredstva, dobljena v upravljanje, v višini 3.982.074 tisoč tolarjev.

Leta 2000 je bila amortizacija obračunana po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, in sicer

STROŠKI MATERIALA IN ENERGIJE tisoč SIT	Doseženo 1999	Poslovni načrt 2000	Doseženo 2000	Indeks dos. 2000/1999	% realiz. posl. načrta
Material	1.260.475	1.195.194	1.375.587	109,1	115,1
Izdelavni material	742.506	679.122	801.323	107,9	118,0
Material in nadomestni deli za vzdrževanje osnovnih sredstev	381.658	360.008	415.696	108,9	115,5
Drobni inventar	79.829	93.613	82.677	103,6	88,3
Pisarniški material	31.719	37.103	36.306	114,5	97,9
Drugo	24.763	25.348	39.585	159,9	156,2
Porabljena energija	419.909	470.782	513.579	122,3	109,1
Skupaj	1.680.384	1.665.976	1.889.166	112,4	113,4

STROŠKI STORITEV tisoč SIT	Doseženo 1999	Poslovni načrt 2000	Doseženo 2000	Indeks dos. 2000/1999	% realiz. posl. načrta
Storitve vzdrževanja	1.632.878	1.270.149	1.297.804	79,5	102,2
Druge storitve	2.610.890	2.803.859	2.824.016	108,2	100,7
Prevozne storitve	69.431	54.704	62.170	89,5	113,6
Storitve interne dejavnosti	78.180	93.450	84.515	108,1	90,4
Povračila stroškov delavcem	238.866	260.249	252.242	105,6	96,9
Intelektualne in osebne storitve	31.743	32.452	33.404	105,2	102,9
Zavarovalne premije	321.150	385.344	348.197	108,4	90,4
Reklama, propaganda in reprezentanca	1.778	1.100	1.391	78,2	126,5
Stroški storitev uprave podjetja	707.192	772.332	869.736	123,0	112,6
Stroški storitev javnega podjetja	637.984	649.211	525.417	82,4	80,9
Stroški drugih storitev	524.566	555.017	646.944	123,3	116,6
Skupaj	4.243.768	4.074.008	4.121.820	97,1	101,2

STROŠKI DELA tisoč SIT	Doseženo 1999	Poslovni načrt 2000	Doseženo 2000	Indeks dos. 2000/1999	% realiz. posl. načrta
Plače in nadomestila	3.736.092	4.098.040	4.373.780	117,1	106,7
Dajatve na plače	595.444	652.390	697.882	117,2	107,0
Drugi stroški dela	770.699	864.535	858.482	111,4	99,3
Prehrana med delom	266.799	315.889	270.004	101,2	85,5
Regres za letni dopust	254.787	267.768	264.342	103,8	98,7
Prevoz na delo	97.413	107.856	110.664	113,6	102,6
Drugi stroški dela	151.700	173.022	213.472	140,7	123,4
Skupaj	5.102.235	5.614.965	5.930.144	116,2	105,6

posamično, skupinsko so se amortizirala le sredstva, katerih posamična vrednost je manjša od 500 evrov, in drobni inventar, ki se šteje kot opredmeteno osnovno sredstvo. Amortizacijske stopnje so določene na podlagi ocenjene dobe uporabnosti osnovnih sredstev.

Amortizacija se ne obračunava od zemljišč, opredmetenih osnovnih sredstev v gradnji ali izdelavi do njihove usposobitve za uporabo, spodnjega ustroja železniških prog in cest, opredmetenih osnovnih sredstev zgodovinskega pomena ter drugih osnovnih sredstev, ki nimajo časovno opredeljene uporabe.

Opredmetena osnovna sredstva, ki se štejejo kot spodnji ustroj železniških prog, so:

- nasipi in tamponski sloj
- pobočja
- predori in galerije
- prepusti
- mostovi, viadukti in podvozi
- obložni, podporni in oporni zidovi
- drenažni in odvodni jarki
- peroni
- podhodi

Skladno z določili Slovenskih računovodskeih standardov je bila opravljena tudi revalorizacija amortizacije, in sicer s kumulativnim koeficientom rasti cen življenjskih potrebščin od začetka leta oziroma od meseca, v katerem je bilo opredmeteno osnovno sredstvo usposobljeno za uporabo, do konca leta 2000.

Drugi stroški

Z odstotkom in pol sestavljajo odhodke druge stroški. Vključujejo stroške nabavne vrednosti prodanega materiala (37.248 tisoč tolarjev), odpise obratnih sredstev (278.628 tisoč tolarjev), ki večidel (278.613 tisoč tolarjev) pomenijo dodatne stroške, nastale pri oblikovanju popravkov vrednosti neporavnanih kratkoročnih terjatev iz poslovanja na zadnji dan leta 2000, in druge manjše poslovne stroške.

Odhodki financiranja

Odhodke financiranja v znesku 30.346 tisoč tolarjev sestavljajo odhodki za obresti (22.716 tisoč tolarjev) in odhodki za negativne tečajne razlike (7.630 tisoč tolarjev). Odhodki za obresti dosegajo le dober odstotek in pol doseženih leta 1999 in načrtovanih za leto 2000. V bilanci uspeha so izkazane le obresti, ki se nanašajo na poslovanje železniške infrastrukture, obresti od kreditov, ki financirajo javno železniško infrastrukturo, pa so izkazane kot zmanjšanje obveznosti Slovenskih železnic za sredstva, prejeta v upravljanje. Za leto 2000 znašajo 1.814.233 tisoč tolarjev in jih pokrivajo proračunska sredstva.

Izredni odhodki

Izredni odhodki v višini 82.313 tisoč tolarjev so odhodki iz naslova popisnih primanjkljajev osnovnih sredstev (58.477 tisoč tolarjev), odhodki iz preteklih let (15.054 tisoč tolarjev), odškodnine za povzročeno škodo pravnim in fizičnim osebam (2.865 tisoč tolarjev) in drugi manjši odhodki, ki so opredeljeni kot neobičajne postavke.

Bilance uspeha in stanja

56

Bilanca stanja Slovenskih železnic

Bilanca stanja Slovenskih železnic je sestavljena v skladu z zakoni in standardi, ki so opredeljeni v uvodu k Bilancam uspeha in stanja.

Bilanca stanja prikazuje stanje sredstev in obveznosti na zadnji dan leta 1999 in 2000. Postavke so prikazane v tekočih cenah po neodpisani vrednosti kot razlike med celotno vrednostjo in popravkom vrednosti.

BILANCA STANJA SLOVENSKIH ŽELEZNIC tisoč SIT	1999	Struktura	2000	Struktura	Indeks 2000/1999
SREDSTVA					
Stalna sredstva	141.703.525	89,4	184.199.742	92,3	130,0
Neopredmetena dolgoročna sredstva	190.907	0,1	233.966	0,1	122,6
Opredmetena osnovna sredstva	132.346.702	83,5	173.105.999	86,8	130,8
Dolgoročne finančne naložbe	9.165.916	5,8	10.859.777	5,4	118,5
Gibljiva sredstva	16.753.083	10,6	15.349.180	7,7	91,6
Zaloge	3.160.019	2,0	3.132.452	1,6	99,1
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	936.714	0,5	804.351	0,3	85,9
Kratkoročne terjatve iz poslovanja	9.465.479	6,0	9.168.190	4,6	96,9
Kratkoročne finančne naložbe	686.447	0,5	28.697	0,1	4,2
Denarna sredstva	951.703	0,6	1.017.271	0,5	106,9
Aktivne časovne razmejitve	1.552.721	1,0	1.198.219	0,6	77,2
Skupaj	158.456.608	100,0	199.548.922	100,0	125,9
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV					
Kapital	78.484.716	49,5	16.995.060	8,5	21,7
Dolgoročne rezervacije	7.859.042	5,0	215.079	0,1	2,7
Dolgoročne obveznosti iz financiranja	39.343.432	24,8	62.432.639	31,3	158,7
Dolgoročne obveznosti iz poslovanja	10.769.540	6,8	93.587.750	46,9	869,0
Kratkoročne obveznosti iz financiranja	8.365.372	5,3	7.167.642	3,6	85,7
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	12.202.161	7,7	17.819.582	8,9	146,0
Pasivne časovne razmejitve	1.432.345	0,9	1.331.170	0,7	92,9
Skupaj	158.456.608	100,0	199.548.922	100,0	125,9

Bilanca stanja Slovenskih železnic je seštevek bilanc stanja poslovnega področja promet, poslovnega področja infrastruktura in bilance stanja javne železniške infrastrukture v upravljanju, pri čemer so medsebojna razmerja izločena. Po opredelitvi statusa javne železniške infrastrukture, ki je dana v upravljanje Slovenskim železnicam, kategorije kapital, dolgoročne rezervacije, dolgoročne obveznosti iz financiranja in poslovanja niso v celoti primerljive. Zmanjšanje osnovnega kapitala, dolgoročnih rezervacij in dolgoročnih obveznosti iz financiranja pomeni oblikovanje dolgoročne obveznosti Slovenskih železnic za sredstva, dobljena v upravljanje.

Bilanca stanja poslovnega področja promet

Sredstva

Poslovno področje promet je 31. decembra 2000 razpolagalo z 61.940.992 tisoč tolarjev sredstev, katerih vrednost je dobrih deset odstotkov nižja kot leto prej.

Stalna sredstva

Stalna sredstva sestavljajo 79,8 % sredstev. Vključujejo vsa dolgoročno vezana sredstva, razen dolgoročnih terjatev iz poslovanja, ki so izkazane kot del gibljivih sredstev.

Stalna sredstva poslovnega področja promet sestavljajo neopredmetena dolgoročna sredstva (0,3 % stalnih sredstev), opredmetena osnovna sredstva (80,4 % stalnih sredstev) in dolgoročne finančne naložbe (19,3 % stalnih sredstev).

Neopredmetena dolgoročna sredstva v vrednosti 150.495 tisoč tolarjev so naložbe v pridobitev materialnih pravic (123.012 tisoč tolarjev) in pomenijo naložbe v računalniške programe, licence ter materialne pravice iz vlaganj v tuja osnovna sredstva, in dolgoročno odložene stroške razvijanja

BILANCA STANJA POSLOVNega PODROČJA PROMET tisoč SIT	1999	Struktura	2000	Struktura	Indeks 2000/1999
SREDSTVA					
Stalna sredstva	55.994.487	80,8	49.459.220	79,8	88,3
Neopredmetena dolgoročna sredstva	111.195	0,2	150.495	0,2	135,3
Opredmetena osnovna sredstva	26.285.034	37,9	39.765.702	64,2	151,3
Dolgoročne finančne naložbe	29.598.258	42,7	9.543.023	15,4	32,2
Gibljiva sredstva	13.329.189	19,2	12.481.772	20,2	93,6
Zaloge	2.394.795	3,5	2.166.127	3,5	90,5
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	936.684	1,4	804.331	1,3	85,9
Kratkoročne terjatve iz poslovanja	8.329.837	12,0	7.834.527	12,7	94,1
Kratkoročne finančne naložbe	386.375	0,5	27.555	0,0	7,1
Denarna sredstva	416.546	0,6	839.466	1,4	201,5
Aktivne časovne razmejitve	864.952	1,2	809.766	1,3	93,6
Skupaj	69.323.676	100,0	61.940.992	100,0	89,4
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV					
Kapital	31.476.725	45,4	14.400.619	23,3	45,8
Dolgoročne rezervacije	37.691	0,1	10.838	0,0	28,8
Dolgoročne obveznosti iz financiranja	15.274.207	22,0	21.253.785	34,3	139,1
Dolgoročne obveznosti iz poslovanja	7.925.385	11,4	8.519.946	13,8	107,5
Kratkoročne obveznosti iz financiranja	5.454.378	7,9	5.465.438	8,8	100,2
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	7.787.935	11,2	10.987.559	17,7	141,1
Pasivne časovne razmejitve	1.367.355	2,0	1.302.807	2,1	95,3
Skupaj	69.323.676	100,0	61.940.992	100,0	89,4

(27.483 tisoč tolarjev), ki se nanašajo na projekt Razpoložljivost železniškega prometnega sistema (Fakulteta za organizacijske vede Kranj) in na izdelavo prototipa odbojnika za vagone. Neodpisana vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev se je leta 2000 povečala za 39.300 tisoč tolarjev. Povečanje vrednosti izhaja iz novih nabav (62.452 tisoč tolarjev) in revalorizacije nabavne vrednosti (22.235 tisoč tolarjev) ter zmanjšanja za obračunano amortizacijo (32.777 tisoč tolarjev) in revalorizacijo popravkov vrednosti (12.610 tisoč tolarjev). Konec leta 2000 so bila neopredmetena dolgoročna sredstva v povprečju odpisana 54,1-odstotno, leto prej 62,7-odstotno.

Opredmetena osnovna sredstva, s katerimi razpolaga poslovno področje promet, so konec leta 2000 znašala 39.765.702 tisoč tolarjev. Sestava opredmetenih osnovnih sredstev je razvidna iz tabele:

Opredmetena osnovna sredstva so izkazana po sedanji vrednosti, ki je razlika med nabavno vrednostjo in popravki vrednosti. Leta 2000 se je sedanja vrednost opredmetenih osnovnih sredstev povečala za 13.480.668 tisoč tolarjev, kar izhaja iz povečanja nabavne vrednosti v višini 24.260.244 tisoč tolarjev in popravkov vrednosti v višini 10.779.576 tisoč tolarjev.

Nabavno vrednost povečujejo nove nabave (11.151.514 tisoč tolarjev), prenos opredmetenih osnovnih sredstev na podlagi sklepa uprave iz poslovnega področja infrastruktura (6.863.762 tisoč tolarjev) in revalorizacija nabavne vrednosti (11.797.242 tisoč tolarjev), zmanjšuje pa prenos osnovnih sredstev v poslovno področje infrastruktura (179.729 tisoč tolarjev), izločitev osnovnih sredstev (3.400.628 tisoč tolarjev), dodatna vlaganja v

OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA tisoč SIT	1999	Struktura	2000	Struktura	Indeks 2000/1999
Zemljišča	218.729	0,9	3.099.126	7,8	1.416,9
Zgradbe	7.824.647	34,4	8.769.682	22,1	112,1
Proizvajalna oprema	9.340.638	38,1	16.572.583	41,7	177,4
Druga oprema	109.433	0,5	120.100	0,3	109,7
Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	4.082.198	6,6	7.766.043	19,6	190,2
Predujmi	4.709.389	19,5	3.438.168	8,6	73,0
Skupaj	26.285.034	100,0	39.765.702	100,0	151,3

Bilance uspeha in stanja

58

osnovna sredstva, ki podaljšujejo dobo uporabnosti (403.089 tisoč tolarjev) ter za poračunane avanse za osnovna sredstva (1.568.828 tisoč tolarjev). Popravek vrednosti povečuje obračunana amortizacija (1.968.051 tisoč tolarjev), dodatno obračunana amortizacija (167.355 tisoč tolarjev), popravki vrednosti prenesenih osnovnih sredstev iz poslovnega področja infrastruktura (3.176.823 tisoč tolarjev), revalorizacija popravkov vrednosti (9.355.082 tisoč tolarjev) ter drugi popravki vrednosti (27.152 tisoč tolarjev), zmanjšuje pa popravek vrednosti izločenih osnovnih sredstev (3.347.597 tisoč tolarjev), dodatna vlaganja v opredmetena osnovna sredstva, ki podaljšujejo njihovo dobo uporabnosti (403.089 tisoč tolarjev), popravki vrednosti osnovnih sredstev, prenesenih v poslovno področje infrastruktura (164.201 tisoč tolarjev).

Opredmetena osnovna sredstva, s katerimi razpolaga poslovno področje promet, so bila na koncu leta 2000 v povprečju odpisana 82,5-odstotno (leto prej 86,3-odstotno). Pri izračunu stopnje odpisanosti niso upoštevana opredmetena osnovna sredstva v pridobivanju, zemljišča ter opredmetena osnovna sredstva zgodovinskega pomena.

V naslednji tabeli so prikazane stopnje odpisanosti opredmetenih osnovnih sredstev (v odstotkih) po skupinah osnovnih sredstev na zadnji dan leta 1999 in 2000.

Skupina osnovnih sredstev	1999	2000
Gradbeni objekti	49,1	56,7
Oprema	91,5	86,7
Drobni inventar	86,5	81,1
Povprečna stopnja odpisanosti	86,3	82,5

Dolgoročne finančne naložbe tvorijo slabo petino stalnih sredstev. Njihova sestava je prikazana v naslednji tabeli:

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE tisoč SIT	1999	Struktura	2000	Struktura	Indeks 2000/1999
Delnice in deleži družb in zavoda v skupini	5.472.377	21,9	6.242.756	65,4	114,1
Delnice in deleži drugih povezanih podjetij	1.532.591	4,3	1.535.579	16,1	100,2
Druge delnice in deleži	1.081.490	2,7	1.665.138	17,4	154,0
Dolgoročno dana posojila	21.480.266	71,0	64.822	0,7	0,3
Dolgoročni depoziti	31.534	0,1	34.728	0,4	110,1
Skupaj	29.598.258	100,0	9.543.023	100,0	32,2

Leta 2000 se je vrednost dolgoročnih finančnih naložb zmanjšala za dolgoročno posojilo poslovnemu področju infrastruktura, ki je konec leta 1999 znašalo 21.416.959 tisoč tolarjev. Terjatev je bila vzpostavljena po delitveni bilanci leta 1993. Po izločitvi sredstev in virov sredstev javne železniške infrastrukture iz premoženja Slovenskih železnic 1. januarja 2000 je bila interna terjatev (sočasno interna obveznost poslovnega področja infrastruktura) odpisana v breme (oziroma v dobro) dolgoročnih obveznosti iz financiranja in sestavin kapitala v bilancah stanja obeh poslovnih področij.

Skoraj dve tretjini dolgoročnih finančnih naložb so delnice in deleži družb in zavoda v skupini. Vključujejo naslednje družbe in zavod:

Družbe in zavod	Naložba v tisoč SIT	Delež SŽ v kapitalu
SŽ Centralne delavnice, d.o.o.	5.390.807	100,00 %
SŽ Železniško invalidsko podjetje, d.o.o.	27.387	100,00 %
Prometni institut, d.o.o.	74.441	100,00 %
Železniški zdravstveni dom	619.992	100,00 %
SŽ Železniška tiskarna, d.d.	130.129	60,31 %

Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe in zavod so se leta 2000 povečale za revalorizacijo v višini 496.884 tisoč tolarjev, za sorazmerne deleže v dobičku družb v znesku 22.495 tisoč tolarjev, ki so ga ugotovile SŽ Centralne delavnice (7.743 tisoč tolarjev), Prometni institut (3.151 tisoč tolarjev), SŽ Železniška tiskarna (11.601 tisoč tolarjev), uskladitev dolgoročne finančne naložbe v SŽ Železniški zdravstveni dom po izdelavi otvoritvene bilance v skladu z določili Zakona o računovodstvu (140.414 tisoč tolarjev) in uskladitev dolgoročne finančne naložbe v kapital SŽ Centralne delavnice po prenosu počitniških zmogljivosti iz državnega premoženja v last SŽ Centralnih delavnic (110.586 tisoč tolarjev), za kar je podlaga Zakon o železniškem prometu.

Med delnicami in deleži drugih povezanih družb so izkazane dolgoročne naložbe v kapital naslednjih podjetij:

Družbe	Naložba v tisoč SIT	Delež SŽ v kapitalu
Adriakombi, d.d.	3.460	26,00 %
SŽ Projektivno podjetje Ljubljana, d.d.	14.788	21,82 %
Feršped Ljubljana, d.d.	391.984	44,52 %
Atomske toplice, d.d.	1.125.347	28,48 %

Leta 2000 se je vrednost delnic in deležev drugih povezanih družb povečala za revalorizacijo v znesku 136.438 tisoč tolarjev, dodatno naložbo v Feršped v znesku 1.085 tisoč tolarjev, zmanjšala pa za popravek vrednosti naložbe v Slovenijaturist v znesku 134.535 tisoč tolarjev. Slovenijaturist je v preteklih letih posloval z izgubo. Komisija za vrednotenje dolgoročnih finančnih naložb je ocenila, da se zaradi nezanesljivosti naložbe oblikuje popravek vrednosti v višini celotne naložbe in pomeni uskladitev dolgoročne finančne naložbe z vrednostjo deleža Slovenskih železnic v kapitalu Slovenijaturista.

Druge delnice in deleži so kapitalske naložbe v delnice bank (157.422 tisoč tolarjev), kapitalske naložbe v tujini (313.542 tisoč tolarjev), med katerimi je največja naložba v Eurofimo v višini 297.587 tisoč tolarjev, naložba v Telemach v višini 613.494 tisoč tolarjev, ki se je leta 2000 povečala za dodatno vplačilo 320.000 tolarjev, naložbi v Tovarno dušika Ruše – Metalurgija (432.553 tisoč tolarjev) in Slovenske železarne (148.008 tisoč tolarjev) pa temeljita na pogodbi o konverziji terjatev v lastniški delež. Naložbe v delnice in deleže v domača podjetja so se revalorizirale v skladu z določili Slovenskih računovodskeih standardov.

Gibljiva sredstva

Gibljiva sredstva sestavljajo 20,2 % sredstev poslovnega področja promet. V primerjavi z letom prej se je delež gibljivih sredstev v sredstvih povečal za eno odstotno točko.

Zaloge materiala, nadomestnih delov, drobnega inventarja in embalaže pomenijo 17,4 % gibljivih sredstev. Njihova vrednost je na zadnji dan poslovnega leta znašala 2.166.127 tisoč tolarjev in je 9,5 % nižja kot leto prej. 79 % vrednosti zalog so zaloge nadomestnih delov za vzdrževanje osnovnih sredstev. Zaloge so vodene po nabavni ceni, ki poleg kupne cene vključuje še dajatve v zvezi z uvozom in neposredne stroške nabave. V bilanci stanja so zaloge vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za popravke vrednosti drobnega inventarja in embalaže v uporabi in so izkazane po metodi drsečih povprečnih cen. Leta 2000 je koeficient obračanja zalog, izračunan na letno raven, znašal 1,257, kar pomeni, da se zaloge obrnejo v slabih desetih mesecih.

Dolgoročne terjatev iz poslovanja sestavljajo 6,4 % gibljivih sredstev in so skoraj v celoti krediti, dani delavcem za nakup in gradnjo stanovanj in nakup zemljišč (783.861 tisoč tolarjev), drugo so terjatve do družb v stečajih in iz prisilnih poravnava, ki so izterljive v več letih.

Največji del gibljivih sredstev, 62,8 %, sestavljajo *kratkoročne terjatev iz poslovanja*. Višina terjatev je skoraj 6 % nižja kot leto prej. Kratkoročne terjatve iz poslovanja so terjatve do povezanih podjetij (1.279.891 tisoč tolarjev), terjatve do kupcev v državi in tujini (3.604.800 tisoč tolarjev) in druge kratkoročne terjatve (2.949.836 tisoč tolarjev), med katerimi je največja terjatev do Ministrstva za promet in zveze (1.188.104 tisoč tolarjev) za subvencije v potniškem in tovornem prometu, ki je bila poravnana leta 2001, in terjatev do državnih in drugih institucij (979.452 tisoč tolarjev), ki pretežno pomenijo terjatev iz naslova vračila davka na dodano vrednost. Druge kratkoročne terjatve sestavljajo še terjatve do tujih železniških uprav iz naslova obmejnih storitev (232.676 tisoč tolarjev), terjatve iz naslova povračil voznine iz mednarodnega blagovnega prometa (115.535 tisoč tolarjev), terjatve do zavarovalnic (103.815 tisoč tolarjev) in druge manjše terjatve.

S 6,5-odstotnim deležem oblikujejo gibljiva sredstva aktivne časovne razmejitve. Največji del so nezaračunani prihodki v znesku 800.588 tisoč tolarjev, ki so se kot prihodek upoštevali leta 2000, vendar še niso bili zaračunani oziroma plačani. Pretežno se nanašajo na vkalkulirane najemnine za potniške in tovorne vagone (523.732 tisoč tolarjev) in vkalkulirane prihodke iz naslova obmejnih storitev (274.671 tisoč tolarjev).

Obveznosti do virov sredstev

Poslovno področje promet je 31. decembra 2000 izkazovalo 61.940.992 tisoč tolarjev obveznosti do virov sredstev, sestavljenih iz lastnih in tujih virov sredstev.

Delež kapitala v financiranju sredstev poslovnega področja promet znaša 23,3 %, delež drugih virov pa 76,7 %.

Zadnjega decembra leta 1999 in 2000 je bila struktura kapitala naslednja:

tisoč SIT	31.12.1999	31.12.2000	Indeks
Delniški kapital	13.978.619	15.051.830	107,7
Izločeni kapital	561.931		
Rezerve	5.250.490		
Preneseni dobiček iz preteklih let	1.740.797		
Revalorizacijski popravek kapitala	10.954.866	1.604.434	14,6
Revalorizacijski popravek izločenega kapitala	431.717		
Izguba tekočega leta	-1.441.695	-2.255.645	156,5
Skupaj	31.476.725	14.400.619	45,8

Višino in strukturo kapitala poslovnega področja promet je leta 2000 opredelil Zakon o železniškem prometu, ki določa:

- izločitev sredstev in obveznosti do virov sredstev javne železniške infrastrukture in z njо povezanih finančnih obveznosti iz premoženja Slovenskih železnic po stanju 31. decembra 1999,
- prenos počitniških zmogljivosti, s katerimi so na podlagi Zakona o gospodarjenju s počitniškimi kapacitetami gospodarile Slovenske železnice, v last in posest Slovenskih železnic in sredstev počitniških zmogljivosti, s katerimi so gospodarile ŠŽ Centralne delavnice Ljubljana po stanju 31. decembra 1999, v last in posest ŠŽ Centralnih delavnic Ljubljana,
- prenos javne železniške infrastrukture v upravljanje.

Postavke kapitala so se v letu 2000 povečale za dodatno vloženi kapital, ki se nanaša na počitniške zmogljivosti ŠŽ Centralnih delavnic Ljubljana v znesku 110.586 tisoč tolarjev in zmanjšale za odpis interne dolgoročne terjatve po delitveni bilanci leta 1993 do poslovnega področja infrastruktura v znesku 19.700.580 tisoč tolarjev, in sicer delniški kapital v znesku 2.091.889 tisoč tolarjev, dodatno vloženi

Bilance uspeha in stanja

60

kapital, ki se nanaša na počitniške zmogljivosti, v znesku 624.459 tisoč tolarjev, rezerve v znesku 5.250.490 tisoč tolarjev, revalorizacijski popravek kapitala v znesku 11.434.639 tisoč tolarjev ter preneseni dobiček iz preteklih let v znesku 299.103 tisoč tolarjev. Vrednost kapitala poslovnega področja promet leta 2000 povečuje revalorizacija (1.057.919 tisoč tolarjev) in prenos zemljišč in gradbenih objektov iz poslovnega področja infrastruktura (3.711.614 tisoč tolarjev) zmanjšuje pa izguba poslovnega leta 2000 v znesku 2.255.645 tisoč tolarjev.

Po navedenih spremembah je stanje delniškega kapitala poslovnega področja promet 15.051.830 tisoč tolarjev, ki je razdeljen na 1.505.183 delnic po 10 tisoč tolarjev.

Dolgoročne obveznosti iz financiranja oblikujejo dobro tretjino obveznosti do virov sredstev, v primerjavi z letom prej so večja za 39,1 %. Večina, 95,3 %, dolgoročnih obveznosti iz financiranja so dolgoročna posojila domačih (17.184.819 tisoč tolarjev) in tujih bank (3.059.170 tisoč tolarjev). Večino dolgoročno dobljenih posojil pri domačih bankah pomenijo posojila za opredmetena osnovna in obratna sredstva. Leta 2000 se je stanje teh posojil povečalo za 7.811.187 tisoč tolarjev, in se nanašajo na nakup štirih garnitur primestnih potniških vlakov, treh potniških vlakov z nagibno tehniko, tovornih vagonov, na vzdrževanje in popravilo potniških in tovornih vagonov ter na posodobitev računalniške mreže. Dolgoročna posojila pri tujih bankah so namenjena financiranju nabave osnovnih sredstev (2.977.158 tisoč tolarjev) in za obratna sredstva (82.012 tisoč tolarjev). Med dolgoročnimi obveznostmi iz financiranja je izkazano še posojilo Eurofime v znesku 989.900 tisoč tolarjev za nakup potniških vagonov. Dolgoročne obveznosti iz financiranja so se leta 2000 zmanjšale za začasno izkazano obveznost za ugotovljene deleže Slovenskih železnic, d.d., v kapitalu družb SŽ Železniško tiskarno, d.d., SŽ Projekтивно podjetje Ljubljana, d.d., Feršped Ljubljana, d.d., Slovenijaturist, d.d., in Atomske Toplice, d.d., v skupnem znesku 1.731.908 tisoč tolarjev in pomenijo del kritja odpisane interne dolgoročne terjatve do poslovnega področja infrastruktura.

Dolgoročne obveznosti iz poslovanja, ki tvorijo 13,8 % obveznosti do virov sredstev, so obveznosti za dolgoročne blagovne kredite za opredmetena osnovna sredstva v višini 310.524 tisoč tolarjev, večidel pa pomenijo obveznost za odložene prispevke iz plač v znesku 8.202.403 tisoč tolarjev, ki je v skladu z Zakonom o spremembami in dopolnitvijo zakona o poravnovanju davkov in prispevkov javnega podjetja Slovenske železnice odložena.

Kratkoročne obveznosti iz financiranja, izkazane na zadnji dan leta 2000 znašajo 5.465.438 tisoč tolarjev in tvorijo 8,8 % obveznosti do virov sredstev. Sestavlja jih kratkoročno posojilo poslovnega področja infrastruktura za zagotavljanje likvidnosti

(1.232.200 tisoč tolarjev), kratkoročna posojila, dobljena pri odvisnih družbah (416.812 tisoč tolarjev), kratkoročno dobljena posojila pri bankah v državi za opredmetena osnovna sredstva (1.588.223 tisoč tolarjev) in obratna sredstva (1.614.984 tisoč tolarjev), kratkoročno dobljena posojila pri bankah v tujini za opredmetena osnovna sredstva (575.035 tisoč tolarjev) in obratna sredstva (16.173 tisoč tolarjev).

Delež kratkoročnih obveznosti iz poslovanja je v obveznostih do virov sredstev 17,7-odstoten. Dve tretjini kratkoročnih obveznosti iz poslovanja so obveznosti do dobaviteljev (7.317.582 tisoč tolarjev), ki so v primerjavi z letom prej večje za 132 %. Povečanje obveznosti se nanaša predvsem na nakup potniških vlakov z nagibno tehniko in primestnih potniških vlakov. Kratkoročne obveznosti iz poslovanja vključujejo še kratkoročne obveznosti do delavcev (1.537.329 tisoč tolarjev), obveznosti do države (398.438 tisoč tolarjev) in druge kratkoročne obveznosti (1.729.819 tisoč tolarjev), med katerimi so največje obveznost do poslovnega področja infrastruktura (342.700 tisoč tolarjev), ocenjena obveznost do tujih železniških uprav, ki so nastale od 1. oktobra 1991 do izdelave ločenih obračunov po sklenjenih kontokorentnih sporazumih (616.964 tisoč tolarjev), obveznost za odtegljaje od plač po sodnih in administrativnih prepovedih (259.184 tisoč tolarjev), obveznosti za obresti (149.645 tisoč tolarjev) in druge manjše kratkoročne obveznosti.

Dobra dva odstotka obveznosti do virov sredstev (1.302.807 tisoč tolarjev) so pasivne časovne razmejitve. Vključujejo kratkoročno odložene prihodke (103.191 tisoč tolarjev), ki pretežno izhajajo iz naslova komercialnih popustov, refakcij in reklamacij v notranjem in mednarodnem potniškem in tovornem prometu, vnaprej vračunane stroške (964.497 tisoč tolarjev), ki v največji meri zajemajo vkalkulirane najemnine potniških in tovornih vagonov (537.461 tisoč tolarjev) in vkalkulirane stroške obmejnih storitev (413.129 tisoč tolarjev) in vnaprej vračunane odhodke (235.119 tisoč tolarjev), ki so večidel vnaprej vračunane obresti od posojil, ki se nanašajo na leto 2000, anuitete pa so plačljive leta 2001 (154.147 tisoč tolarjev), vključujejo še revalorizacijo glavnic kreditov (64.865 tisoč tolarjev), ki pomeni razliko med prodajnim tečajem Nove Ljubljanske banke in srednjim tečajem Banke Slovenije.

Bilanca stanja poslovnega področja infrastrukture

Poslovno področje infrastrukture je 31. decembra 2000 razpolagalo s sredstvi v višini 7.533.944 tisoč tolarjev, ki so se v primerjavi z letom 1999 zmanjšala za 93,2 %, kar je vezano na izločitev javne železniške infrastrukture iz premoženja Slovenskih železnic.

pravic) in opredmetenih osnovnih sredstev (zemljišč, zgradb in opreme), ki so javna železniška infrastruktura.

Neopredmetena dolgoročna sredstva so dolgoročno odloženi stroški razvijanja (3.888 tisoč tolarjev) in naložbe v patente, licence in blagovne znamke, ki se pretežno nanašajo na računalniške programe.

Neopredmetena osnovna sredstva, s katerimi

BILANCA STANJA POSLOVNEGA PODROČJA INFRASTRUKTURA tisoč SIT	1999	Struktura	2000	Struktura	Indeks 2000/1999
SREDSTVA					
Stalna sredstva	106.355.194	95,4	3.268.524	43,4	3,1
Neopredmetena dolgoročna sredstva	79.712	0,1	7.740	0,1	9,7
Opredmetena osnovna sredstva	105.290.865	94,4	1.944.030	25,8	1,8
Dolgoročne finančne naložbe	984.617	0,9	1.316.754	17,5	133,7
Gibljiva sredstva	5.093.822	4,6	4.265.420	56,6	83,7
Zaloge	765.224	0,7	966.325	12,8	126,3
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	30	0,0	20	0,0	66,7
Kratkoročne terjatve iz poslovanja	1.505.647	1,4	1.927.148	25,6	128,0
Kratkoročne finančne naložbe	1.611.043	1,4	1.233.342	16,4	76,6
Denarna sredstva	535.157	0,5	55.282	0,7	10,3
Aktivne časovne razmejitve	676.721	0,6	83.303	1,1	12,3
Skupaj	111.449.016	100,0	7.533.944	100,0	6,8
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV					
Kapital	47.007.991	42,2	2.594.441	34,4	5,5
Dolgoročne rezervacije	7.821.351	7,0	204.241	2,7	2,6
Dolgoročne obveznosti iz financiranja	45.486.184	40,8			
Dolgoročne obveznosti iz poslovanja	2.092.297	1,9	1.681.823	22,3	80,4
Kratkoročne obveznosti iz financiranja	4.221.965	3,8			
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	4.754.238	4,2	3.025.076	40,2	63,6
Pasivne časovne razmejitve	64.990	0,1	28.363	0,4	43,6
Skupaj	111.449.016	100,0	7.533.944	100,0	6,8

Stalna sredstva

Stalna sredstva pomenijo 43,4 % vseh sredstev poslovnega področja infrastrukture. V primerjavi z letom 1999 so nižja za 96,9 % zaradi izločitve neopredmetenih dolgoročnih sredstev (materialnih

razpolaga poslovno področje infrastrukture, so bila zadnji dan poslovnega leta 2000 v povprečju odpisana 99,7-odstotno.

Stalna sredstva sestavljajo z največjim delom *opredmetena osnovna sredstva*, katerih sestava je prikazana v tabeli:

OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA tisoč SIT	1999	Struktura	2000	Struktura	Indeks 2000/1999
Zemljišča	6.593.446	6,5			
Zgradbe	75.304.799	74,0	6.523	0,3	0,0
Proizvajalna oprema	8.307.540	7,0	1.567.341	80,6	18,9
Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	14.689.915	12,4	359.363	18,4	2,4
Predujmi	395.165	0,1	10.803	0,6	2,7
Skupaj	105.290.865	100,0	1.944.030	100,0	1,8

Nabavna vrednost opredmetenih osnovnih sredstev poslovnega področja infrastrukturna se je leta 2000 povečala za nove nabave in druga povečanja (209.354 tisoč tolarjev) ter za revalorizacijo nabavne vrednosti (1.307.056 tisoč tolarjev), zmanjšala pa za prenos opredmetenih osnovnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev v pridobivanju po

Bilance uspeha in stanja

62

sklepu uprave v poslovno področje promet (6.863.763 tisoč tolarjev), za izločitev opredmetenih osnovnih sredstev javne železniške infrastrukture (330.407.639 tisoč tolarjev) ter za izločitve in druga zmanjšanja (207.211 tisoč tolarjev). Popravek vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev se je leta 2000 povečal za obračunano amortizacijo (478.198 tisoč tolarjev), za revalorizacijo popravka vrednosti (713.609 tisoč tolarjev) ter za druga povečanja popravka vrednosti (6.732 tisoč tolarjev), zmanjšal pa za prenos opredmetenih osnovnih sredstev na poslovno področje promet (3.176.823 tisoč tolarjev), za izločitev sredstev javne železniške infrastrukture (230.512.641 tisoč tolarjev), ter druga zmanjšanja (124.443 tisoč tolarjev). Neodpisana vrednost opredmetenih osnovnih sredstev (razlika med nabavno vrednostjo in popravki vrednosti) se je leta 2000 zmanjšala za 103.346.835 tisoč tolarjev. Opredmetena osnovna sredstva poslovnega področja infrastruktura so bila konec leta 2000 v povprečju odpisana 84,4-odstotno, gradbeni objekti 80,3-odstotno, oprema 84,3-odstotno in drobni inventar 93,9-odstotno. Pri izračunu niso upoštevana opredmetena osnovna sredstva v pridobivanju in zemljišča.

Postavka *dolgoročne finančne naložbe* pomeni naložbo v kapital odvisne družbe SŽ Železniško gradbeno podjetje Ljubljana, d.d., v znesku 1.316.754 tisoč tolarjev. Naložba se je leta 2000 povečala za revalorizacijo (87.631 tisoč tolarjev) in sorazmerni delež Slovenskih železnic, d.d., v dobičku SŽ Železniškega gradbenega podjetja v višini 244.506 tisoč tolarjev.

Gibljiva sredstva

Gibljiva sredstva poslovnega področja infrastruktura so zadnjega decembra 2000 znašala 4.265.420 tisoč tolarjev, kar je 56,6 % sredstev.

Zaloge materiala, nadomestnih delov, drobnega inventarja in embalaže pomenijo 22,7 % gibljivih sredstev, največji del so zaloge surovin, materiala in nadomestnih delov. V primerjavi z letom prej so večje za 201.101 tisoč tolarjev, povprečno je bilo v zaloga vezanih 907.277 tisoč tolarjev. Koeficient obračanja zalog, izračunan na letno raven, znaša 1,496 (leto prej 1,478) in pomeni, da se zaloge obrnejo v osmih mesecih.

Kratkoročne terjatve iz poslovanja sestavljajo 45,2 % gibljivih sredstev. Terjatve do kupcev pomenijo 17,0 % kratkoročnih terjatev iz poslovanja (326.843 tisoč tolarjev), skoraj polovico terjatev so terjatve do Ministrstva za promet in zveze (936.690 tisoč tolarjev), ki jih je Ministrstvo za leto 2000 nakazalo leta 2001, pomembne so še terjatve iz internih razmerij, in sicer do poslovnega področja promet (342.700 tisoč tolarjev) in do javne železniške infrastrukture v upravljanju (168.860 tisoč tolarjev), ki so na nivoju družbe konsolidirane.

Kratkoročne finančne naložbe so skoraj v celoti kratkoročno posojilo, dano poslovnemu področju

promet v znesku 1.232.200 tisoč tolarjev za zagotavljanje likvidnosti.

Največji del *aktivnih časovnih razmejitev* so sredstva za investicije, ki jih je Ministrstvo za promet in zveze za leto 2000 nakazalo v letu 2001 (76.250 tisoč tolarjev).

Obveznosti do virov sredstev

Poslovno področje infrastruktura je konec leta 2000 izkazovalo 7.533.944 tisoč tolarjev obveznosti do virov sredstev, ki so v primerjavi z letom 1999, zaradi izločitve javne železniške infrastrukture, manjše za 103.915.072 tisoč tolarjev.

Kapital pomeni 34,4 % obveznosti do virov sredstev poslovnega področja infrastruktura. Leta 2000 se je zmanjšal za 44.413.550 tisoč tolarjev, kar izhaja iz uveljavitve Zakona o železniškem prometu in prenosa javne železniške infrastrukture v upravljanje.

Postavke kapitala so se povečale za odpis interne dolgoročne obveznosti do poslovnega področja promet, nastale po delitveni bilanci leta 1993 in so bile do leta 1999 izkazane kot del dolgoročnih obveznosti iz financiranja, v višini 19.700.580 tisoč tolarjev in za revalorizacijo v znesku 526.516 tisoč tolarjev, zmanjšale pa za višino sredstev izločene javne železniške infrastrukture v višini 60.792.667 tisoč tolarjev in prenos zemljišč in gradbenih objektov na poslovno področje promet v višini 3.711.614 tisoč tolarjev ter za izgubo iz poslovanja leta 2000 v višini 136.365 tisoč tolarjev. Po teh spremembah je stanje delniškega kapitala poslovnega področja infrastruktura 2.730.800 tisoč tolarjev, ki je razdeljen na 273.080 delnic po 10 tisoč tolarjev.

Leta 2000 so se *dolgoročne rezervacije* zmanjšale za neporabljenia proračunska sredstva izločene javne železniške infrastrukture, dolgoročne rezervacije v višini 204.241 tisoč tolarjev pa večidel pomenijo dolgoročno odložene prihodke iz naslova najemnin poslovnih prostorov in iz naslova zakupa telekomunikacijskih zmogljivosti.

Poslovno področje infrastruktura konec leta 2000 ne izkazuje *dolgoročnih obveznosti iz financiranja*. Dolgoročno posojilo poslovnega področja promet v znesku 21.416.959 tisoč tolarjev, ki izhaja iz delitvene bilance leta 1993, je bilo odpisano v dobro dolgoročnih obveznosti iz financiranja kot vir financiranja javne železniške infrastrukture, dolgoročno dobljena posojila pri bankah in drugih pa so bila ob izločitvi sredstev javne železniške infrastrukture iz premoženja Slovenskih železnic izločena kot vir financiranja teh sredstev.

Dolgoročne obveznosti iz poslovanja v višini 1.681.823 tisoč tolarjev, ki pomenijo 22,3 % obveznosti do virov sredstev, so obveznosti za odložene davke in prispevke iz plač za zdravstveno zavarovanje (567.728 tisoč tolarjev), za pokojninsko invalidsko zavarovanje (451.045 tisoč tolarjev) in

zaposlovanje (663.050 tisoč tolarjev), katerih plačilo je po Zakonu o spremembni in dopolnitvi zakona o poravnovanju davkov in prispevkov javnega podjetja Slovenske železnice odloženo. Dolgoročno dobljeni krediti, ki so leta 1999 oblikovali dolgoročne obveznosti iz poslovanja, se nanašajo na financiranje javne železniške infrastrukture in so preneseni med obveznosti do virov sredstev javne železniške infrastrukture.

Kratkoročne obveznosti iz poslovanja pomenijo največji, 40,2-odstotni delež v financiranju sredstev. Sestavljajo jih kratkoročne obveznosti do dobaviteljev (1.655.897 tisoč tolarjev), do delavcev (372.528 tisoč tolarjev), do države (143.845 tisoč tolarjev), do javne železniške infrastrukture v upravljanju (734.116 tisoč tolarjev) ter druge manjše kratkoročne obveznosti.

Pasivne časovne razmejitve oblikujejo obveznosti do virov sredstev z manj kot pol odstotka. Tvorijo jih kratkoročno odloženi prihodki (4.896 tisoč tolarjev) in vnaprej vračunani stroški in odhodki (23.467 tisoč tolarjev).

Bilanca stanja javne železniške infrastrukture v upravljanju

Zakon o železniškem prometu opredeljuje železniško infrastrukturo kot grajeno javno dobro v lasti države. Zakon določa, da se sredstva in obveznosti do virov sredstev obstoječe javne železniške infrastrukture in z njimi povezane finančne obveznosti izločijo iz premoženja Slovenskih železnic po stanju 31. decembra 1999 v letu 2000, kar je upoštevano v bilanci stanja na dan 31. decembra 2000.

Stalna sredstva

Stalna sredstva so 99,1 % sredstev javne železniške infrastrukture v upravljanju. Sestavljajo jih neopredmetena dolgoročna sredstva (75.731 tisoč tolarjev), ki so pretežno dolgoročno odloženi stroški razvijanja in se nanašajo na nakup licenc za SAP R/3, in opredmetena osnovna sredstva (131.396.267 tisoč tolarjev).

Opredmetena osnovna sredstva konec leta 2000 sestavljajo:

	tisoč SIT	Delež v %
Zemljišča	4.444.047	3,4
Zgradbe	85.227.964	64,9
Oprema	9.729.602	7,4
Opredmetena osnovna sredstva v gradnji	31.914.465	24,3
Predujmi za opredmetena osnovna sredstva	80.189	0,0
Skupaj	131.396.267	100,0

Nabavna vrednost opredmetenih osnovnih sredstev se je leta 2000 povečala za nove nabave (25.704.682 tisoč tolarjev), za prenos opredmetenih osnovnih sredstev iz poslovnega področja infrastrukturna (330.587.368 tisoč tolarjev) ter za revalorizacijo (30.190.751 tisoč tolarjev), zmanjšala pa za izločitev (878.369 tisoč tolarjev), za dodatna vlaganja v opredmetena osnovna sredstva, ki podaljšujejo dobo uporabnosti (401.288 tisoč tolarjev) ter za poračunane predujme za osnovna sredstva (399.792 tisoč tolarjev).

BILANCA STANJA JAVNE ŽELEZNIŠKE INFRASTRUKTURE tisoč SIT	1999	Struktura	2000	Struktura
SREDSTVA				
Stalna sredstva	770.803	97,9	131.471.998	99,1
Neopredmetena dolgoročna sredstva			75.731	0,1
Opredmetena osnovna sredstva	770.803	97,9	131.396.267	99,0
Gibljiva sredstva	16.140	2,1	1.161.789	0,9
Kratkoročne terjatve iz poslovanja	5.092	0,7	734.116	0,6
Denarna sredstva			122.523	0,1
Aktivne časovne razmejitve	11.048	1,4	305.150	0,2
Skupaj	786.943	100,0	132.633.787	100,0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV				
Dolgoročne obveznosti iz financiranja			41.178.854	31,0
Dolgoročne obveznosti iz poslovanja	751.858	95,5	83.385.981	62,9
Kratkoročne obveznosti iz financiranja			2.934.404	2,2
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	35.085	4,5	5.134.548	3,9
Skupaj	786.943	100,0	132.633.787	100,0

Sredstva

Bilanca stanja javne železniške infrastrukture izkazuje konec leta 2000 132.633.787 tisoč tolarjev sredstev, ki so skoraj v celoti stalna sredstva.

Popravek vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev se je leta 2000 povečal za obračunano in dodatno amortizacijo (3.981.121 tisoč tolarjev), za prenos opredmetenih osnovnih sredstev iz poslovnega področja infrastrukturna (230.676.842 tisoč tolarjev), za revalorizacijo popravka vrednosti (20.728.908 tisoč tolarjev) ter druga povečanja popravka vrednosti

Bilance uspeha in stanja

64

(20.352 tisoč tolarjev), zmanjšal pa za izločena osnovna sredstva (872.113 tisoč tolarjev) in za dodatna vlaganja, ki podaljšujejo dobo uporabnosti opredmetenih osnovnih sredstev (357.222 tisoč tolarjev).

Po teh spremembah vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev je 31. decembra 2000 znašala sedanja vrednost opredmetenih osnovnih sredstev javne železniške infrastrukture v upravljanju 131.396.267 tisoč tolarjev.

Gibljiva sredstva

Gibljiva sredstva pomenijo manj kot odstotek vrednosti sredstev javne železniške infrastrukture v upravljanju. Sestavljajo jih interne terjatve do poslovnega področja infrastruktura (734.116 tisoč tolarjev), denarna sredstva (122.523 tisoč tolarjev), ki so večidel odprtih akreditiv za osnovna sredstva, in aktivne časovne razmejitve (305.150 tisoč tolarjev), ki pomenijo neplačane zahtevke do proračuna za investicije (plačilo je bilo izvršeno leta 2001).

Obveznosti do virov sredstev

Obveznosti do virov sredstev javne železniške infrastrukture v upravljanju so konec leta 2000 znašale 132.633.787 tisoč tolarjev. Ker pogodba z Ministrstvom za finance o prevzemu finančnih obveznosti ni bila sklenjena, so med obveznostmi do virov sredstev izkazane obveznosti iz financiranja in poslovanja na podlagi posojilnih pogodb s poroštvo države, sklenjene med Slovenskimi železnicami in bankami. Znesek znižanega kapitala, dolgoročnih rezervacij in obveznosti za ugotovljene deleže v odvisnih in pridruženih družbah oblikuje dolgoročno obveznost do Republike Slovenije za sredstva javne železniške infrastrukture v upravljanju.

31 % obveznosti do virov sredstev so *dolgoročne obveznosti iz financiranja*. To so dolgoročno dobljena posojila pri domačih (12.750.698 tisoč tolarjev) in tujih komercialnih bankah (12.642.961 tisoč tolarjev), pri Mednarodni banki za obnovo in razvoj (5.819.952 tisoč tolarjev) in Evropski investicijski banki (9.965.243 tisoč tolarjev), s katerimi je bila financirana obnova železniške infrastrukture in gradnja proge proti Madžarski.

Največji delež v strukturi obveznosti do virov sredstev imajo *dolgoročne obveznosti iz poslovanja*. To so obveznosti za dobljene dolgoročne kredite za opredmetena osnovna sredstva (525.980 tisoč tolarjev), večina dolgoročnih obveznosti iz poslovanja pa je dolgoročna obveznost do države za sredstva javne železniške infrastrukture v upravljanju v višini 82.860.001 tisoč tolarjev.

Konec leta 1999 je znašala obveznost do države 751.858 tisoč tolarjev, leta 2000 pa se je povečala za prenos sredstev javne železniške infrastrukture v upravljanju po sklepu vlade Republike Slovenije za

70.551.647 tisoč tolarjev, za sredstva, prejeta za investicije v višini 5.174.966 tisoč tolarjev, za sredstva za odplačilo glavnih kreditov (3.661.064 tisoč tolarjev) in obresti (1.814.233 tisoč tolarjev), za revalorizacijo (6.667.529 tisoč tolarjev) in druga povečanja (54.587 tisoč tolarjev). Obveznost do države se je leta 2000 zmanjšala za obračunano amortizacijo sredstev javne železniške infrastrukture (3.982.074 tisoč tolarjev), plačane obresti (1.814.233 tisoč tolarjev) in druga zmanjšanja (19.576 tisoč tolarjev). Prejeta sredstva za investicije so sredstva proračuna v višini 3.827.728 tisoč tolarjev, Družbe za avtoceste Republike Slovenije v višini 1.230.054 tisoč tolarjev, Zavarovalnice Triglav v znesku 50.520 tisoč tolarjev in drugih (66.664 tisoč tolarjev).

Kratkoročne obveznosti iz financiranja v višini 2.934.404 tisoč tolarjev so obveznosti za dobljena posojila za opredmetena osnovna sredstva, *kratkoročne obveznosti iz poslovanja* pa so obveznosti do dobaviteljev (4.965.500 tisoč tolarjev) in interne obveznosti do poslovnega področja infrastrukture (168.860 tisoč tolarjev).

Družbe in zavodi

Matično podjetje Slovenske železnice, d.d., je ustanovitelj naslednjih odvisnih podjetij:

- Centralnih delavnic Ljubljana
- Prometnega instituta Ljubljana
- Železniškega invalidskega podjetja Ljubljana
- Železniškega zdravstvenega doma Ljubljana
- Železniškega gradbenega podjetja Ljubljana
- Železniške tiskarne Ljubljana

Delež matičnega podjetja v kapitalu navedenih odvisnih podjetij je 100-odstoten, razen v Železniški tiskarni, kjer je 60,31-odstoten, in v Železniškem gradbenem podjetju, kjer je 79,82-odstoten.

Kratka predstavitev odvisnih podjetij in njihovi računovodske izkazi so navedeni v nadaljevanju. Ob tem je treba poudariti, da so družbe izdelale svoje računovodske izkaze na podlagi Slovenskih računovodskih standardov, zavod pa na podlagi zakona o računovodstvu.

ŠŽ-Centralne delavnice, d.o.o., Ljubljana

Dejavnost:

- vzdrževanje vseh vrst železniških vozil
- predelave železniških vozil
- sodelovanje pri novogradnji železniških vozil
- proizvodnja kovinskih in drugih izdelkov
- projektiranje, inženiring in tehnično svetovanje

Število zaposlenih	1.178
Kapital	5.390.807 tisoč SIT
Donosi	5.962.393 tisoč SIT
Odhodki	5.954.650 tisoč SIT
Čisti dobiček	7.743 tisoč SIT

Prometni institut, d.o.o., Ljubljana*Dejavnost:*

- storitve s področja raziskovalne in informativne dejavnosti ter izdelava predinvesticijskih in investicijskih programov
- raziskave na področju ekonomike transporta, prometnega planiranja in marketinga
- raziskave in razvoj na področju tehnologije železniškega prometa
- raziskave in razvoj na področju železniške infrastrukture
- računalniška podpora projektov in razvoj programske opreme

Število zaposlenih	14
Kapital	74.441 tisoč SIT
Donosi	145.851 tisoč SIT
Odhodki	142.074 tisoč SIT
Davek iz dobička	626 tisoč SIT
Čisti dobiček	3.151 tisoč SIT

SŽ-Železniško invalidsko podjetje, d.o.o., Ljubljana*Dejavnost:*

- varovanje objektov in naprav
- fotokopiranje in biro storitve
- vzdrževanje objektov in naprav
- invalidske delavnice

Število zaposlenih	504
- od tega invalidov	230
Kapital	27.388 tisoč SIT
Donosi	1.382.244 tisoč SIT
Odhodki	1.382.244 tisoč SIT

SŽ-Železniški zdravstveni dom Ljubljana*Dejavnost:*

- preventivno zdravstveno varstvo zaposlenih v zvezi z obremenitvami in škodljivostmi njihovega delovnega mesta
- zdravstvena vzgoja, svetovanje in ukrepi za ohranitev in krepitev zdravja
- preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje bolezni in poškodb ter rehabilitacija v osnovnem in specialističnem zdravstvenem varstvu
- preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje ustnih in zobnih bolezni
- zdravstveni pregledi kandidatov za voznike motornih vozil
- spremljanje in preprečevanje alkoholizma, narkomanije in druge odvisnosti
- osnovna epidemiološka dejavnost

Število zaposlenih	94
Kapital	619.992 tisoč SIT
Donosi	787.800 tisoč SIT
Odhodki	787.800 tisoč SIT

SŽ-Železniško gradbeno podjetje, d.d., Ljubljana*Dejavnost:*

- opravljanje vzdrževalnih del na progah
- opravljanje vzdrževalnih del na stavbah
- opravljanje gradbenih del na progah
- proizvodnja kamnitih agregatov

Število zaposlenih	385
Kapital	1.649.656 tisoč SIT
Donosi	6.102.790 tisoč SIT
Odhodki	5.796.468 tisoč SIT
Čisti dobiček	306.322 tisoč SIT

SŽ-Železniška tiskarna, d.d., Ljubljana*Dejavnost:*

- offset tisk
- knjigotisk
- izdelava vozovnic
- izdelava edicij, brošur, koledarjev, etiket in drugih grafičnih proizvodov
- knjigovezница

Število zaposlenih	35
Kapital	215.766 tisoč SIT
Donosi	186.093 tisoč SIT
Odhodki	162.602 tisoč SIT
Davek iz dobička	4.255 tisoč SIT
Čisti dobiček	19.236 tisoč SIT

Bilance uspeha in stanja

66

BILANCA USPEHA DRUŽB tisoč SIT	Centralne delavnice		Prometni institut		Železniško invalidsko podjetje	
	Doseženo 2000	Struktura	Doseženo 2000	Struktura	Doseženo 2000	Struktura
DONOSI						
Čisti prihodki iz prodaje	5.791.943	97,1	136.622	93,7	1.060.869	76,7
Povečanje vrednosti nedokončane proizvodnje	87.099	1,5			10.140	0,7
Drugi prihodki od poslovanja	9.142	0,1	7.132	4,9	79.634	5,8
Prihodki od poslovanja	5.888.184	98,7	143.754	98,6	1.150.643	83,2
Prihodki od financiranja	39.483	0,7	1.269	0,9	2.127	0,2
Izredni prihodki	34.726	0,6	828	0,5	229.474	16,6
Skupaj donosi	5.962.393	100,0	145.851	100,0	1.382.244	100,0
ODHODKI						
Zmanjšanje vrednosti nedokončane proizvodnje						
Nabavna vrednost prodanega materiala	4.797	0,1			40.700	2,9
Stroški materiala in energije	1.506.403	25,3	2.253	1,6	175.125	12,8
Stroški storitev	578.585	9,7	34.406	24,3	181.341	13,1
Stroški dela	3.461.642	58,1	96.922	68,2	902.839	65,3
Amortizacija	252.545	4,3	4.979	3,5	70.570	5,1
Drugi stroški	64.760	1,1	625	0,4	1.816	0,1
Stroški od poslovanja	5.868.732	98,6	139.185	98,0	1.372.391	99,3
Odhodki financiranja	67.614	1,1	2.874	2,0	7.849	0,6
Izredni odhodki	18.304	0,3	15	0,0	2.004	0,1
Skupaj odhodki	5.954.650	100,0	142.074	100,0	1.382.244	100,0
Davek iz dobička			626			
Čisti dobiček/izguba	7.743			3.151		

BILANCA USPEHA DRUŽB tisoč SIT	Železniški zdravstveni dom		Železniško gradbeno podjetje		Železniška tiskarna	
	Doseženo 2000	Struktura	Doseženo 2000	Struktura	Doseženo 2000	Struktura
DONOSI						
Čisti prihodki iz prodaje	761.111	96,6	5.929.793	97,2	184.745	99,3
Povečanje vrednosti nedokončane proizvodnje			27.288	0,4		
Drugi prihodki od poslovanja	761.111	96,6	5.957.081	97,6	184.745	99,3
Prihodki od poslovanja	23.003	2,9	79.782	1,3	53	0,0
Prihodki od financiranja	3.686	0,5	65.927	1,1	1.295	0,7
Izredni prihodki	787.800	100,0	6.102.790	100,0	186.093	100,0
Skupaj donosi						
ODHODKI						
Zmanjšanje vrednosti nedokončane proizvodnje					1.363	0,8
Nabavna vrednost prodanega materiala			7.567	0,1		
Stroški materiala in energije	63.673	8,1	2.623.026	45,4	39.994	24,6
Stroški storitev	100.281	12,7	1.670.791	28,8	13.867	8,5
Stroški dela	587.743	74,6	1.094.572	18,9	83.572	51,4
Amortizacija	33.305	4,2	112.930	1,9	17.993	11,1
Drugi stroški	1.341	0,2	45.618	0,8	1.631	1,0
Stroški od poslovanja	786.343	99,8	5.554.504	95,9	158.420	97,4
Odhodki financiranja	1.406	0,2	203.934	3,5	4.090	2,5
Izredni odhodki	51	0,0	38.030	0,6	92	0,1
Skupaj odhodki	787.800	100,0	5.796.468	100,0	162.602	100,0
Davek iz dobička					4.255	
Čisti dobiček/izguba			306.322		19.236	

BILANCA STANJA DRUŽB tisoč SIT	Centralne delavnice		Prometni institut		Železniško invalidsko podjetje	
	31.12.2000	Struktura	31.12.2000	Struktura	31.12.2000	Struktura
SREDSTVA	6.524.636	100,0	108.019	100,0	438.463	100,0
A. STALNA SREDSTVA	4.595.723	70,4	38.178	35,3	144.474	33,0
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	29.884	0,5	1.427	1,3	50.642	11,6
II. Opredmetena osnovna sredstva	4.512.589	69,2	34.460	31,9	93.723	21,4
III. Dolgoročne finančne naložbe	53.250	0,7	2.291	2,1	109	0,0
B. GIBLJIVA SREDSTVA	1.928.913	29,6	69.841	64,7	293.989	67,0
I. Zaloge	495.913	7,6			32.647	7,4
II. Dolgoročne terjatve iz poslovanja	28.139	0,4	5.670	5,2		
III. Kratkoročne terjatve iz poslovanja	1.032.451	15,8	40.618	37,6	253.179	57,7
IV. Kratkoročne finančne naložbe	370.654	5,8	172	0,2		
V. Denarna sredstva	1.074	0,0	19.090	17,7	8.143	1,9
VI. Aktivne časovne razmejitve	682	0,0	4.291	4,0	20	0,0
ZUNAJBILANČNA AKTIVA	701.961					
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	6.524.636	100,0	108.019	100,0	438.463	100,0
A. KAPITAL	5.390.807	82,6	74.441	68,9	27.388	6,2
I. Osnovni kapital	3.503.350	53,7	38.900	36,0	16.548	3,8
II. Rezerve						
III. Preneseni dobiček ali izguba iz preteklih let	-441.048	-6,8	8.786	8,1		
IV. Revalorizacijski popravek kapitala	2.320.762	35,6	23.604	21,9	10.840	2,4
V. Dobiček ali izguba poslovnega leta	7.743	0,1	3.151	2,9		
B. DOLGOROČNE REZERVACIJE	3.124	0,1	3.108	2,9	223.774	51,0
C. DOLGOROČNE OBV. IZ FINANCIRANJA	109.811	1,7				
Č. DOLGOROČNE OBV. IZ POSLOVANJA						
D. KRATKOROČNE OBV. IZ FINANCIRANJA	14.241	0,2	3.000	2,8	4.000	0,9
E. KRATKOROČNE OBV. IZ POSLOVANJA	1.000.029	15,3	27.470	25,4	183.301	41,9
od tega:						
– kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	533.671	8,2	8.791	8,1	59.821	13,7
– kratkoročne obveznosti do zaposlenih	211.364	3,2	6.420	6,0	81.097	18,5
– druge kratkoročne obveznosti	254.994	3,9	12.259	11,3	42.383	9,7
F. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	6.624	0,1				
ZUNAJBILANČNA PASIVA	701.961					

Bilance uspeha in stanja

68

BILANCA STANJA DRUŽB tisoč SIT	Železniški zdravstveni dom		Železniško gradbeno podjetje		Železniška tiskarna	
	31.12.2000	Struktura	31.12.2000	Struktura	31.12.2000	Struktura
SREDSTVA	716.629	100,0	3.658.433	100,0	258.231	100,0
A. STALNA SREDSTVA	276.908	38,6	1.847.931	50,5	191.511	74,2
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva			13.576	0,4	84	0,0
II. Opredmetena osnovna sredstva	271.498	37,9	1.016.901	27,8	190.011	73,6
III. Dolgoročne finančne naložbe	5.410	0,7	817.454	22,3	1.416	0,6
B. GIBLJIVA SREDSTVA	439.721	61,4	1.810.502	49,5	66.720	25,8
I. Zaloge	6.045	0,8	74.597	2,0	6.724	2,6
II. Dolgoročne terjatve iz poslovanja	1.209	0,2	28.085	0,8	10.266	4,0
III. Kratkoročne terjatve iz poslovanja	292.364	40,8	1.540.760	42,1	49.706	19,2
IV. Kratkoročne finančne naložbe	127.494	17,8	103.172	2,8		
V. Denarna sredstva	12.609	1,8	53.620	1,5	24	0,0
VI. Aktivne časovne razmejitve			10.268	0,3		
ZUNAJBILANČNA AKTIVA		3.256				
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	716.629	100,0	3.658.433	100,0	258.231	100,0
A. KAPITAL	619.992	86,5	1.649.656	45,1	215.766	83,6
I. Osnovni kapital	150.520	21,0	755.444	20,6	63.543	24,6
II. Rezerve	124.098	17,3			14.239	5,5
III. Preneseni dobiček ali izguba iz preteklih let			-147.423	-4,0	11.165	4,3
IV. Revalorizacijski popravek kapitala	345.374	48,2	735.313	20,1	107.583	41,7
V. Dobiček ali izguba poslovnega leta			306.322	8,4	19.236	7,5
B. DOLGOROČNE REZERVACIJE	16.013	2,2	28.113	0,8		
C. DOLGOROČNE OBV. IZ FINANCIRANJA			233.244	6,4		
Č. DOLGOROČNE OBV. IZ POSLOVANJA			86.158	2,4		
D. KRATKOROČNE OBV. IZ FINANCIRANJA	457	0,1	133.000	3,6	11.980	4,6
E. KRATKOROČNE OBV. IZ POSLOVANJA	80.167	11,2	1.432.046	39,1	17.360	6,7
od tega:						
– kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	28.583	4,0	875.851	23,9	4.990	1,9
– kratkoročne obveznosti do zaposlenih	37.465	5,2	81.737	2,2	6.127	2,4
– druge kratkoročne obveznosti	14.119	2,0	474.458	13,0	6.243	2,4
F. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE			96.216	2,6		
ZUNAJBILANČNA PASIVA		3.256				

Konsolidirani računovodski izkazi

Konsolidirani računovodski izkazi prikazujejo premoženjski in finančni položaj skupine med sabo povezanih podjetij, v katerih ima matično podjetje večinski vpliv.

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni na podlagi določb Zakona o gospodarskih družbah in Slovenskih računovodskih standardov. Izdelani so z združevanjem računovodskih izkazov vseh podjetij v skupini, s tem da so izločeni vsi medsebojni odnosi.

KONSOLIDIRANA BILANCA USPEHA SLOVENSKIH ŽELEZNIC tisoč SIT	Doseženo 1999	Doseženo 2000	Indeks 2000/1999
DONOSI			
Transportni prihodki	23.013.294	24.263.070	105,4
Potniški promet	4.252.792	4.710.373	110,8
Tovorni promet	18.760.502	19.552.697	104,2
Ostali prihodki iz prodaje	6.026.568	10.998.079	182,5
Proračunska sredstva	24.220.488	20.919.413	86,4
Drugi prihodki	3.301.504	2.069.225	62,7
Prihodki od poslovanja	56.561.854	58.249.787	103,0
Prihodki od financiranja	2.697.113	1.276.129	47,3
Izredni prihodki	1.985.663	3.829.823	192,9
Skupaj donosi	61.244.630	63.355.739	103,4
ODHODKI			
Stroški materiala in energije	9.748.189	12.278.415	126,0
Stroški storitev	9.677.268	10.009.107	103,4
Stroški dela	30.546.384	36.116.065	118,2
Amortizacija	6.873.736	3.396.013	49,4
Drugi stroški	768.502	943.188	122,7
Stroški poslovanja	57.614.079	62.742.788	108,9
Odhodki financiranja	3.342.703	2.345.878	70,2
Izredni odhodki	916.907	577.565	63,0
Skupaj odhodki	61.873.689	65.666.231	106,1
Davek iz dobička	1.518	4.881	321,5
Čisti dobiček/izguba	-630.577	-2.315.373	
od tega: izguba večinskega lastnika	-702.356	-2.385.945	
čisti dobiček manjšinskih lastnikov	71.779	70.572	

KONSOLIDIRANA BILANCA STANJA SLOVENSKIH ŽELEZNIC tisoč SIT	1999	Struktura	2000	Struktura	Indeks 2000/1999
SREDSTVA					
Stalna sredstva	141.774.433	88,5	184.469.203	91,0	130,1
Neopredmetena dolgoročna sredstva	264.299	0,2	365.514	0,2	138,3
Opredmetena osnovna sredstva	138.745.415	86,6	180.733.326	89,2	130,3
Dolgoročne finančne naložbe	2.764.719	1,7	3.370.363	1,6	121,9
Gibljiva sredstva	18.399.823	11,5	18.201.524	9,0	98,9
Zaloge	3.753.073	2,3	3.836.417	1,9	102,2
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	1.063.848	0,7	877.720	0,4	82,5
Kratkoročne terjatve iz poslovanja	10.119.818	6,3	10.923.848	5,4	107,9
Kratkoročne finančne naložbe	820.329	0,5	204.627	0,1	24,9
Denarna sredstva	1.089.008	0,7	1.145.226	0,6	105,2
Aktivne časovne razmehitve	1.553.747	1,0	1.213.686	0,6	78,1
Skupaj	160.174.256	100,0	202.670.727	100,0	126,5
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV					
Kapital	79.450.000	49,6	17.817.053	8,8	22,4
Dolgoročne rezervacije	8.066.679	5,0	487.878	0,2	6,0
Dolgoročne obveznosti iz financiranja	39.651.468	24,8	63.087.814	31,1	159,1
Dolgoročne obveznosti iz poslovanja	10.810.660	6,7	93.754.876	46,3	867,2
Kratkoročne obveznosti iz financiranja	7.764.471	4,8	7.004.364	3,5	90,2
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	12.780.003	8,0	19.084.731	9,4	149,3
Pasivne časovne razmehitve	1.650.975	1,0	1.434.011	0,7	86,9
Skupaj	160.174.256	100,0	202.670.727	100,0	126,5

**Deloitte
& Touche**

**NEODVISNO REVIZIJSKO MNENJE
DELNIČARJEM IN NADZORNEMU SVETU PODJETJA
SLOVENSKE ŽELEZNICE d.d., LJUBLJANA**

Revidirali smo bilanco stanja podjetja Slovenske železnice d.d. (v nadaljevanju 'družba' ali 'podjetje') na dan 31. decembra 2000 in izkaz uspeha in finančnih tokov za leto, ki se je končalo 31. decembra 2000 in 1999. Poslovodstvo podjetja je odgovorno za pripravo računovodskih izkazov. Naša naloga je podati mnenje o pripravljenih računovodskih izkazih na podlagi opravljene revizije. Prebrali smo poslovno poročilo za leto 2000, ki je v vseh pomembnih pogledih skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi za leto, ki se je končalo na dan 31. decembra 2000.

Revizijo smo izvedli v skladu z Mednarodnimi revizijskimi standardi. Ti standardi zahtevajo načrtovanje in izvedbo revizije z namenom zagotovitve, da računovodski izkazi ne vsebujejo bistveno napačnih navedb. Revizijski postopki vključujejo pregled na podlagi vzorčnih podatkov, dokumentiranje zneskov in razkritja postavk v računovodskih izkazih. Revizijski postopki vključujejo tudi ovrednotenje uporabljenih računovodskih načel in pomembnih ocen poslovodstva podjetja, kakor tudi oceno celovite predstavitev računovodskih izkazov. Menimo, da nam opravljena revizija daje zadostno podlago za oblikovanje našega mnenja.

Po našem mnenju računovodski izkazi podjetja Slovenske železnice d.d. v vseh pomembnih pogledih predstavljajo resnično in pošteno sliko finančnega stanja na dan 31. decembra 2000 in 1999 ter rezultatov poslovanja in finančnih tokov za leto, ki se je končalo 31. decembra 2000 in 1999 v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Revidirali smo tudi podbilanco sredstev in obveznosti do virov sredstev javne železniške infrastrukture v upravljanju. V pojasnilu številka 37 je pojasnjena opravljena izločitev javne železniške infrastrukture iz premoženja Slovenskih železnic d.d.. Morebitne korekcije se bodo v skladu s Sklepom Vlade RS, kot skupščine Slovenskih železnic d.d. računovodsko evidentirale na osnovi dokončnega sklepa Direkcije za železniški promet v poslovнем letu 2001.

Alenka Podbevšek
Deloitte & Touche d.o.o.

d.o.o. LJUBLJANA

8. junij 2001
Ljubljana, Slovenija

LETNO POROČILO 2000

Izdale:
Slovenske železnice d.d.

Fotografije:
Aleš Fevžer, Borut Kranjc,
Miško Kranjec, Marko Tancar,
Antonio Živkovič
in arhiv SZ

Besedila:
Strokovne službe
v upravi SZ

Oblikovanje:
Bojan Repovž

Lektoriranje:
Darinka Lempl

Priprava in tisk:
SŽ – Železniška tiskarna
Ljubljana d.d.